

Str. 3 – Od 1. januarja obvezno označevanje govejega mesa

Poslej le govedina s poreklom

Str. 18 – Po naših znanih poteh

Poglejte v oči tistemu, ki vas gleda ...

Str. 3 – Komentar Majde Horvat

Bolnim merjen čas

Str. 4 – VODA – vir življenja in smrti

Odgovornost države in politikov

Prepoved uporabe atrazina samo na določenem območju je neko-rektna, trdi dr. Pretner

Str. 9 – Ima knjižnica samo eno pot: stečaj?

S tem je narejena dolgoročna škoda

Str. 19 – Člro Blažević, kontroverzni trener zagrebškega Dinama

»Najhuje je, če ti kdo reče, da si dober trener!«

Str. 16 – Pomurje v polarnem krogu

Str. 12 – Paberkovanje z g. Valtom Jurečičem

Grb – simbol države, dežele ...

Str. 19 – Iz zakulisja kranjskogorskega slaloma

Dan K

Podražitev nafte na svetovnem trgu

primorske novice, gorenjski glas, dolenski list, novi tednik, vestnik, tednik

TV OKNO

Arhiva 1. 10. - 16. januarja 2003

Vražje Primorke: Lara, Polona in Tinkara

Sankališča, smučišča, drsališča

Sporočite nam, če imate v svojem kraju prijetno in zabavno sankališče za otroke, morebiti celo priložnostno smučišče ali drsališče. Podpiramo domiselne, iznajdljive in podjetne!

Tel.: 533 10 19,
bbp@p-inf.si

B. B. P.

NAROČNIK

Pismo iz New Yorka

Po mirnem letu krvavi začetek novega

Novyorčani so bili v letu 2002 spet varnejši kot leto poprej, seveda če odmislimo povsod občuteno vzdušje vojne proti terorizmu, ki bo, sodeč po ameriškem predsedniku Georgeu Bushu, trajala tja do večnosti in še malce dlje. Občutek večje varnosti temelji na statističnih podatkih o ponovnem upadu stopnje kriminala. Vendar komaj se je črnilo na papirju z objavljenimi podatki o nizki stopnji umorov leta 2002 dodobra posušilo, je napočilo novo leto 2003 in z njim serija umorov.

Do nedelje, 29. decembra leta 2002, je bilo v mestu New York, ki ga sestavlja pet večjih občin s skupaj 8 milijoni prebivalcev (Manhattan, Bronx, Brooklyn, Queens, Staten Island), naštetih 575 umorov, torej le okrog 1,6 na dan. Leto 2002 je bilo glede umorov izrazito varno, saj doslej njihovo število vse od leta 1963, ko jih je bilo 548, ni padlo pod številko 600 na leto. Največ umorov je bilo leta 1990, ko so jih našli kar 2262. Od takrat pa do danes je torej število umorov upadlo za neverjetnih 84 odstotkov. V osrčju mesta na otoku Manhattan pa je leta 2002 število umorov prvič padlo pod številko 100 na leto, kar se ni zgodilo vse od konca 19. stoletja, ko je bilo na otoku za več kot pol manj od današnjih 2 milijonov prebivalcev. Razni strokovnjaki se strinjajo, da je k večji varnosti najbolj pripomogel gospodarski razvoj, med razloge pa prištevajo tudi zanesljivo rast mestne policije, ki danes šteje 40.000 zaposlenih, kar je toliko kot celotna ameriška obalna straža skupaj.

Potem ko so se odnosi med policijo in mestnimi manjšinami po nekaterih škandalih konec 90. let in še posebej po terorističnih napadih 11. septembra 2001 malce popravili, so prvi dnevi novega leta 2003 pokazali, da policija v nevarnih položajih še vedno raje najprej strelja in šele potem pogleda, ali je bilo »rešanje« osumljenca upravičeno. Newyorški policisti so v prvih dveh dnevih novega leta ubili štiri osumljence. Najmanj težav bodo imeli zaradi ustrelitve 17-letnega Anthonyja Newsona v Harlemu, ki je skušal oropati dostavljalka hitre hrane, vendar pa je šlo tokrat za policista v civilu. Newson je preoblečenemu policistu pritisnil na glavo zračno pištolo, ki je bila videti kot prava, in zahteval denar. Namesto denarja je dobil tri naboje iz pištole policistovega partnerja, ki se je skrival v bližini in nedoraslega roparja spravil v mrtvašnico. Policisti so do smrti ustrelili tudi avtomobilskega tatu, oboroženega pijanega razgrajaka, ki ni bežal dovolj hitro, in nekega veseljaka, ki je streljal v zrak, najverjetneje v čast novemu letu.

Polijskim streljanjem so se pridružili še trije novoletni umori, zaradi česar so bile prve strani lokalnih časopisov polne naslovov o »krvavem novem letu«. Najbolj tragičen umor se je zgodil v Brooklynu, kjer se je 15-letni Ernesto Reyes vračal z novoletne zabave in naletel na krvoločno razpoloženo možakarje, ki so začeli nanj streljati pred vrati domače hiše. Na njegovo žalost je mama vrata zaklenila in se odpravila spat. Po neuspešnem iskanju pomoči in klicanju mame je bilo bežanje kmalu konec in fanta so pokončali pred očmi zgroženih sosedov, ki niso imeli časa ali poguma za posredovanje. V Brooklynu je prišlo do še enega umora s strelnim orožjem, tretji pa se je zgodil v Queensu, kjer je 25-letnik z avtomobilom do smrti povozil člana skupine, s katero so se nekaj ur po polnoči sprli pred neko trgovino.

Da bi bilo umorov in še posebej policijskih ubojev neprevidnih mladostnikov, manj, so se mestni poslanci odločili za revolucionaren predlog zakona, s katerim bodo skušali prepovedati vse pištole igrčke. Ne samo tiste, ki so videti kot prave pištole, ampak tudi cel kup tistih, ki so bolj podobne orožju iz znanstvenofantastičnih filmov. Mularija in kriminalci naj bi imeli zelo razvito domišljijo in dober čut za ustvarjalnost pri predelovanju teh igrčk v nekaj, kar je videti kot prava pištola, ter naj bi s temi igrčkami skušali zvesti rop. Prave pištole so v New Yorku že več let prepovedane.

Robi Poredoš

Bliskovita prodaja amoksiklava v ZDA

Lekova priložnost in prihodnost

Kje so meje rasti povečane proizvodnje v Lendavi?

Drugega januarja ali na prvi delovni dan je Lekova povezana družba Lek Pharmaceuticals Inc. s sedežem v Wilmingtonu v ZDA prodala za 27 milijonov dolarjev antibiotika amoksiklav, s čimer je Lek s svojim paradnim konjem, izdelkom, ki je imel že doslej eno najvišjih stopenj rasti, stopil na ameriški trg. Čeprav je Lek svoji ameriški hčeri odpisal po računovodskih izkazih za leto 2001 195 milijonov dolarjev izgub, se bo očitno povzpela med najuspešnejša povezana podjetja. V Leku namreč napovedujejo, da bodo letos s prodajo co amoksiklava na ameriškem trgu iztržili okoli 100 milijonov dolarjev ali 22 milijard dolarjev. Lek je amoksiklav doslej že uspel registrirati v šestdesetih državah, lani pa zanj iztržil 79 milijard dolarjev (leto prej dobrih 15 milijard, leta 2000 pa 11).

O razsežnostih trga, na katerega sedaj vstopa Lek, nam govori podatek, da je originator Glaxo-SmithKline za svoj izdelek pod imenom Augmentin na ameriškem trgu leta 2001 zaslužil po nekaterih podatkih 1,3 milijarde dolarjev. Toda na novem tržnem polju s prodajo antibiotika ne bo žel samo Lek, ampak si je dovoljenje za prodajo co amoksiklava že pridobila ameriška družba Geneva, pred slabim mesecem izraelska družba Teve, registracijo pa tudi indijska družba Rambaxy. Znano je tudi, da je originatorska družba GlaxoSmithKline proti vsem generičnim proizvajalcem s pridobljeno registracijo zdravila co amoksiklav vložila tožbo zaradi nezakonito pridobljenega seva, Lek pa pred sodiščem dokazuje lasten in neodvisen razvoj izdelka.

Ne glede na izid sodnega spora, ki bo dobil epilog najverjet-

neje šele čez nekaj let, je jasno, da bo bliskovita prodaja amoksiklava za sabo potegnili tudi povečan obseg proizvodnje v lendavskem obratu klavulanske kisline (amoksiklav je kombinacija amoksicilina in klavulanske kisline) in na Prevaljah končnih

izdelkov. Pri Leku natančneje odgovora o načrtovanem povečanju obsega proizvodnje v Lendavi novembra, ko smo jih spraševali po tem, še niso želeli dati, čeprav naj bi po neuradnih informacijah sedanji obseg podvojili, in da pripravljajo obsež-

ne investicije za povečanje proizvodnih zmogljivosti še v tem letu. Povedali so le, da je glede na gibanje tržnih potreb v pripravi projekt za povečanje proizvodnje, da so proizvodne zmogljivosti v Lendavi v celoti zasedene zadnji dve leti in da so obseg proizvodnje že doslej povečevali z boljšo učinkovitostjo proizvodnega procesa in s spreminjanjem deleža posameznih proizvodov.

Lokalna skupnost torej kljub napovedim bliskovite prodaje amoksiklava in posledično povečane proizvodnje klavulanske kisline ostaja brez odgovora na ključno vprašanje o posledicah povečane proizvodnje v Lendavi in mejah rasti, predvsem zaradi obremenjevanja okolja in koriščenja vodnih (naravnih) virov. Čeprav v Leku pravijo, da porabo vode že sedaj zmanjšujejo s sistemi zaprtih krogov, saj le enkrat uporabijo manj kot deset odstotkov načrpane vode, pa načrtovano povečanje proizvodnih zmogljivosti narekuje tudi dograditev čistilne naprave s sedanjih 29 na 50 tisoč populacijskih enot, ker, tako v Leku, sedanja čistilna naprava ne bi bila sposobna očistiti vseh tehnoloških voda novozgrajenih proizvodnih zmogljivosti.

M. H.

Kako je s študijem našega jezika zunaj Slovenije?

Lektorati in druge oblike

Marca bo začel delovati prvi lektorat slovenščine v Argentini, v Sombotelu pa deluje že od leta 1980

Slovenija je z eno nogo že vključena v Evropsko unijo, prihodnje leto pa naj bi postala njena polnopravna članica. Ob tem se pogosto postavljajo vprašanja, kako skrbimo oz. bomo poskrbeli za ustrezen položaj slovenščine in kako je s študijem našega jezika v tujini.

Po podatkih šolskega ministra dr. Slavka Gabra, ki jih je izrekel na novoletnem sprejemu za učitelje in učiteljice slovenščine zunaj Slovenije, deluje na univerzah v tujini 40 lektoratov slovenščine. 39 lektorjev je pod strokovnim okriljem Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, za enega, ki deluje, kot smo v Vestniku že pisali, v Sombotelu (Szombathelyu), to je središču Železne županije na Madžarskem, pa skrbi Pedagoška fakulteta Univerze v Mariboru. Ta lektorat je v prvi vrsti seveda namenjen izobraževanju porabskih Slovencev. Sicer pa je slovenščina v taki ali drugačni obliki navzoča še na najmanj 20 univerzah v tujini. Pohvalimo se lahko za dejstvom, da smo od osamosvojitve Slovenije do sedaj

število lektoratov več kot podvojili. Po dolgoletnih prizadevanjih in željah bo marca 2003 končno tudi otvoritev prvega lektorata slovenščine na univerzi v Buenos Airesu v Argentini. To je vsekakor pomembno tudi za slovensko skupnost v tej južnoameriški državi, ki ima že desetletja organiziran pouk slovenščine in drugih predmetov v slovenskem jeziku na celotni vertikali do fakultete. Lektorica, ki jo Slovenija pošilja v Argentino, bo med drugim skrbela tudi za strokovno izpopolnjevanje učiteljev in učiteljev, ki poučujejo v tamkajšnjih sobotnih šolah.

Seveda pa gre tudi za druge oblike učenja slovenščine. Tako Center za slovenščino kot drugi tuji jezik na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani razvija

projekt učenja slovenščine na daljavo, financirata pa ga Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport ter Ministrstvo za informacijsko tehnologijo.

Pouk slovenščine za Slovence in njihove potomce v tujini poteka v 15 evropskih državah, obiskuje pa ga 1260 učencev. Razveseljivo je, da se dopolnilnega pouka slovenščine udeležuje vedno več srednješolcev slovenske narodnosti v tujini ter da narašča tudi zanimanje za predšolsko vzgojo v slovenskem jeziku in za poletne šole slovenščine v Sloveniji. Prav gotovo ne gre samo za čustven odnos do materne jezika, ampak tudi za odnos do slovenščine, ki dobiva v spreminjajoči se Evropi drugačno vlogo.

Dr. Gaber še poudarja, da se bomo morali bolj posvetiti tudi izobraževanju prevajalcev in tolmačev, ki jih bomo kmalu veliko potrebovali, tečajem slovenščine za uradnike v evropskih organizacijah, izdelavi učnih programov za učenje na daljavo in pripomočkov za samostojno učenje.

J. G.

VESTNIK

IZHAJA OB ČETRTKIH
Izdaja: Podjetje za informacije d. d.
Murska Sobota

Uredništvo: Irma Benko (direktorica), Janez Velek (odgovorni urednik), Ludvik Kováč (namestnik odgovornega urednika), A. Mária Rihper-Rodó, Bernarda Balaić-Peček, Jože Graj, Majda Horvat, Milica Jerše, Feri Mauček, Srećan Sobčan (novinarji), Nataša Juhrov, Ljiljana Završnik (fotograf), Renata Enri (lektorica), Ksena Šimen (tehnična urednica), Robert J. Kováč (tlačniški prelozi).

Naslov uredništva in uprave: M. Sobota, Ulica art. Novaka 13, tel. št.: 531 19 98 (narcosna služba), a.c. 531 19 60, 533 10 19 (novinarji Vestnika), Venera (branje) 533 10 15, št. telefaks 532 11 75. Nesamrtenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Najbolj znan za to mesec je 3.700.000 tiskov, letna naročnina 14.800,00 tiskov, letna naročnina za naročnike v tujini je 14.800,00 tiskov + poštni stroški po veljavni ceni Pošte Slovenije na dan plačila, polletna naročnina za delovne organizacije, podjetja in obrtnike je 11.000,00 tiskov. Izvod v knjižnici je 300,00 št. Transakcijski račun pri NUB, d. d. Ljubljana - določa Poslovni list. M. Sobota 02340-001399647, denarni pa 0100-000200097-34 340-27620-4294/3.

Tisk: Podjetje za usposabljanje invalidov SET Večje. Darček na dodano vrednost je vrzjen v oboje izpoda in se obračunava v skladu s 7. točko 25. člena Zakona o davku na dodano vrednost. Uradni list 23. 12. 1998, št. 89 in Zakona o izvešanju proračuna Republike Slovenije za leto 2002 in 2003, Uradni list 17. 12. 2003, št. 103.

Najlada: 16.200 izvodov.

Elektronska pošta:
Vestnik: vestnik@p-inf.si
Venera: venera@p-inf.si
Narcosna služba: oglas.vestnik@p-inf.si
WWW stran: http://www.p-inf.si

Novi upravičenci do vojne odškodnine

Z začetkom tega leta se razširja seznam upravičencev za pridobitev statusa in pravic žrtve vojnega nasilja z vojnimi ujetniki in otroki, katerih eden od staršev je izgubil življenje v okoliščinah za priznanje statusa žrtve vojnega nasilja. Pojem interniranca pa se razširja tudi na osebe, ki so bile kot pripadniki nekdanje jugoslovanske vojske v vojni od 6. do 17. aprila 1941, torej do kapitulacije Kraljevine Jugoslavije, odpeljane v ujetništvo.

Do statusa in pravic žrtve vojnega nasilja bodo tako upravičeni tudi otroci, katerih eden od staršev je izgubil življenje v okoliščinah za priznanje statusa žrtve vojnega nasilja do uradnega konca druge svetovne vojne in tudi po njej, če je bila smrt bližnjega v neposredni vzročni zvezi z izvajanjem prisilnih ukrepov med vojno oziroma do vrnitve v domovino. V skladu z vladnimi rešitvami bo status žrtve vojnega nasilja zagotovljen vsem otrokom, katerih eden od staršev je padel, umrl ali bil pogrešan zaradi sodelovanja v NOB Slovenije, bil ubit kot talec ali je umrl oziroma bil pogrešan v okoliščinah za priznanje statusa žrtve vojnega nasilja med vojno in tudi po njenem koncu, vendar najkasneje do vrnitve v domovino, če se je prisilni ukrep izvajal zunaj ozemlja, ki predstavlja državni teritorij Republike Slovenije. Žrtvam vojnega nasilja se bo na tej podlagi zagotavljala pravica do vojne odškodnine po posebnem zakonu.

Milan Jerše

Od 1. januarja obvezno označevanje govejega mesa

Poslej le govedina s poreklom

Sledljivost od hleva do potrošnika

Skrb za varovanje zdravja potrošnikov je ena od prednostnih nalog slovenske države. Slovenija je že doslej ves čas zagotavljala visoko, velikokrat celo nadstandardno varovanje zdravja potrošnikov in to bo počela tudi v prihodnje. Potrošniku je treba zagotoviti zdravo hrano, pravijo v odgovornih službah, nekateri pa zatrjujejo, da pri tem včasih celo pretiravamo, saj postavljamo ostrejšje kriterije, kot veljajo v Evropski uniji.

Zagotavljanje sledljivosti govejega mesa v Sloveniji ni nobena novost, saj se v obliki pilotnih projektov izvaja že nekaj časa, z novim letom pa je postalo obvezno še ustrezno označevanje govejega mesa na prodajnih mestih. To pomeni, da bo odslej tudi pri nas zagotovljena takšna sledljivost govejega mesa, kot jo imajo v Evropski uniji. Na to smo se pripravljali že dalj časa, saj je v Sloveniji že vse govedo vključeno v sistem identifikacije in registracije, ki omogoča sledljivost od rojstva do zakola. Vsako tele, ki se rodi v Sloveniji, mora rejec ustrezno označiti, nato pa se žival vpiše v centralni register goved. Po-

POMURKA d.d.

reg. št. kl.: 22 reg. št. raz. o.: 22
ref. št. ev.: S12063861

država rojstva rejs zakola razseka
SI SI

rejec: HORVATIĆ DANIJEL
VOGRIČEVCJI 12A
9240 LJUTOMER

dobno velja za uvožene živali, vsako spremembo lastništva in lokacije živali pa morata stari in novi lastnik sporočiti centralnemu registru. Tako je vsak premik javljen dvakrat, žival pa od rojstva do zakola spremlja rojstni list, v katerem so vpisane vse spremembe.

Od 1. januarja letos je postalo obvezno še označevanje govejega mesa, tako da je ob nakupu v trgovini iz oznak na mesu mogoče natančno ugotoviti poreklo govejega mesa, ki pa ga lahko prodajalec še podrobneje označi. Sistem identifikacije in registracije živali ter sistem označevanja govejega mesa morata zagotavljati sledljivost mesa v vseh fazah proizvodnje in prodaje. Ob obveznem označevanju porekla lahko torej predelovalni obrati meso označijo še z dodatnimi oz-

nakami, s katerimi potrošnika dodatno seznanijo z izdelkom. Seveda mora biti vsako dodatno označevanje, kot denimo ekološka pridelava, integrirana pridelava, višja kakovost, geografsko poreklo, registrirano pri pristojnem organu, ki skrbi za dodatni nadzor.

V pomurskih klavnicah in mesnopredelovalnih obratih zagotavljajo, da so bili na novost, ki je začela veljati z novim letom, dobro pripravljeni. Vsak kos go-

vejega mesa, ki ga pošljejo iz tovarne, je ustrezno označen, zagotavljajo v Pomurki Mesni industriji, za vzpostavitev takšnega sistema pa se je bilo treba ustrezno opremiti, kar je zahtevalo dodatna sredstva. Tudi odgovorne v radgonskem MIR-u novost ni presenetila, saj so si v poslovnem sistemu, ki vključuje tudi radgonske mesarje, zastavili cilj, ki bo ob sledljivosti zagotavljal tudi nadzor vseh njihovih izdelkov.

Ludvik Kovač

Komentar

Bolnim merjen čas

Nov delovni čas v bolnišnici ni ne od Evrope in ne od boga, ampak je čista politična odločitev, ki jo je na svet spravilo Ministrstvo za zdravje z ministrom dr. Dušanom Kebrom na čelu. Je torej čisto oblastveno dejanje, sredstvo prisile, obračuna in moči sedanjega zdravstvenega ministra, ki od svojih številnih reformatorskih zamisli za ureditev razmer v preklepevajočem zdravstvenem kotlu doslej z dogovorom ni uspel izpeljati prav nobene. Če ni dogovora, je priročen zakon, prisila oblasti. Zdravniki vračajo udarec, ker, kot pravijo, jim ni bila dana beseda in minister se je s pripravljanjem nove različice novele o zdravniški službi posipal s pepelom, v pomiritev pa zdravniški srenji dal priložnost, da sedaj tudi ona pove svoje mnenje.

Kaj pa bolniki, uporabniki zdravstvenih storitev? Vsaj tako močno kot zdravnike in vse zaposlene v bolnišničnem zdravstvu je sprememba delovnega časa zadela tudi bolnike, ki prihajajo na ambulantne preglede ali so na zdravljenju v bolnišnici, a jih po njihovi volji doslej ni spraševal nihče. Oblastno določanje delovnega časa v bolnišnici jih postavlja v odvisno vlogo. Zanje je predvideno, da se bodo spremembam pač morali prilagoditi. Prek delovnega časa zdravnikov je torej sedanja oblast odločno posegla tudi v življenje ljudi, bolnikov. Kajti pri bolnikih je bolezen središčna os, okoli katere se potem vrti in se ji prilagaja vse drugo. S premikom bolnišničnega delovnega časa se je premaknila tudi ta osrednja os in za sabo potegnila drugačno organiziranost življenja bolnikov. Nekaterim bolj, drugim manj po meri, a skoraj gotovo je poznejši delovni čas še najbolj po meri mestne srenje.

V murskosoboški bolnišnici, kjer so sprememba delovnega časa načrtovali še pred zakonom in potem zaradi dogodkov v Celju iz previdnosti z uvajanjem počakali, naglašujejo, da je nov delovni čas prijazen do bolnikov in da so na pot sprememb odločneje stopili tudi zato, ker je bila to želja bolnikov. Toda mnenje bolnikov, na katero se sklicujejo, je bilo zmerjeno tako povprek in v času, ko bolniki še niso mogli predvideti vseh posledic poznejšega delovnega časa. Težko namreč verjamemo, da je sedma ura, ko se v bolnišnici sestre začno ukvarjati z bolniki, prijazen čas za tiste, ki jim je noč v bolnišnici prava mora, in začetek novega dne, ki se v bolnišnici začne s prihodom sester, odrešitev. Kajti dimenzija časa v bolnišnici ima za težko bolnega pousem drugo razsežnost. Bolj kot ura (humana bujenja) ga določa to, koliko in kako se kdo ukvarja z njim.

Težko verjamemo, da je nov delovni čas prijaznejši za tistega starca, ki je v ponedeljek že pred sedmo uro sedel v čakalnici, ker ga je pripeljal sin, ki je ob sedmih šel v službo. Pozneje ni imel prevoza. Zdravnik je v ambulantno prišel šele, ko je na oddelku opravil vizito, malo pred deseto uro. Kdaj je ta starec prišel domov?

Majda Horvat

V bolnišnici nov delovni čas in čas obiskov

Poznejša ura je po meri bolnikov?

Zdravstveni domovi po starem

Minister za zdravje dr. Dušan Keber se je zaradi številnih kritik julija sprejete Novele zakona o zdravniški službi, ki na novo določa delovni čas zdravnikov, posipal s pepelom. Pripravil je nov predlog zakona, ki so ga dobili v presojo direktorji bolnišnic, zdravniška zbornica in sindikat Fides, v njem pa priznal, da bi zaradi izvajanja sprejete novele nastale težko popravljive posledice.

Kakšni bodo popravki popravkov, je sedaj še težko napovedati, zagotovo pa se bodo okrog tega močno brusila stališča in zahteve treh glavnih akterjev dogajanja v slovenskem zdravstvu, ob ministrstvu še zdravniške zbornice in sindikata Fides. Zaradi prekipelega ozračja ni pričakovati, da bi uspeli na hitro doseči kompromis, kar lahko sklepamo tudi po izjavi predsednika sindikata Konrada Koštrina. V enem od intervjujev je dejal: »Računamo, da bo v najboljšem primeru stanje, kakršno je bilo pred sprejetjem novele zakona.«

Ne glede na usodo popravka pa je na hitro sprejeta novela zakona s prvim januarjem stopila v veljavo. To pa še ne pomeni, da jo upoštevajo v vseh zdravstvenih zavodih. V nekaterih bolnišnicah še

naprej delajo po starem. In kako v murskosoboški bolnišnici in pomurskih zdravstvenih domovih?

V murskosoboški bolnišnici je uradni delovni čas od osme do šestnajste ure, v specialističnih ambulantah pa od devete do petnajste ure. Toda v vseh ambulantah delovnega časa niso spreminjali, o tem, kakšen je, pa bolniki lahko preberejo na vratih ambulant. Na novo je določen tudi čas obiskov, in sicer od štirinajste do sedemnajste ure, s tem da velja posebni čas obiskov na otroškem oddelku in oddelkih intenzivne nege. Strokovni direktor bolnišnice Daniel Grabar, dr. med., pravi, da so se na spremembo delovnega časa pri njih pripravljali že prej, sedaj pa je nastopil primeren trenutek za njegovo uvedbo. To željo so namreč izrekli tudi bolniki v bolnišnici in ambulantah in jim je bila tudi vodilo, da so v upravi odločneje šli v pripravo sprememb. Po decembrski anketi, v kateri so za mnenje o primernosti delovnega časa spraševali bolnike in njihove svojce, naj bi opravili še kakšno, saj, tako Grabar, pri organizaciji dela želijo upoštevati predvsem želje njihovih uporabnikov.

O novem delovnem času in izpolnjevanju določil zakona o delovnih razmerjih, ki omejuje delo zdravnika na štirindvajset ur, pa

imajo zdravniki različno mnenje, kar je pripeljalo tudi do različne organizacije dela po oddelkih bolnišnice. Na nekaterih oddelkih namreč ne upoštevajo zahtev zakonodaje, da zdravnik po dežurstvu (štiriindvajseturnem delavniku) odide domov. Zaradi pomanjkanja zdravnikov bi namreč težko organizirati delo, posledice menjavanja zdravnikov pa bi čutili predvsem bolniki. Daniel Grabar meni, da kljub temu še vedno delujejo v okviru zakona, saj le-ta krajši delovni čas opredeljuje v določenem časovnem obdobju. Po štirih do šestih mesecih, ko naj bi porabili »bonus« presežnih ur, pa bi tako že moralo priti do napovedanih sprememb.

Delovni čas v zdravstvenih domovih v glavnem po starem

Novela zakona pa skorajda ni premaknila delovnega časa v zdravstvenih domovih. V murskosoboškem delajo po starem, torej v splošnih ambulantah od šeste do štirinajste ure, brez sprememb pa delajo tudi v drugih specialističnih ambulantah. Direktor zdravstvenega doma Jože Felkar, dr. med., pravi, da že sedaj izpolnjujejo zakonsko določilo, da vsaj petino delovnega časa opravijo v popoldanskem času. Spremenjen delovni čas v bolni-

šnici pa bo najverjetneje vplival na časovni odlog pri storitvah reševalnih prevozov.

V lendavskem zdravstvenem domu delajo po starem v popoldanskem času, z enajste na dvanajsto uro pa so premaknili začetek popoldanskega delavnika, ki sedaj traja do dvanajste ure. V preostalih specialističnih ambulantah delajo po starem, o morebitnih spremembah delovnega časa pa naj bi se dogovorili ta mesec. V Ljutome-

ru še naprej delajo v dveh izmenah, tri splošne ambulate dopoldne in ena ob sodelovanju zdravnikov koncesionarjev v popoldanskem času, s čimer izpolnjujejo zahtevo zakona o obsegu dela v popoldanskem času. Po starem pa je ostal tudi delovni čas preostalih specialističnih ambulant.

V gornjeradgonskem zdravstvenem domu še naprej delajo od sedme do petnajste ure, tako kot doslej, popoldanski delavnik pa traja

od trinajste do enaindvajsete ure. Direktorica doma Marija Kuzma, dr. stom. pravi, da ostajajo pri delovnem času, kot so ga imeli, saj poznejša ura pri bolnikih, ki večinoma prihajajo z ruralnega okolja, ne bi bila dobro sprejeta. Ne glede na zakonske spremembe pa je pri njih nov delovni čas šoferjev reševalne postaje. Z novo zaposlitvijo se bodo šoferji menjavali vsakih dvanajst ur.

Majda Horvat

V ZAVAROVALNICI TRIGLAV, D.D., OBMOČNA ENOTA MURSKA SOBOTA, prilagajamo naše storitve potrebam in željam naših strank. Zato s 27. decembrom 2002 uvajamo dežurno službo, ki bo strankam v nujnih primerih na razpolago 24 ur na dan vse leto in bo dosegljiva na tel. št. 041/760 260.

Ob tem uvajamo tudi nov delovni čas na sedežu Območne enote v Lendavski 5, v Murški Soboti. Tako smo vam v središču za stranke od 27. decembra naprej na voljo od ponedeljka do petka med 7. in 16. uro.

Navdušene stranke s trajnim zaupanjem so naša vizija, izpolnitev vaših želja in potreb pa naša dolžnost in veselje.

KER ŽIVLJENJE POTREBUJE VARNOST

triglav

ZAVAROVALNICA TRIGLAV, D.D.

Proračun je last vseh občanov

Zadruga zaščitena kot medved

Na drugi seji kobiljskega občinskega sveta, ki ga v tem mandatu sestavlja sedem svetnikov, Drago Trajber, Janez Bukovec, Emil Bukovec (106), Avgust Gjerek, Stanko Gregorec, Emil Bukovec (82) in novi podžupan Janez Gašparič, so obravnavali nekaj pomembnih odlokov. Med drugim so obravnavali in sprejeli predlog proračuna za letošnje leto, v katerem predvidevajo, da bodo imeli 124 milijonov tolarjev prihodkov, obravnavali pa so tudi osnutek razvojnega programa občine Kobilje 2002–2006, ki predvideva revitalizacijo in hitrejši razvoj občine.

Svetniki so ugotavljali, da gre precej visok delež proračuna za tekoče transferje pri postavitvi za zagotavljanje socialne varnosti. Ob tem je Stanko Gregorec poudaril, da bo treba preveriti upravičenost plačevanja. Župan je poudaril, da bodo to tudi storili in dodal, da so lahko zadovoljni, saj je v drugih občinah še slabše. »Proračun, od koder se poravnava tudi ti stroški, je last vseh občanov, zato moramo z denarjem skrbno delati. Občina zelo varčno posluje,« je povedal župan ter dodal, »med drugim smo edina občina v Sloveniji, ki ima samo enega zaposlenega.«

Za knjige

Čeprav se je v zadnjih letih na Kobilju veliko pozornosti in sredstev posvečalo infrastrukturi, se je zato nekoliko manj knjigam. Avgust Gjerek je vprašal, zakaj ne deluje več občinska knjižnica in zakaj ne vozi več Bibliobus, s katerim so otroci in občani dobili knjige, ki jih potrebujejo za šolo oziroma branje. Svetniki so sprejeli sklep, da se bo bibliobus spet začel financirati iz občinskega proračuna, in ga vabijo, naj znova začne voziti knjige njihovim občanom. Župan je tudi podal informacijo, da jim do sedaj ni uspelo poravnati svojega deleža, ki ga imajo pri gradnji nove knjižnice v M. Soboti. ampak letos imajo v svojem proračunu, da bodo plačali 889 tisoč tolarjev.

Zadružni dom

Na zadnji seji pa so reševali tudi eno bolj problematičnih zadev v občini – zadružni dom. V

Črenšovci: še je treba graditi

Čeprav je projekt za zgraditev kanalizacijskega omrežja in čistilne naprave v krajevni skupnosti Črenšovci uradno končan, jih čakajo še nekatera dela.

Gre za odvajanje meteorne vode in priključitev nekaterih javnih objektov na kanalizacijsko omrežje (mrliška vežica v Žižkih, stališnice pri športnem objektu v Črenšovcih) in tudi priključitev romskega zaselka v Trnju. Vrednost omenjenih del je ocenjena na 20 milijonov tolarjev in predvideno je, da jih bodo v celoti plačali iz občinske blagajne – poslovni sklad, čista proračunska sredstva in vrnjena taksa za obremenjevanje voda.

J. G.

**VESTNIK
lahko kupite
tudi na večini
pošt v Pomurju,
bencinskih
servisih ter
skoraj v vseh
trgovinah in
trafikah.**

Podjetej za informiranje, d. d., Ulica 11. avgusta 13, M. Sobota

VODA – vir življenja in smrti

Odgovornost države in politikov

Država in politika sta dolžni poskrbeti za pitno vodo vseh državljanov, je poudaril dr. Komat – Prepoved uporabe atrazina samo na določenem območju je nekorektna, trdi dr. Pretner

Farmacija diha za ovrtnik zdravnikom, agrokemija pa kmetijstvu, zato ne čudi, da se podatki prikrivajo, da se zakoni ne izvajajo, da se sprejmejo le delne uredbe, da se na vsakega človeka gleda najprej kot na pacienta ...te in še mnoge dokaj ostre trditve so bile izrečene v soboto zvečer, 4. januarja, v Zvezdi na predavanju z naslovom Voda – vir življenja in smrti. Glavna predavateljica sta bila dr. Anton Komat, ki je imel podobno predavanje pred dobrim letom v Diani, ter dr. Gorazd Pretner, mikrobiolog. Organizatorja sta bila Društvo radiestezistov in bioenergetikov Pomurja in Pomurski ekološki center, pobudnika zbiranja podpisov za čisto vodo v Pomurju. Doslej so zbrali okrog 7500 podpisov.

Anton Komat je v že znanem slogu opozarjal na grozljive posledice, ki jih pušča na človeštvu uživanje vode in hrane, onesnažene s pesticidi. Ni varnih doz, je ponovno poudaril, saj je največji učinek pri najmanjši koncentraciji. Delujejo genotoksično, mutageno in kancerogeno, rušijo človeško ravnotežje; prav pesticidi v preteklih desetletjih so kemično kastrirali sodobnega moškega, ki je postal apatičen, brez potence, brez pravih vrednot. Skoraj tri četrtine mla-

dih evropskih parov imajo resne probleme z neplodnostjo – tudi Slovenija ni izjema. Dr. Komat je postregel tudi nekaj konkretnih podatkov: domačini so protestirali proti poskusnemu sežiganju odpadkov v anhovski cementarni, ne vedo pa, da sežgejo tam 20 tisoč ton odpadnih olj. Lani poleti je Bruselj začel z akcijo, da bi iz prometa izločili kar 800 vrst pesticidov, ki ogrožajo zdravje; 320 jih bo ukinjenih maja letos. V Sloveniji pa so še vedno v prosti prodaji »bojni

strupi« – sestava nekaterih fitofarmacevstkih sredstev je namreč podobna. Po najnovejših uradnih podatkih kmetijstva je polovica pitne vode na meji kontaminacije, četrtnina ima to mejo krepko preokračeno, četrtnina vode pa je še čiste. Pomanjkanje pitne vode je po Komatovih besedah že problem nacionalne varnosti, saj bo treba več sto tisoč ljudem priskrbeti čisto pitno vodo. Ponovno je šokiral s trditvijo, da se strupi pri doječih materah koncentrirajo prav v maščobnih tkivih dojk, zato bi morale biti sodobne matere v »kemični karanteni«; določene snovi so v naravi neuničljive, tudi dioksini, ki so rakotvorni in se sproščajo pri sežiganju plastičnih vrečk doma; trije umrli ostareli s tega območja so imeli v maščobnih tkivih toliko PCB-ja, da jih ne bi smeli pokopati v zemljo, ker lahko kontaminirajo okolje, vendar

so ti podatki javnosti prikriti.

Dr. Gorazd Pretner je navzočim pojasnil birokratiziranost in spolitiziranost ministrstev in komisij, ki naj bi skrbale za problematiko uporabe pesticidov. Zanj, ki se upošteva, je mnenje strokovnjakov, je poudaril Pretner, ki je imel zaradi prevelike načelnosti že veliko problemov. Uspelo jim je z ugotovitvijo, da je atrazin hormonski destruktor. Od 1955. do 1999. leta rak pri ženskah in moških kot posledica kemizacije okolja močno narašča – vsaj po podatkih onkološkega inštituta, medtem ko Inštitut za varovanje zdravja navaja drugačne (manj šokantne) podatke. Kje so rezultati analize podtalnice za leto 2002? Tega se ne sprašuje le dr. Pretner, ampak vsi, ki pijejo menda močno onesnaženo vodo – povsod je vsebnost atrazina preseгла dovoljeno mejo, v večini odvzetih vzorcev so presegli mejo tudi nitrati, poleg teh pa so navzoče tudi druge nedefinirane snovi. Zanimivo je, da so bili podatki poslani na Ministrstvo zdravstva, sedaj pa so nedostopni!

Dr. Pretner je še posebej opozoril na dve nepravilnosti v Sloveniji: še vedno je dovoljena uporaba kombinacije nitrata in atrazina, ki je zelo nevarna; velika obolevnost srca je prav tako lahko posledica kemizacije, prepoved uporabe atrazina samo na določenih območjih ni dovolj, kajti vsebnost atrazina je dokazana tudi v dežju in meglji.

Bernarda B. Peček

Zakonodajne novosti v letu 2003

Državne tožilce bodo lahko premeščali

Ukinitev višjih državnih tožilstev

S 1. januarjem 2003 je začela veljati novela zakona o državnem tožilstvu, ki je prinesla številne spremembe v notranji organizaciji, nadzoru in obveščanju ter možnost premeščanja državnih tožilstev glede na potrebe strokovnega dela.

Najbistvenejša novost je ukinitev višjih državnih tožilstev s 1. julijem 2003. Njihove pristojnosti prevzema vrhovno državno tožilstvo, ki bo prevzelo tudi vse višje državne tožilce. Na novo se uvaja vrhovno državno tožilstvo, ki podobno kot skupina za posebne zadeve deluje za vse območje Slovenije.

Druga bistvena sprememba je možnost generalnega državnega tožilca, da lahko za postopanje v posamezni zadevi določi drugo krajevno pristojno državno tožilstvo, če je očitno, da se bo tako lažje izvedel postopek ali so za to drugi tehtni razlogi, zlasti varovanje nepristranskosti, samostojnega delovanja ali ugleda državnega tožilstva. Novela tudi omogoča premeščanje tožilstev, zlasti zaradi izredno povečane delovne obremenitve ali odprave večjih zaostankov pri delu.

Namesto sedemčlanske personalne komisije o kadrovskih zadevah po novem odloča državnotožilski svet, ki ima enako število članov. Razlika je le v tem, da sta med štirimi voljenimi tožilci brez vodstvenih funkcij se-

daj po eden od višjih in eden od vrhovnih tožilstev.

Močno razširjeno pa je pogloblje o notranji ureditvi ter nadzoru nad upravnim poslovanjem tožilstev, ki ga predpisuje državnotožilski red. Interni nadzor po novem opravlja vodja državnega tožilstva, nadzor državnotožilske uprave pa generalni državni tožilec. Zadeve pravosodne uprave na področju državnega tožilstva opravlja ministrstvo za pravosodje.

Milan Jerše

V Moravskih Toplicah sprememba tik pod vrhom

Geza Džuban postal podžupan

Dve listi za odbore: ena županova, druga od komisije

Na občinskem svetu občine Moravske Toplice so izvolili člane odborov za naslednji mandat. Sicer ne vse, saj npr. čakajo za odbor za družbene dejavnosti, šolstvo, kulturo, šport in turizem ter nadzorni svet Čiste narave, d. o. o., predloge do naslednje seje. Po prvem predlogu naj bi bili v družbenem odboru: Jože Vugrinec (Bogojina), Štefan Hul (Krnji), Janez Škalič (Selo), Vesna Zadravec (Mlajtinci), Zorja Vučković (Selo), Majda Durinek (Moravske Toplice), Jože Vorš (Prosenjakovci), Marjan Lovrenčec (Moravske Toplice) in Ivo Cifer (Martjanci), čeprav je od svetnikov večkrat prišel tudi predlog za Branka Rečka (Tešanovci), predsednika občinske športne zveze in nekdanjega svetnika.

Po prvotnem predlogu naj bi bili v nadzornem svetu Čiste narave Ludvik Grabar (Fokovci), Roman Granfol (Moravske Toplice), Leopold Kočar (Bogojina) in Tihor Vorš (Središče).

Preostalih 22 odborov je bilo izvoljenih, zanimivo pa je, da je pripravil kljub pre-

dejavnosti, ki ga v prejšnjem mandatu ni bilo.

Naj naštejemo samo člane najpomembnejših odborov. Tako bodo v odboru za gospodarstvo: Slavko Sukič (Filovci), Štefan Ferencek (Vučja Gomila), Franc Gomboc (Martjanci), Slavko Škerlak (Sebeborci), Slavko Horvat (Moravske Toplice), Štefan Jančarič (Noršinci), Viktor Časar (Mlajtinci), Franc Kučan (Tešanovci) in Janez Bogdan (Motvarjevci).

Odbor za kmetijstvo bo sestavljalo pet članov: Tihor Vorš, Franc Kučan, Viktor Časar, Slavko Horvat, Jože Lanšček (Andrejci), Štefan Bogdan (Motvarjevci) in Franc Škalič (Selo).

V nadzornem odboru občine pa je več žensk: Jožica Kerčmar (Sebeborci), Irena Sambt

(Tešanovci), Marija Ovsenjak (Mlajtinci), Darja Kianec (Fokovci) in samo en moški, Stanko Kerman (Andrejci). Predsednike odborov bodo volili člani med sabo.

Najbolj pomembna sprememba pa se je zgodila tik pod vrhom. Namesto dosedanjega podžupana Jožefa Matisa, ki ga ni več v občinskem svetu, je bil na to funkcijo izvoljen Geza Džuban, znani poslanec iz Moravskih Toplic, drugače pa univerzitetni diplomirani inženir agronomije. Glasovanje za podžupana je bilo javno, čeprav so štirje svetniki glasovali proti temu predlogu.

Džuban je dobil ravno potrebnih osem glasov, čeprav nihče ni bil proti, le nekateri svetniki niso glasovali. »Zahvaljujem se vsem, tudi tistim, ki niste glasovali, saj pomeni, da proti vseno niste bili. Po premisleku sem pristal na ta predlog, ki pa seveda pomeni za mene dodatne obveznosti. Kot poslanec pokrivam namreč enajst občin, brez pretiranih obljub pa napovedujem, da se bom za vse angažiral tako kot doslej,« je po izvolitvi povedal novi podžupan.

T. K.

Sabolova hiša bo spet zaživela

Podeželsko razvojno jedro

Gre za ustanovitev Razvojne zadruge in učnih delavnic v Mali Polani

Sabolova domačija v Mali Polani, kjer je predviden sedež novoustanovljene Razvojne zadruge in učnih delavnic. Še prej jo bo treba temeljito obnoviti. Foto: J. G.

V naših krajih lahko najdete kar nekaj praznih kmečkih poslopij, ki vse bolj propadajo. Takšna je tudi Sabolova hiša z gospodarskim poslopjem v Mali Polani, ki je po smrti lastnikov prešla v last velikopolanske občine. Vse kaže, da jo bodo letos obnovili in jo namenili za sedež novoustanovljene Razvojne zadruge in učnih delavnic, mogoče pa bo urediti tudi dve prenočišči.

V občini Velika Polana je potekal v letih 1999 in 2000 pilotski projekt *Samozaposlovanje na podeželju*. Izvajalca sta bila podjetji DART Lendava, d. o. o., in LKC, d. o. o., Velika Polana. Osnovni

namen programa je bil praktičen preizkus teoretično zastavljenega modela samozaposlovanja na podeželju in ob tem proučitev možnosti za večje (samo)zaposlovanje brezposelnih oseb. Največ

možnosti za ustvarjanje novih delovnih mest na podeželju se je pokazalo v ponovnem oživljanju domačih obrti, še predvsem pa izdelovanje iz naravnih materialov (glina, koruzno ličje, slama in rogoza). Rezultate tega projekta so predstavili junija 2001 naročnikom, to je Ministrstvu R Slovenije za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ter Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve, ki sta jih pozitivno ocenila ter napovedala izdelavo novega programa in razpis za pridobitev sredstev za ureditev *podeželskih razvojnih jeder*. Razpis je bil objavljen šele v letu 2002 in za območje Pomurja je bila izbrana občina Velika Polana – projekt za ustanovitev *Razvojne zadruge in učnih delavnic Mala Polana*, s katerim je kandidiralo podjetje DART iz Lendave. V skladu s pogodbo za ustanovitev podeželskega razvojnega jedra je rok za ustanovitev zadruge najkasneje do 31. 1. 2003. Predvideno je, da bo novoustanovljena zadruga prevzela organizacijske in poslovne funkcije pri izdelovanju izdelkov domače obrti ter razvoju dopolnilnih dejavnosti, še prej pa bo treba poskrbeti za obnovo Sabolove domačije, kjer bo sedež zadruge. Za adaptacijo so že rezervirana sredstva, in sicer 7 milijonov tolarjev s pogodbo o financiranju za ustanovitev podeželskega jedra ter 10 tisoč evrov v obliki donacije bavarske vlade. Prav tako je že zagotovljenih okrog 5 milijonov tolarjev za delovanje zadruge v letu 2003, preostala sredstva pa bo morala zadruga pridobiti od ustanoviteljev, iz lastne dejavnosti ter na podlagi javnih razpisov. Ob tem velja zapisati, da so na zadnji občinski seji v Veliki Polani sprejeli sklep, da bo občina zagotovila 700.000 tolarjev »zagonjskih« sredstev za delovanje zadruge ter vodila nadaljnje aktivnosti za adaptacijo in pridobitev dodatnih investicijskih sredstev. Vprašanje pa je, ali jim bo vse to uspelo uresničiti do 30. junija letos, kot je postavljen rok.

Čeprav bi si želeli, da bi ustanovitev Razvojne zadruge in učnih delavnic omogočila tudi stalno zaposlitev večjemu številu domačinov, se to ne bo zgodilo, saj bo zadruga delovala predvsem kot razvojni in prodajni servis za izdelovalce izdelkov domače obrti ter druge sodelujoče pri projektu (registrirani predelovalci kmetijskih produktov). Poleg že omenjenih dejavnosti, ki so potekale v okviru pilotskega programa *Samozaposlovanje na podeželju* (izdelki iz koruznega ličja, rogoze in gline), so možnosti tudi za zeliščarstvo in krovstvo ter peko peciva iz koruzne in pirine moke.

Zamislili so kljub vsemu obeh. Ali bo iz te moke res dovolj kruha, pa bo pokazal čas.

Jože Graj

Zdomci pokazali zanimanje

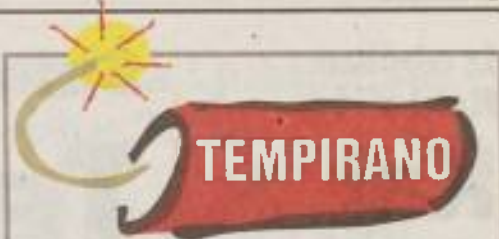
Občina Dobrovnik je pripravila že tradicionalno srečanje z občani, ki so s tega območja, a na začasnem delu v tujini. Izvedli so ga tik pred iztekom leta, ko so zdomci najbolj dosegljivi, udeležba pa je potrdila, da jih še kako zanimajo položaj doma in možnosti vključevanja v tokove življenja ob vrnitvi. Kot predstavnika občine sta se srečanja udeležila župan Marjan Kardinar in predsednica Madžarske samoupravne narodnostne skupnosti občine Dobrovnik Anica Car. Župan je navzoče seznanil z dogajanjem v občini in z delom občinske uprave, s poudarkom na predstavitvi programov, ki bi omogočali sodelovanje in ponudili možnosti vključevanja zdomcev, saj je obojestranska želja, da se ohrani stik, zdomci pa so poudarili, da so ob morebitni vrnitvi pripravljeni na izzive okolja.

F. B.

Zakaj ni zanimanja za prepustnice?

Večina tistih, ki ima interes za maloobsejno prepustnico, je dvolastnikov, leti pa bi potrebovali dokument, s katerim bi lahko prestopali mejo na določenih prehodnih mestih zunaj mejnih prehodov, po najbližjih poteh do svojih vinogradov, gozdov, njiv ali travnikov. V tem primeru potrebujejo zemljiškoknjižni izpisek za parcelo, ob izdaji le-tega pa bo navedeno tudi, na katerem prehodnem mestu lahko prestopijo mejo. O tem pa se Slovenija in Hrvaška še nista dogovorili. Kot je znano, je na območju občine Razkrižje predvideno samo eno takšno prehodno mesto, s čimer se nikakor ne morejo strinjati.

J. G.

Branka Križan iz moravskega zaselka Pekel: »Mož Miran je zidarski podjetnik, ki se je specializiral predvsem za gradnjo kletnih in drugih obokov (*velhov*) ter oblaganje zidov s fasadno opeko. Na tak način je tudi uredil klet v naši novi hiši nedaleč od termalnega kopališča. Tam nameravamo odpreti turistično kmetijo.«

Anton Slana, župan občine Sv. Jurij: »Prev-

zel sem iniciativno, da bom oblikoval konzorcij županov iz občin, po katerih je predvidena trasa avtoceste od Lendave do Lendave. Nam je vseeno, kako se temu denarju reče, lahko je to na-

domestilo, odškodnina ali kar razvojni denar za občine, ker jim bo avtocesta povzročila škodo. Moja ocena je, da če so plačevali to spremembo namembnosti za kamen Primorske in okrog Ljubljane, jo bodo morali še tukaj, kjer ljudje živijo od te dragocene kmetijske zemlje! Kmetijstvo je tu pomembna gospodarska dejavnost. Svetniki so celo zagrozili, da bodo sprožili državljansko nepokorščino, če se to ne bo spremenilo.«

Geza Džuban, poslanec in podžupan:

»Zahvaljujem se vsem, tudi tistim, ki niste glasovali, saj pomeni, da proti vseeno niste bili. Po premisleku sem pristal na ta predlog, ki pa seveda pomeni za mene dodatne obveznosti. Kot poslanec pokrivam namreč enajst občin, brez pretiranih obljub pa napovedujem, da se bom za vse angažiral tako kot doslej.«

Jožef Koznicov, svetnik občine Turnišče:

»Vem, da so se tu zbirali huligani, ampak ograja okrog igrišča pri otroškem vrtcu me vseeno moti. Kam naj se gredo igrati starši s svojimi otroki popoldne, ob nedeljah in praznikih?«

Jožef Kocet, župan: »Lepo je, da je predlagala v odbor za komuna-

lno infrastrukturo tudi oseba, ki ni plačala za kanalizacijo še niti enega oboka, češ da bo takrat, ko bo kanalizacija pri njegovi hiši.«

Dr. Anton Komat: »Strupi pri doječih materah se koncentrirajo prav v maščobnih tkivih dojk, zato bi morale biti sodobne matere v »kemični karanteni«; določene snovi so v naravi neuničljive, tudi dioksini, ki so rakotvorni in se sproščajo pri sežiganju plastičnih vrečk doma; trije umrli ostareli s tega območja so imeli v maščobnih tkivih toliko PCB-ja, da jih ne bi smeli pokopati v zemljo, ker lahko kontaminirajo okolje, vendar so ti podatki javnosti prikriti.«

Ivan Halec iz Filovec: »Po službi se pač moram še z nečim ukvarjati, sicer boš olese-

Andrej Ajdnik – Jason Unlisted: »Fabijan Cipot je zelo pomemben sponzor, ker nas je že večkrat financiral in nam vedno priskočil na pomoč takrat, ko smo ga najbolj nujno potrebovali.

Pa še naš pravi prijatelj je, ki nam je pomagal, še preden se je sploh začelo govoriti o albumu. Dejal je, da bo z veseljem podpiral stvari, pri katerih se vidi, da je vloženega veliko lastnega dela. Zato ga častimo.«

ju

Iz beltinske občine

Prerazporejenih devet milijonov proračunskih sredstev

Posledica počene hidrantne cevi in večjega odvoza odpadkov

V občini Beltinci ugotavljajo, da je prišlo pri izvajanju proračuna za leto 2002 do nekaterih prekrškov, ki presegajo 110 odstotkov načrtovanega lanskega proračuna. Ker le-te ne morejo pokriti iz tekoče proračunske rezerve, so se odločili za določeno prerazporeditev proračunskih postavk.

Zaradi podaljšane 45-dnevne dobave vode soboškega podjetja Komunala in poznejšega fakturiranja 20.000 kubičnih metrov vode, kar je posledica počene hidrantne cevi v Osnovni šoli Beltinci že pred leti, se je dolg povzpел na več kot 4,1 milijona tolarjev. Odločili so se, da ta znesek pokrijejo iz postavke za vzdrževanje komunalnih objektov (nekaj več kot 1,7 milijona tolarjev), ker je odpadla gradnja javne razsvetljave, nadaljnjih 1,25 milijona SIT bodo pridobili z nerealiziranimi odkupi zemljišč, 1,2 milijona pa na račun manj izplačanih nadomestil za sejinice.

Pri odvozu kosovnih in posebnih odpadkov znaša izpad nekaj več kot 3,1 milijona tolarjev. Nastal je zaradi dvakratnega odvoza kosovnih odpadkov, saj so načrtovali le enkratnega. Poleg tega so morali zagotoviti 2 milijona tolarjev za gradnjo

zbirno-sortirnega centra odpadkov v Puconcih, ki je še pogodbeno obveza iz leta 2001. Okrog 500.000 tolarjev pa so jim zaračunali izredni odvoz starih avtomobilov s črnega odlagališča odpadkov na meji med katastrskima občinama Beltinci in Odranci. Pokrivanje teh stroškov je predvideno iz treh virov: 1,45 milijona na račun geodetskih storitev, 1,4 milijona iz prostorskega planiranja, preostalih 293.000 tolarjev pa so odvzeli postavki za vzdrževanje komunalnih objektov. V letu 2002 so porabili še nepredvidenih 2,1 milijona tolarjev za polaganje cevi in montažo zapornih ventilov na vodovodu v Bratonicah in Lipi, kar je terjala gradnja plinovoda. Primanjkljaj bodo nadomestili z investicijskimi sredstvi za oskrbo z vodo.

Milan Jerše

Iz občine
Razkrižje

Kaj pa od- bori?

Eno od vprašanj, ki ga v razkriškem občinskem svetu še niso posebej obravnavali, je tudi ustanovitev občinskih odborov. V minulem mandatu le-ti namreč niso delovali. In kako naj bi bilo v prihodnje?

Zaenkrat je bil podan le predlog OO LDS Razkrižje, in sicer da bi bilo dobro imeti odbore za kmetijstvo in varstvo okolja, gospodarsko in stanovanjsko politiko, za družbene dejavnosti in komunalni odbor. Po mnenju občinskega svetnika Jožeta Staničarja bi ti odbori lahko delovali kot posvetovalna delovna telesa, tako da bi oblikovali predloge, mnenja, stališča in ideje za reševanje problematike na posameznem področju te ali one dejavnosti. S tem bi vplivali tudi na snovanje kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne razvojne politike občine. Predlagal je, da bi ustanovili odbore še pred sprejemom občinskega proračuna za leto 2003, vendar je obveljala županova beseda, da morajo prej pripraviti svoje predloge še drugi, in potem se bodo odločali, katere odbore bo imeli in kdo bodo njihovi člani.

J. G.

Širitev soboškega BTC-ja

Tesen Spar bo zamenjal prostorni Interspar

Zaenkrat želijo zgolj izboljšati in popestriti trgovsko ponudbo, v prihodnosti pa se bodo ukvarjali tudi z zabaviščno ponudbo v središču mesta

BTC in Spar – najmlajša generacija Prekmurcev verjetno sploh ne ve, kje je pravo mesto Murska Sobota; zanje je središče mestnega dogajanja in vrhunec trgovske ponudbe v tem nakupovalnem središču v Nemčavcih, ki zavzema 6 hektarjev površin; tu je eno največjih parkirišč, tu je obešenih največ lučk, tu so tekoče stopnice, avtomobilčki, otroške trgovine ... Roko na srce, tukaj ljudje lahko srečajo več znancev kot v središču mesta, tu je več dogajanja, bolj živahno, ugodnejše cene in na sploh prijetnejše, ker se sprehajajo od trgovine do trgovine na toplem in suhem, medtem ko se otroci lahko igrajo v svojem kotičku. In prav to je cilj sodobnih nakupovalnih središč: s svojo prostornostjo, urejenostjo, vodometi, bliščem in ugodnimi cenami zasvojiti ljudi, da bodo tam ne le nakupovali, ampak tudi preživljali svoj prosti čas.

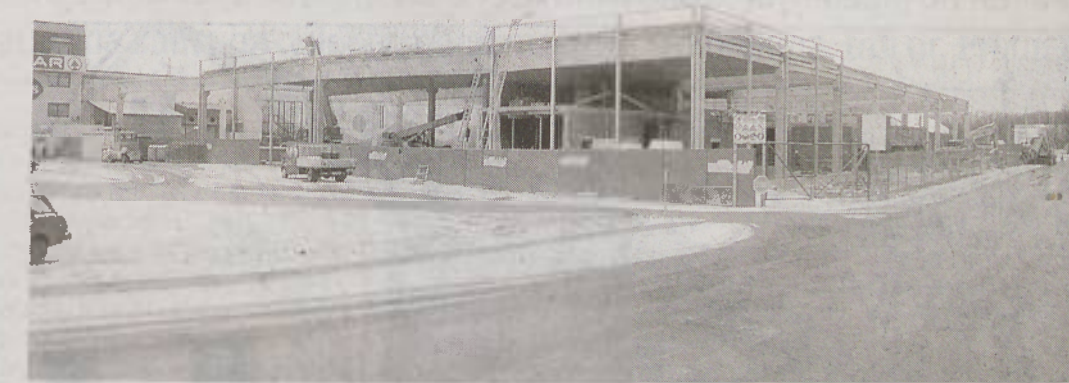
Ta čas je v objektu, ki je bil prvotno zgrajen kot transportno-logistični center, nato pa se je po generalni preusmeritvi BTC-ja v drugi polovici devetdesetih let spremenil v trgovsko

središče, skupno 35 lokalov. V osrednji novejši zgradbi ob cesti so še vedno tudi špedicijske službe in carinska uprava. Pred tedni je na prostoru, kjer je bilo do sedaj parkirišče tovornjakov, ki so čakali na carinjenje, začela

Janez Štoll, direktor BTC-ja – PE Murska Sobota, napoveduje v prihodnosti usmeritev v zabavišni program. Foto: J. Z.

rasti zgradba. Velikansko gradbišče je prav gotovo eno največjih v Pomurju, vsaj po površini, saj obsega 6500 kvadratnih metrov (od tega bo 700 kvadratnih

Delavci Vegrada gradijo objekt, v katerem bo trgovina Interspara in ki bo povezan s sedanjo zgradbo BTC-ja. Foto: J. Z.

metrov povezovalnega objekta, 5500 kvadratnih metrov pa bo namenjeno potrebam Interspara), k tem delom pa je treba pristeti tudi celovito obnovo že ob-

stoječega trgovskega centra. V zadnjih štirih letih je bila največja gneča prav gotovo v Sparovi trgovini, zato se bodo številni kupci razveselili lepših prostorov in boljših nakupovalnih razmer. V novem enoetažnem prostornem in zračnem objektu bo najsodobnejši Intersparov nakupovalni center; objekt bo povezan s sedanjim obstoječim objektom, v katerem je 35 lokalov. Izvajalec gradbenih del je Vegrad, vrednost naložbe pa je nekaj več kot milijardo tolarjev.

Kupcem bodo na voljo štirje vhodi v novi prodajni kompleks. Tudi število parkirnih mest se bo temu primerno povečalo, napoveduje direktor soboškega BTC-ja Janez Štoll. Menda bo v prihodnje komunalna urejenost takšna, da se poplave trgovine izpred nekaj let ne bodo več ponovile – sicer pa je težko karkoli napovedovati, če se pojavijo »stoletne vode«. Po obnovi in osvežitvi tudi starega dela bo razši-

rjeni, prenovljeni in nališpani BTC prav gotovo največji in najpomembnejši nakupovalni center v Pomurju in bo spet pridobil privlačnost.

»Zaenkrat je naš glavni cilj kompletiranje trgovske ponudbe,« je večkrat poudaril Janez Štoll, »predvsem omogočiti prijetnejše bivanje in nakupovanje kupcem in obiskovalcem.« Vendar pa že napovedujejo usmeritev v zabaviščno ponudbo v središču mesta.

Na vprašanje, ali je mogoče pričakovati, da bo npr. BTC tudi v središču Murske Sobotice zgradil zabavišni center z ustreznimi prostori, tudi večjo dvorano za prireditve (ki ta čas Soboti močno primanjkuje), je g. Štoll povedal, da zaenkrat o tem ne more dati izjav, vendar bo v prihodnje prav gotovo treba iskati takšne rešitve za dodatno ponudbo razvedrila za ljudi, ki imajo tovrstne potrebe.

Bernarda B. Peček

Konzorcij župa-nov za avtocesto

»Država ne more na tak način ločevati občin!«

Z novim prostorskim zakonom bodo ostale občine, kjer se bo v prihodnje gradila avtocesta, brez visokega proračunskega priliva zaradi spremembe namembnosti zemljišča

Jurjevski župan Anton Slana šele sedaj razume, zakaj se je tako dolgo zavlajevalo z začetkom odkupovanja zemljišč in razpisom del za odsek avtoceste Vučja vas-Cogetinci. Tu je namreč že dolgo časa vse pripravljeno za začetek konkretnih dejavnosti za gradnjo avtoceste, vendar razpisa ni in ni bilo. Kot novi župan, ki je šele prek kratkim prevzel vse posle, je bil šokiran, ko je ugotovil, da bo nova zakonodaja (Zakon o graditvi objektov je začel veljati 1. januarja 2003) degradirala vse občine, ki bodo šele v prihodnjih mesecih in letih na svojem območju dovolile gradnjo avtocest. V primerjavi s prejšnjimi, ki so si prav na račun avtocest močno okrepile občinske blagajne, bodo te občine ostale brez ficka.

Po ozemlju občine Sv. Jurij naj bi potekalo skoraj 9 kilometrov avtoceste, zaradi česar bo

prizadeto ne le kmetijstvo, ampak bodo čutili tudi kulturne, socialne in gospodarske posledice tega tujka v okolju, zato občine zahtevajo, da kot nadomestilo za vse posledice, ki jih prinaša gradnja avtoceste, dobijo neko vrednost denarja, ki bo podobna vrednosti plačevanja nadomestila za spremembo namembnosti. Prav tako se jim ne zdi prav, da ukinjajo plačevanje spremembe namembnosti sredi nedokončanega dela.

»Prevzel sem iniciativo, da bom oblikoval konzorcij županov iz občin, po katerih je predvidena trasa avtoceste od Lenarta do Lendave. Nam je vseeno, kako se temu denarju reče, lahko je to nadomestilo, odškodnina ali kar razvojni denar za občine, ker jim bo avtocesta povzročila škodo. Moja ocena je, da če so plačevali to spremembo namembnosti za kamen Primorske in okrog Ljubljane, jo bodo morali še tukaj, kjer ljudje živijo od te dra-

»Ta teden se bomo dogovorili vsi župani ob trasi avtoceste od Lenarta do Lendave, prihodnji teden pa se bomo poskušali dobiti s predstavniki Ministrstva za promet ter Ministrstva za okolje, prostor in energijo, predvsem z g. Jožetom Novakom,« je povedal pobudnik konzorcija županov Anton Slana.

gocene kmetijske zemlje! Kmetijstvo je tu pomembna gospodarska dejavnost. Svetniki so celo zagrozili, da bodo sprožili državljansko nepokorščino, če se to ne bo spremenilo.

Za svoje pravice in enakovredno obravnavanje se bodo borili z vsemi sredstvi – tudi s pomočjo sodišča, kajti vedo, da bi odločitev, da gradnje avtoceste v svoji občini ne dovolijo, v tem trenutku mnogim še kako ustrezala. Na predlagano traso so pristali pod določenimi pogoji, in eden od teh pogojev je bil tudi to nadomestilo za spremembo namembnosti, ki bi ga dobila občina. Če so ti pogoji veljali v začetku dogovarjanja, morajo tudi sedaj, je prepričan Slana. Spet se pojavlja vprašanje, kje so bili pri sprejemanju zakonodaje pomurski poslanci?

Bernarda B. Peček

V razmislek

Delavski direktorji še vedno v senci

Bolj je izpostavljen svet delavcev

Ker je minilo od sprejetja zakona o soupravljanju že dovolj dolgo obdobje, lahko preverimo njegove učinke. Ob načrtovanju vprašanj, povezanih s tem pomembnim področjem, gre predvsem za vpliv delavske participacije na poslovno uspešnost. Pri tem imajo veliko vlogo sveti delavcev in njihovi predstavniki v podjetjih. Praktični rezultati so lahko precejšeni izzivi tako za sodobno organizacijo dela kot za hitrejšo uvajanje najsodobnejših upravljalških konceptov v pomurskih firmah. Smiselno jih je proučevati že zato, ker pomembno vplivajo na kakovost delovnih odnosov in s tem na izboljšanje možnosti za uspešno poslovanje.

V praksi je bil potrjen pozitiven vpliv delavske participacije na poslovno uspešnost podjetij. To velja tudi za povezanost med vlaganji, delavsko participacijo, stabilnostjo notranjega poslovnega okolja, pripadnostjo zaposlenih podjetju, delovnim zadovoljstvom in poslovno uspešnostjo. Vse to pa je v pomoč pri morebitnem spreminjanju zakonodaje, zlasti zakona o gospodarskih družbah in zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju.

Kot je znano, so tudi v Pomurju predstavniki delavcev v upravi podjetij, to so delavski direktorji. Glede na velikost podjetja – z več kot 500 zaposlenimi po 81. členu zakona – bi morali imeti povsod delavskega direktorja. Toda praksa je drugačna. Prvega delavskega direktorja so dobili v soboški tovarni Mura in še danes opravlja to pomembno funkcijo. O nekaterih drugih delavskih direktorjih pa v praksi skorajda ni slišati, zato se zdi, da so marsikje postavljeni na stranski tir in da njihovo mesto vse bolj zavzemajo sveti delavcev, ki se pogovarjajo in dogovarjajo z direktorji podjetij.

Milan Jerše

Barometer

Herbet Šefer ponovno odhaja v Nemčijo, postal bo stečajni upravitelj najbolj kritične Murine filiale v Nemčiji Westmura. To bo njegova vrnitev v državo, kjer je enkrat že bil poslovno aktiven. Nekoč je bil namreč na čelu Gorenjevega Körtunga.

Janez Stotl, direktor sloboškega BTC-ja, je končno začel gradnjo hipermarketa Interspar in tako končal dileme okrog nove lokacije tega trgovskega giganta v Murski Soboti.

Marjan Potisk, načelnik UE v Gornji Radgoni, je uspel posaditi novoizvoljene župane v občinah, ki so v okrilju UE Gornja Radgona in dosegel, da so se v nasprotju s preteklim mandatom začeli pogovarjati in skupno načrtovati.

Mrtvi kot Dušana Šarotarja je po oceni poznavalcev živa knjiga, ožarjena z atmosfero nekega drugega resničnega sveta, potopil se je na dah in tam, kjer se končajo pogledi, je zagledal votlino, kjer v pramorju nastajata flora in favna človeških besed. Iz katerih in s katerimi pisatelj izrišuje svoje like, ki so nam prav s svojo za nas morda trpko samotarskostjo tako blizu.

Bernarda Puhan, članica Nogometnega kluba Atrij iz Odrance, je članica slovenske ženske nogometne reprezentance in upamo lahko le, da bo dosegla pred leti najboljšo slovensko nogometašico Anico Korpič.

Uprava RS za kulturno dediščino o varovanju v Pomurju

Informacijska pisarna za varstvo kulturne dediščine

V letu 2003 bo odprta informacijska pisarna za varstvo kulturne dediščine s sedežem najverjetneje v obnovljenem gradu pri Gradu na Goričkem

V zadnjih mesecih smo tudi v našem tedniku kar nekajkrat pisali o kršitvah pri varovanju kulturne dediščine. Ker se je nabralo kar precej vprašanj, povezanih s konservatoriji, občinami, upravnimi enotami in varovanjem kulturnih spomenikov, smo nekaj najbolj perečih naslovili na direktorja Uprave RS za kulturno dediščino pri Ministrstvu za kulturo g. Stanislava Mrviča. Skupaj z Gojkom Zupanom sta nam poslala nekaj zanimivih odgovorov, ki jih zaradi aktualnosti in pomembnosti posredujemo tudi bralcem Vestnika.

Kaj bo storila državna uprava glede teh nepravilnosti, premajhne zaščite, rušenja vrednejših objektov?

Država ima na vseh področjih sodstva težave, kar nam je očitala tudi Evropa. Prekrški od črnih gradenj do drugih posegov v prostor imajo v Sloveniji status tolerirane sive ekonomije in ni

podpirajo, enako kot so podprli preureditev zbirke v Pokrajinskem muzeju. Odprtje pisarne je v načrtu za leto 2003. Posebno naklonjenost ministrstva dokazuje tudi ekskurzija ministrstva, ki je bila letos (leta 2002) usmerjena prav v Pomurje, da bi se vsi delavci, ne zgolj strokovnjaki, seznanili s problemi ter do-

obvezane, da pomagajo pri prenovah spomenikov, reagirajo različno. Nekatere zgledno, kakor kažejo prenovljeni gradovi: Grad, Beltinci, Murska Sobotica, drugi manj zavzeto, ker jih bolj skrbijo infrastruktura in drugi problemi. Občine različno pojmujejo spomeniško varstvo. Če pomaga, kakor pri zgledni prenovi Kranjčeve domačije v Veliki Polani, so vsi zadovoljni. Kadar se križajo različni interesi, govorijo o težavah s službo (npr. židovska šola v Lendavi).

Kako ukrepati, če državni uslužbenci na upravnih enotah namerno ignorirajo sodelovanje s konserva-

voda, ki deluje v Mariboru, je sedaj kar 72 občin. Številne občine nimajo strokovnjakov za planiranje, obremenjeni so tudi tisti, ki pripravljajo različna gradiva zanje. Izjemno veliko dela za vsako občino imajo zato konservatorji na zavodih, ker morajo pripraviti zasnove varstva (to so nujne strokovne podlage), kar pomeni vnovično topografiranje terena). Na zavodu imajo za vsa ta dela v vsej Sloveniji okoli 80 zaposlenih strokovnjakov, kar je na prvi pogled veliko. Ker je treba upoštevati različne zvrsti dediščine (arheologija, etnologija, krajinska dediščina, tehniška dediščina,

Stanislav Mrvič, direktor Uprave RS za kulturno dediščino, upa, da bo več reda po sprejetju nove prostorske in gradbene zakonodaje. Foto: bbb

umetnostno-arhitekturna dediščina, zgodovinska dediščina), je nalog veliko in preveč, da bi jih razrešili v letu ali dveh. Dodatno so obremenjeni arheologi na trasah prihodnjih avtocest. Veliko delajo prav v Pomurju, kjer se je znova pokazalo, da v posebnih primerih niso dovolj niti vsi arheologi Pomurja in Štajerske, zato pomagajo vse institucije s tega področja iz Slovenije in njihovi kolegi iz tujine.

Konkretno je v Prekmurju 19 občin. Beltinci, Cankova, Moravske Toplice, Murska Sobotica, Odranci, Radenci, Tišina in Turnišče imajo svoje plane, kar se tiče varstva dediščine, pripravljene in usklajene s strokovno službo. Druge jih večinoma pripravljajo, razen treh, ki zavoda za VKD niso niti zaprosile za zasnovo varstva. Za druga konkretna vprašanja pa se je treba obrniti na Ministrstvo za okolje, prostor in energijo.

Bernarda B. Peček

Rakičanski grad je eden od primerov zglednega sodelovanja med občino in konservatorsko službo.

so prioriteta reševanja močno obremenjenih sodišč. Za kršitve na področju poškodovanja ali uničenja kulturne dediščine imamo v Sloveniji že več let posebno inšpekcijo, ki rešuje kopico primerov in vztrajno pošilja ovadbe na sodišča. Novinarji pogosto za težave sprašujete zgolj lastnike in konservatorje. Zanimivo bi bilo, če bi novinarji zasledovali pot kakšne od ovadb in njeno uspešnost na sodišču. Upamo, da bodo nova strožja prostorska in gradbena zakonodaja (v veljavnost stopi v letu 2003) in višje kazni za prekrške pomagali spremeniti miselnost in stanje na terenu. Strokovni delavci zavoda za VKD nimajo v svojem opisu del in nalog kaznovanja lastnikov, lahko samo svetujejo in priporočajo, tako lastnikom kot občinam, inšpekcijam in drugim organom. Pri osveščanju javnosti ste jim v veliko pomoč prav novinarji.

Ali mariborska enota zares obvladuje celotno območje. Ni to zanje preveliko in prezahtevno, kar dokazujejo posledice v praksi?

Območje Pomurja za enoto zavoda iz Maribora je veliko, zato so na javnem zavodu sami, skupaj z našo upravo za KD, večkrat predlagali, da bi morala biti v Pomurju informacijska pisarna. Na Ministrstvu za kulturo to

brimi stranmi dediščine in delovanjem kulture na tem območju. Količina spomenikov izjemnega pomena v Pomurju in velikost območja ne narekujeta posebne izpostave državnega zavoda. Zakon dopušča, da posamezna občina ustanovi svoj, lokalni zavod. Nobena se še ni odločila za to in o tem trenutno niti ne razmišlja, kolikor je to nam znano.

Zaščita, svetovanje, pomoč pri pridobivanju sredstev – vse to je verjetno naloga vaše službe, toda občine razumejo »spomeniško varstvo« še vedno zgolj kot prepoed in nasprotovanje vsemu novemu; kako najti kompromis in doseči sodelovanje?

Zaščita in svetovanje sta nalogi naših služb, prav tako pomoč pri sodelovanju na javno objavljenih razpisih. Naši kolegi pri teh razpisih pogosto požrtvovalno prevzemajo naloge, ki bi jih morali opraviti lastniki sami. Ali si predstavljate, da bi nekdo prosil za bančni kredit, pa bi uslužbenci banke zanj najprej iskali potrdila o lastništvu, mnenja solastnikov, pisali prošnje? Konservatorji to delajo pogosto, včasih tudi brez pravega učinka, ker je določen limit državnih sredstev na posameznih javnih razpisih. Občine, ki so prav tako

O težavah sprašujete le lastnike in konservatorje, povprašajte še na sodišča, zakaj ni kazenskih pregonov ...

torji in povzročijo škodo, kakršna je nastala na Tišini – gradnja ogromne stavbe na zaščitenem in arheološko neraziskanem območju tik ob gotški cerkvi?

Za Tišino ne moremo presojati brez ustrezne dokumentacije in argumentov obeh vpletenih strani, posebej, ker gre za ravnanje upravne enote. Če menite, da so ravnanji nepravilno, se morate obrniti na njihove nadrejene in na Ministrstvo za okolje, prostor in energijo. Konservatorji zavoda imajo ob vsaki domnevni kršitvi možnost, da jo prijavijo inšpektoratu, če gre za strokovne dileme, lahko Zavod sam imenuje ustrezno komisijo ali za to zaprosi Ministrstvo za kulturo.

Mnoge občine še nimajo posodobljenih planskih aktov, še vedno ne upoštevajo novih predpisov in zakonodaje o varstvu kulturne dediščine?

Številne občine v Prekmurju nimajo usklajenih planskih aktov. Vzrokov je več, predvsem pa oblikovanje številnih novih občin. Kot veste, jih je bilo nekdanj v Sloveniji 63, sedaj jih je 193. Samo na območju enote za-

Epilog po

Pišem v imenu nekaj razočaranih in ogorčenih lastnikov stanovanj v Cvetkovi 14, kjer je na strehi stanovanjskega bloka pred mesecem in pol iz neznanih vzrokov gorelo. O tem so poročali tudi nekateri slovenski časopisi. Lokacija požara je neobičajna, saj ni zagorelo v stanovanju (plin, štedilniki ...), kjer je možnost požara verjetna. Ne, zagorelo je v shrambi na podstrešju, v kateri nihče ne kuha in nihče ne sedi ter zaspi v fotelju s prižgano cigareto. Požar in okoliščine požara so videti v mojih očeh kot neverjeten kriminalni film. Filmsko pa je tudi dogajanje po požaru, kjer glavno vlogo (negativca – če se izrazim po filmsko) odigrava podjetje Komunala, DE upravljanje stanovanj. Zakaj?

Ko sem zaprosila direktorja omenjenega podjetja, da mi posreduje nekaj podatkov o vzrokih, okoliščinah požara ter mi pošlje fotokopijo predračuna izbranega podjetja Dolinka inženiring Beltinci, ki sanira streho po požaru, mi je (na mojo zahtevo) pisno odgovoril, da je predračun v njihovem podjetju in da ga lahko kadarkoli vidim; čeprav seveda predračun ni stvar samo »pogleda«, ampak natančne strokovne presoje. Napisal je, da ni prejel poročila požarnega inšpektorja in da še ne ve, kaj je bil vzrok požara. Morda pa ga niti ne zanima, saj investicije ne plačuje iz svojega žepa tako kot lastniki stanovanj.

Ti smo od omenjenega podjetja prejeli pogodbo, h katerim ni predložen predračun. Lastniki stanovanj moramo po pogodbi plačati del cene za sanacijo strehe, ki znaša v celoti 15.451.493,80 SIT, nimamo pa pravice dobiti fotokopije predračuna z natančno specifikacijo predvidenih opravljenih del?

Ima knjižnica samo eno pot: stečaj?

S tem je narejena dolgoročna škoda

Obstajata dve možnosti: pokritje izgube ali likvidacija knjižnice

Knjižnica se je z novem letom spoprijela s posledicami, ki so jih napovedovali že nekaj časa. Od novega leta ima omejen delovni čas, odpustiti so morali trinajst javnih delavcev, vodstvo pa je v zadnjih dneh lanskega leta komaj uspelo zagotoviti kurirajo, prve dni novega leta pa je v. d. direktorice Suzana Sabo Pahič izkoristila vse svoje vezi, da je napravskala za plačo svojim delavcem. Knjižnica deluje na robu, saj že več kot pol leta niso kupili nobene nove knjige, zaradi pomanjkanja knjig pa bralci ostajajo praznih rok ali mesece čakajo nanje. Vsak dan je zato prikrajšanih od 600 do 700 obiskovalcev grajskega in študijskega oddelka v Murski Soboti.

Po novem letu so morali odpustiti vse javne delavce, s katerimi so si deset let pomagali, da so lahko v knjižnici zagotavljali normalen, dvoimenski delovni čas. Tako že od ponedeljka velja nov odpiralni čas. To pa pomeni, da bo knjižnica ob ponedeljkih zaprta, ob torkih bo odprta od 12.

do 20. ure, od srede do petka od 8. do 16. ure, ob sobotah pa od 8. do 14. ure. Bibliobus pa bo po zagotovitvi Pahičeve vozil kot doslej in se bo ustavljaj na sto postajah občin nekdanje velike soboške občine.

Najbolj obiskana kulturna ustanova v naši pokrajini je na ro-

bu obupa, saj občine, ki bi morale po zakonodaji plačevati za to knjižnico, svoje obveznosti niso izvrševale. »Knjižnica sedaj enostavno ni več likvidna. Lansko leto je bilo namreč financiranje tako porazno, da bi knjižnica po vseh kazalcih morala iti v stečaj. Bilanca je primerna za stečaj. Poleg tega nimamo takega premoženja, s katerim bi lahko pokrili primanjkljaj, ki se je nabral, in sicer znaša 16 milijonov tolarjev.«

»Občine so sicer plačevale, ampak po svoji lastni volji in ne toliko, kot bi morale po zakonodaji,« razlaga Pahičeva. »V knjižnični proračun je od teh občin prispelo niti ne 5 odstotkov od

predvidenih sredstev za dejavnost in manj kot 1 odstotek za nakup knjižničnega gradiva. Z izjemo mestne občine Murska Sobota, ki je svoje obveznosti redno poravnala. Natančne analize bodo pokazale, koliko je katera občina prispevala, in te analize že nestrpnost pričakujejo na Ministrstvu za kulturo.

Izvajanje knjižnične dejavnosti je za vsako občino zakonska obveza. Po zakonu o knjižnicah, ki je začel veljati pred enim letom, obstaja možnost, da v primeru, ko občina ne financira knjižnične dejavnosti, lahko sredstva za to odtegnejo neposredno iz proračuna. »To je točno, ampak to je skrajni primer,« je odgovoril Ciril Baškovič, generalni sekretar na kulturnem ministrstvu. Je pa za to dejanje že vse pripravljeno na Ministrstvu za finance. »Mi ne želimo hoditi na teren z grožnjami, želimo, da se z občinami dogovorimo. Za rezultat naših dosedanjih pogovorov pa štejem že to, da se Pišk ni že prej zaprl.«

Še ta mesec se bodo predstavniki z ministrstva za kulturo sestali z župani vseh dvanajstih občin, ki bi morale skrbeti za nemo-

reno delovanje knjižnice. Poskušali se bodo dogovoriti, kako bodo občine izvajale svojo zakonsko obveznost v zvezi z osrednjo knjižnico. Imele pa bodo dve možnosti, da izgubo knjižnice pokrijejo ali knjižnico likvidirajo. Knjižnica pa je javna služba, zato je ni mogoče likvidirati, tako ostane samo še ena možnost. Kdaj in kako pa se bo vse skupaj rešilo?

Do sedaj je bila storjena že velika škoda, gradivo in knjige se niso nabavljale že od junija naprej, tako manjka polletna slovenska produkcija in izgubo bo težko nadomestiti. V tem času so dobivali le obvezen izvod, za svoje normalno delovanje po normativih pa bi jih potrebovali vsaj dvanajst. Baškovič pravi, da bi se izguba lahko nadomestila s triletnim sanacijskim programom in dodatno pomočjo države. Seveda ne bo šlo brez finančnega deleža domačih občin. Priznava pa tudi, da je bila s takim odnosom narejena neizmerna dolgoročna škoda Prekmurju, česar se župani žal ne zavedajo. Ali se tega zaveda država, ki bi morala ostreje nastopiti?

A. Nana Rituper Rodež

Barometer

Dr. Daniel Grabar, strokovni direktor soboške bolnice, argumentira nov delovni čas zdravnikov z željo bolnikov ali, drugače, potrošnik je kralj. Toda med kraljestvi so razlike.

Artur Racman, direktor lendavske čistilne naprave, je po vstopu Leka z amok-siklavom na ameriški trg že ugotovil, da bo s porastom proizvodnje treba povečati tudi zmogljivosti lendavske čistilne naprave vsaj za enkrat. Hkrati je podprl Leko-ve naložbene načrte za širitev proizvodnje na lendavski lokaciji s prodajo zemljišč, ki so v lasti čistilne naprave.

Zoran Kosi, šef za obveščenost javnosti na UNZ, je začel z zdravilstvom. Težke glave in želodce zdravi na reki Muri.

Marjan Gujt, direktor in lastnik Minicoma, je z novim letom odprl novo poslovno zgradbo in tako spadal dejavnost podjetja pod eno streho.

Jožica Maučec Zakotnik, državna sekretarka, vidi razlog za srčna obolenja v nezdravem načinu življenja Pomurcev. Kontaminacija okolja in pitne vode je pri tem sploh ne zanima.

Ko nekoga potrebuješ ob sebi

Težav in stisk ljudi je vedno več

Na območju mestne občine Murska Sobota od 30 do 40 ljudi potrebuje pomoč na domu, približno dvesto pa jih potrebuje osebno pomoč in svetovanje. V prvem primeru gre za starejše, invalide in druge pomoči potrebne ljudi, h katerim dnevno ali po potrebi prihaja ena od osmih negovalk oziroma socialnih oskrbovalk, kolikor jih je zaposlenih za potrebe mestne občine. Z novim letom se je dvignila cena, ki jo morajo uporabniki odšteti za pomoč na domu. Cena urne postavke je sicer 2011 tolarjev, s subvencijo občine pa se zmanjša in znaša 1200 tolarjev. (Do konca lanskega leta je bila 1029 tolarjev.) Na podlagi Zakona o socialnem varstvu pa skrbi za financiranje storitev pomoči na domu in storitve osebne pomoči tudi občina, za kar bo mestna občina odštela nekaj manj kot 30 milijonov tolarjev.

Pri uporabnikih pomoči na domu gre velikokrat za družine ali posameznike, ki niso sposobni v celoti plačati storitve ali urne postavke. Še huje je pri posameznikih, ki potrebujejo večurno pomoč vsakodnevno. Tako so v lanskem letu vsi uporabniki izkoristili možnost za priznavanje še dodatne olajšave, ki se določijo gle-

de na prejemke in dohodke. Proračun za izvajanje pomoči družinam, kjer so poleg negovalk vključeni tudi strokovni delavci in materialni stroški, je visok 28 milijonov tolarjev letno, od tega bodo uporabniki plačali približno 5 milijonov tolarjev letno.

Druge pa bo pokrivala občina iz sredstev socialnega varstva, ta postavka pa se zaradi vedno slabšega gospodarskega stanja povečuje, kot se povečuje stiska ljudi.

Nekateri pomoči potrebni bi potrebovali celodnevno oskrbo, na Centru pa jim lahko zagotovijo strokovno pomoč negovalke največ štiri ure dnevno. Potrebovali pa bi jo še za preostale štiri ure, ko so morda njihovi otroci v službi ali zdoma,« je povedala Vlasta Glavač, odgovorna za pomoč na domu na Centru za socialno delo v Murski Soboti. Res pa je tudi, da ti ljudje čez dan ne

potrebujejo samo strokovne pomoči, dovolj je že samo to, da je nekdo ob njih, se z njimi pogovarja ... Pri tem delu, ki ne potrebuje strokovne usposobljenosti, pa bi lahko sodelovale tudi druge dobrodelne organizacije.

Osebna pomoč in svetovanje

Na Centru za socialno delo opravljajo tudi storitev osebne pomoči, ki obsega svetovanje in vodenje z namenom, da bi posamezniku omogočali razvijanje, dopolnjevanje, ohranjanje ter izboljševanje njegovih socialnih zmognosti. To je oblika strokovne pomoči posamezniku, ki je zašel v socialne stiske in težave zaradi osebnostnih in vedenjskih posebnosti in pri tem ogroža tudi druge. »V mestni občini je bilo v lanskem letu okoli dvesto družin in posameznikov, ki smo jim dajali osebno pomoč,« je povedala Nada Škrbič s Centra za socialno delo. Ljudem pomagajo v kro-

gu družine in tudi širšega okolja razumeti njihove težave in skupaj poiskati rešitev. »Težav, predvsem v družinah, zaradi odnosov v družinah in tudi v povezavi z odvisnostjo pa je vedno več in se v zadnjem času še povečujejo,« ugotavlja Škrbičeva.

Uporabniki storitve pomoči na domu plačujejo le neposredno delo negovalk, storitve osebne pomoči pa se ne plačujejo. Po novem pa je tako, da bodo odslej v primeru, ko opravičenec ali uporabnik ni sposoben plačevati storitev, to plačevali otroci ali drugi zavezanci za preživljanje uporabnika.

Res pa je, so ugotavljali soboški mestni svetniki, da te cene niso nizke, zato si bo treba prizadevati, da bi se ti stroški znižali, pri pomoči pa bi lahko pomagale tudi kakšne dobrodelne organizacije, kot so na primer Rdeči križ, Karitas in podobne. Prizadevati pa si bo treba tudi, da bodo stiske ljudi manjše.

A. Nana Rituper Rodež

požaru

Je fotokopiranje predračuna vsem lastnikom prevelik strošek za upravitelja? Zato se porajajo dvomi, ali je upravitelj stanovanj ravnal skladno z zakonodajo, saj ne vemo niti, kdo so bili ponudniki preostalih dveh predračunov, in zakaj in v čem je izbrano podjetje cenejše.

Upravitelja bloka se obnaša zelo neracionalno, že skoraj razslojniško. Dva tedna pred požarom so pleskarji prepletkali stopnišče in hodnike bloka, del stopnišča je bil prepletkan z oljno harvo, ki se zlahka umije, zato smo stanovalci sledove požara čim prej zbrisali. Toda upravitelj je naročil ponovno pleskanje, preden so začeli z gradbenimi deli na strehi. Za konec naj omenim, da upravitelj stanovanj ni dal zavarovati skupnih prostorov, na to pa lastnikov stanovanj osebno sploh ni opozoril. Po hodniku se med stanovalci šušljalo, da so imeli stanovalci podstrešnih stanovanj že dalj časa težave z elektriko in da so opozorili tudi upravitelja. Ali to pomeni, da je do požara prišlo zaradi malomarnega vzdrževanja, in nam zaradi tega krivca ne morejo izdati?

Iz povedanega sledi, da si lahko brez posledic kdaj pa kdaj pokurimo, pa ne samo pod nosom v metaforičnem pomenu.

V trgovinah pravijo, da je kupec kralj. Upravitelju stanovanj najverjetneje služba ni tako draga, da bi jo opravljal korektno in v interesu stanovalcev. Mogoče pa še vedno ni dovolj konkurenčnosti in pristajamo na karkoli in kogarkoli – tudi na neko- rektne in pogosto neprofesionalne odnose.

Bo moj članek vzbudil direktorja, da bo obelodanil predračun in okoliščine požara?

B. I. Trajbarič

Strup s smrtno glavo

Z osupljivo ležernostjo je Jožica Maučec Zakotnik, državna sekretarka za krepitev zdravja in preventivo na Ministrstvu za zdravje, v oddaji Nedeljska kuhinja na Murskem valu odgovorila vprašanje, zakaj se ne opravljajo študije, ki bi dokazovale ali ovrgle povezavo med oporečno pitno vodo in pojavom rakavih in srčnih bolezni v Pomurju. Dejala je: »Da bi posebej delali epidemiološke študije na tem območju o kontaminaciji vode in pojavnosti srčno-žilnih bolezni, je v bistvu nesmiselno.« Svojo izjavo je podkrepila z ugotovitvami številnih mednarodnih raziskav, ki so potrdile, da so glavni vzrok srčnih obolenj nezdrav stil življenja, ki je še kako domač prav pomurskemu človeku, ter da je zato prav tu prijemališče državnih ukrepov za varovanje zdravja ljudi. Najbrž ga ni človeka, ki bi dokazoval nasprotno. Ampak to dejstvo še ne daje odgovora na vprašanje, koliko je in še bo tudi zastrupljeno okolje načelo zdravje pomurskih ljudi. To še vedno ostaja velika bela lisa s smrtonosno senco, na katero, sklicujoč se prav tako na raziskave v svetu, opozarjajo »nergaci« zoper vlada-jočo okoljsko politiko, zaznavajo naši zdravniki in na svoji koži občutijo ljudje sami.

V akcijah za zdravo življenje tudi stokrat ponovljeno dejstvo, da nezdrav slog življenja človeka pripelje do boleznih srca in ožilja, je že postala fraza in ustvarila stereotip, ki skorajda ne dopušča več prostora za mnenje, da je za boleznih srca in ožilja razloge mogoče iskati še drugje. Pa vendar je slika obolelih na srcu pri nas silno pestra, tako vedo povedati naši zdravniki srca, zato vzrokov še zdaleč ni

mogoče strpati zgolj na imenovalec nezdravega življenja. Je tudi to, morda še vedno v večini primerov, a ne samo to. Državna sekretarka je v svojem nastopu sicer omenila kot dejavnik tveganja družinsko obremenjenost, ampak že samo to dejstvo načelno novo vprašanje: zakaj se je bolezen zapisala v gene naši prednikov in postala »smrtna« dediščina našemu življenju? Biologi poznajo odgovor: mutacija,

Kdaj, zaradi česa? Vprašanja brez odgovorov, brez dokazov. Tako, kot doslej še nihče ni dokazal, da je večjo pogostost raka na debelim črevesju v pomurski regiji mogoče pojasniti z rabo pesticidov, nitratov in drugih strupov, ki so jih uporabljali v kmetijstvu. Zdravniki zaznavajo, a dokazov ni, ljudje pa vedo povedati o znancih, ki so v času smele porabe strupov v kmetijstvu delali na velikih posestih in še mladi umirali za rakom.

Čeprav se državni sekretarki ne zdi smiselno lotevati raziskav, koliko so strupi v našem okolju in vodi načeli zdravje ljudi, na drugi strani pa država zažene »urnebes« zaradi sledov kloramfenikola v mleku, se pri ljudeh vendar premika. Vprašanja o zastrupljanju narave in ljudi jim niso ne provokativna in ne nesmiselna, kakor so jih v radijski oddaji okvalificirali državni varuhi okolja in zdravja. In če jih pred desetimi leti še ni bilo slišati in bogne- daj, da bi jih kdo vzel za izhodišče raziskovalnega dela, pa danes že močno ključajo v našo zavest.

Majda Horvat

Anketa

O človeških kopijah

Novica svetovnih razsežnosti, ki jo v zadnjem času obdelujejo skoraj vsi mediji, je, da se je pred kratkim rodil prvi kloniran otrok. O kloniranju se je pisalo že večkrat. Najpogostejše pred leti, ko so klonirali ovco Dolly, pozneje pa še nekajkrat, ko so v različnih državah sprejemali zakone, ki prepovedujejo igranje s človeškim zarodkom, in nazadnje takrat, ko so nekateri zdravniki pred meseci napovedali, da se bo kmalu rodil prvi klonirani otrok. In ravno slednje naj bi se pred dnevi tudi zgodilo, čeprav vsi znanstveniki še vedno niso prepričani, ali gre verjeti verski sekta, ki je objavila rojstvo klonirane deklice. Kljub vsemu je dosegla novica vse dela sveta in ljudje si o tem dogodku ustvarjajo svoje mnenje. Nas je zanimalo, ali Pomurci verjamejo, da se lahko kaj takšnega že zgodi, in kakšno stališče imajo do tega.

Leopoldina Borko, Police:

Slišala sem že, da naj bi bila s tem kloniranim otrokom povezana neka verska sekta. Mislim, da jim gre samo za reklamo in da česa takega še ni mogoče narediti. Pravijo, da naj bi šlo pri kloniranju dobesedno za kopiranje človeka. Če bo to kdaj mogoče, pa ne verjamem, saj sem odločno proti temu. Imeti otroka po naravni poti je bolj zdravo in zanimivo. Če pa bo šla kdaj znanost tako naprej, jo je treba ustaviti z zakoni.

Tamara Novak, Murska Sobota:

Jaz verjamem, da je nekaj na tem in da si nekdo ne bi samo izmislil, da je tak otrok že rojen, saj bodo to morali tudi dokazati. Pa tudi znanost je že tako razvita, da je mogoče narediti človeške klone. Včasih se rada pošalim, da bi bilo dobro ob sebi imeti še kakšnega klona, saj je tempo življenja takšen, da ga sami komaj zmoremo. Odkrito povedano, pa ne vem, kakšno mnenje bi imela o tem, saj je vse še na začetku in nihče ne ve, kako se bo otrok razvijal in kakšne posledice bodo. Če se bo pokazalo, da je z otrokom vse v redu, in bo v prihodnje tako tudi z vsemi kloni, ne vidim razloga, zakaj bi bila proti. Trenutno pa sem še v dvomih.

Josip Sakač, Krog:

Verjetno se v javnost ne da nekaj, kar ni res, zato verjamem, da so res klonirali človeka. Pa četudi bi šlo zgolj za natolčevanje, se moramo rajši pogovarjati o tem, da bo to nekoč mogoče storiti, če ne javno, pa skrivaj. Osebnost sem namreč proti temu. To ni naravna pot. Če tako ali tako smo naravo onesnažili, zdaj hočemo še spremeniti naravne zakone. Če nekateri pravijo, da je to rešitev za tiste, ki ne morejo imeti otrok, se ne strinjam, ker obstajajo druge možnosti, kot je umetna oploditev ali posvojitve.

Tomaž Jug, Gornji Črnci:

Nisem prepričan, da je res to, kar se govori o kloniranju. Bo pa nekoč gotovo mogoče. To se mi ne zdi nič dobrega. To bodo verjetno izkoriščali le bogati ljudje, kar se lahko slabo konča. Četudi bi bil sam kdaj bogat in ne bi mogel imeti otrok, si česa takšnega nikoli ne bi želel. Ena oseba je pač ena in posebna oseba, ne vem, zakaj bi potrebovali še nekoga enakega. Če hočemo, da se kloniranje ne bi razširilo, bi morali nekako vplivati na zavest ljudi, saj mislim, da z zakoni in prepovedjo ne bomo nič dosegli.

Suzana Dijakovič, Maribor:

Verjamem, da so že klonirali človeka in imam do tega negativno mnenje. Čeprav se govori o nekaterih dobrih straneh kloniranja, mislim, da nobena ni pravišna. Prezgodaj je še, da bi se ukvarjali z genetskim zapisom, ki ga še nismo dovolj raziskali. Imam pa tudi moralne zadrške do tega. Iz prakse povedano je bilo že večkrat dokazano, da se z naravo ni pametno igrati. Sploh pa ne vem, kdo si lahko želi takšnega otroka? Verjetno le mentalno bolni ljudje z določenimi kompleksi ali pa nekdo z določenimi nameni, kot je bil Hitler, ki bi si radi podredili svet. Premajhni smo še, da bi se igrali bogove.

C. K., foto: J. Z.

Potisk povabil župane

Županske poroke

Dobri nastopi in sodelovanje župana je največja promocija za vsako občino - Mnogi pari želijo, da jih poroči prav župan

V torek, 7. januarja, so se na pobudo načelnika Upravne enote G. Radgona sestali župani lokalnih skupnosti, ki delujejo na območju radgonske upravne enote.

Dogovorili so se o prihodnjem tesnejšem sodelovanju, informatizaciji krajevnih uradov, o najemninah za uporabo poslovnih prostorov v lasti lokalnih skupnosti pa tudi o mnogih drugih aktualnih zadevah.

Med njimi je prav gotovo poročanje mladih parov - nikjer na območju UE G. Radgona namreč ni takšnega urejenega

Je to začetek vzornega sodelovanja in hitrejšega razvoja občin na desnem bregu Mure? Anton Slana, Marjan Potisk, Anton Kampuš in Jože Toplak so prepričani, da je bilo izgubljenih že preveč priložnosti. Foto: bhp

Nova ravnateljica na OŠ Negova

»Res imam rada otroke«

Ko ni v šoli, je najrajši mama, poje pri Jurjevskih ljudskih pevkah, igra v dramski skupini, plete, kvačka ...

Vodenje OŠ Negova je z novim letom prevzela nova ravnateljica Slavica Trstenjak. V izbirnem postopku je imela konkurenco še dveh kandidatov. Večina tistih, ki so odločali o novi ravnateljici - prejšnja Dragica Starovasnik se je upokojila - je stavila na njene izkušnje, ki si jih je pridobila kot pomočnica ravnatelja OŠ Gornja Radgona, predanost in zavzetost do učiteljskega poklica ter aktivnost na različnih področjih.

Slavica Trstenjak je profesorica razrednega pouka. Svojo učiteljsko pot je začela pred devetnajstimi leti v Radencih, od tam pa je odšla na šolo v Gornjo Radgono. Večino let je poučevala tretji ali četrti razred, zadnjih šest let pa je bila pomočnica ravnatelja Dušana Zagorca, tako da je skupaj z njim orala ledino pri uvajanju devetletnega programa osnovne šole. Pravi, da je bilo najtežje prvo leto, ko je bilo že skoraj vse pripravljeno za uvedbo prve in tretje triade, pa potem starši petošolcev niso dali soglasja, da bi njihovi otroci »prestopili« v sedmi razred devetletke. Sicer pa ima rada učiteljski poklic, ker »imam zares rada otroke in nasploh delo z ljudmi.

Zavedam se, da tudi jaz lahko naredim napako, iz katere pa se poskušam vedno tudi kaj naučiti. Srečna sem, ko vidim napredek otroka v znanju ter na socialnem in čustvenem področju. Kot ravnateljica pa želim posebej spodbujati sodelovalno kulturo med vsemi na šoli, tako da bo čim več izmenjave izkušenj, mnenj ... Pri delu me najbolj prizadene, če doživim neiskrenost sodelavcev in učencev.

Ker so na negovski šoli dokaj dobre prostorske in tudi kadrovske razmere, si bo nova ravnateljica najprej posebej prizadevala, da bi izpopolnila računalniško opremo ter sodobna učna sredstva in pripomočke. Veseli se tudi skorajšnjega odkritja doprsne-

Nova negovska ravnateljica Slavica Trstenjak nam je izdala še skrivnost, da se bo do srečanja z abrahamom naučila igrati na citre. Foto: J. G.

ga kipa dr. Antona Trstenjaka, še prej pa bo speljan tudi uradni postopek za ponovno poimenovanje šole po njem.

Jože Graj

Prostovoljci zdravstvene šole osrečili varovance

Prazniki so za nami, vendar pa ostanejo spomini na mesec december, pravični mesec, v katerem se dogajajo okrog nas čudovite stvari. Božič je eden od takih praznikov, ko se obdarujemo in razveselimo tiste, ki jih imamo posebno radi.

Pri tem pa imamo veliko vlogo dijaki prostovoljci, ki z majhno pozornostjo osrečujemo varovance Doma starejših Rakičan. V šoli smo za varovance izdelovali tristo božično-novoletnih voščilnic in nanje napisali ruski pregovor: Kdor seje mir, žanje srečo.

Sreča in ljubezen sta tisti besedi, ki sta zelo pomembni, pa ne samo nam prostovoljcem, ampak varovancem, ki ju od nas prejemajo. Za vsakega prostovoljca posebej pa ni lepšega občutka, kot je ta, da nas varovanci sprejmejo z odprtimi rokami. Priz-

rišče veselega dogodka je bil 23. december, saj smo za varovance pripravili kratek kulturni program. Posebej smo jih razveselili z obiskom Božička ter jim obudili spomine na otroške dni. V družbi božička pa je bil tudi pevski zbor SZŠ, ki je zapel božične pesmi. S tem smo pričarali tudi lepo vzdušje tistim, ki so priključeni na posteljo. Varovancem smo razdelili voščilnice in sadje, ki nam ga je podaril Območni odbor Rdečega križa M. Sobota, in smo jim zato posebej hvaležni. Hvaležni pa smo lahko tudi profesorici Ireni Šumak, ki nas spodbuja k prostovoljnemu delu. Varovanci so bili nad našo pozornostjo navdušeni. Navdušeni pa smo lahko tudi mi, saj so nas varovanci osrečili s pogledi in besedami. Upam, da bo teh lepih trenutkov, ki smo jih preživeli skupaj, tudi v novem letu veliko.

Tomaž Rantaša, 3. d, SZŠ Murska Sobota

prostora, ki bi bil v čast in promocijo občini in UE, zato naj bi župani, ki bodo v času svojega mandata lahko tudi poročali mlade pare, s skupnimi močmi poskrbeli za ureditev poročnih dvoran.

Torkovo srečanje je bilo prvo te vrste, kajti v preteklosti so desni breg Mure poznali predvsem po nenehnih razprtijah ne le med upravno enoto in župani, ampak tudi med župani. V prihodnje naj bi bilo drugače, so obljubili vsi navzoči: gostitelj Marjan Potisk (načelnik UE Gornja Radgona), Anton Slana, župan občine Sv. Jurij, Anton Kampuš, župan občine G. Radgona in Jože Toplak, župan občine Radenci.

Tedensko se bodo slišali po telefonu, ko pa bodo interesi večji oz. ko bodo imeli konkreten problem, ki bi ga morali rešiti s skupnimi močmi, pa se bodo tudi srečali. Vsem je v interesu pospešen razvoj obrtništva in podjetništva in prav pri urejanju posebnih območij, ki jih bodo občine namenile temu delu gospodarstva, bo lahko v veliko pomoč UE, še posebej znanje in sposobnosti Marjana Potiska.

Toplaka je seveda zanimalo, kako je sedaj s prostori UE in ali so z napovedano selitvijo v Radence mislili resno. Kampuš je sedaj že lahko potrdil, da je v radgonski občinski zgradbi prostorov več kot dovolj, tako za občinske kot državne uslužbenke, celo nekaj prostih pisarn bo na voljo. Si pa bodo vsi prizadevali, da bo prazno zgradbo v Radencih zasedla visoka šola za turizem.

Prav tako se vsi župani zavedajo, da so lahko dobro pripravljene poroke v lepem okolju velika promocija kraja in občine, zato bodo v Radencih poskušali uvesti poroke v parku (za Ljubljanski dom so že imeli izdano soglasje), v G. Radgoni pa je že dolgo sklenjena pogodba z Milanom Hercogom, da uredi poročno dvorano na radgonskem gradu.

Poleg porok kot promocije kraja, občin in pokrajine si bodo vsi župani prizadevali še za začetek gradnje doma starejših. G. Radgona je že imela določeno lokacijo in obljubljen denar, vendar do realizacije ni prišlo prav zaradi nesodelovanja občin.

Bernarda B. Peček

Tibor Hebar v. d. direktorja lendavske občinske uprave

Z lendavske občinske uprave so sporočili, da je župan Anton Balazek enaintridesetega decembra izdal sklep o imenovanju v. d. direktorja občinske uprave.

To nalogo je za čas od prvega januarja do konca junija prevzel Tibor Hebar, univerzitetni inženir kemijske tehnologije, ki je doslej kot zaposlen na občinski upravi opravljaj naloge komunalnega inšpektorja.

Franc Laj, dosedanjí direktor občinske uprave, je prerazporejen na delovno mesto vodje režijskega obrata občine za vodenje investicij.

M. H.

Knjiga novel Dušana Šarotarja

Samotneži, ki čakajo sanje

Pravkar izšlo drugo leposlovno delo pisatelja Dušana Šarotarja - prvo, roman Potapljanje na dah, je izšlo pred tremi leti - je knjiga enajstih novel Mrtvi kot (Beletrina, 2002), v katere vstopimo kot prišleki v visokem poletju skozi »notranje dvorišče«, v katerem kljubuje stari vodnjak. »Negibnemu pretakanju vode, kot v glavi sanjalca, prisluhnemo tudi na klopi, ko mehko prislonimo glavo k zidu, ob bok tistim, ki jih ni več, in za hip zapremo oči. V teh neslišnih trenutkih, ko se čas preljuje v trebuh globoke in hladne vode, pokapane s kapljico limone, dobronamerni prišlek znova sliši zgodbo,« zapiše pisatelj v prvi okvirni noveli in nas povede v očarljivi in hkrati srhljivi svet glavni oseb, ki jih je zaznamovala predvsem samotnost, ki se ji »predajajo«, da bi našli bližino drugih.

Tako prehiramo večje in skrbno napisane zgodbe, ki jih odlikujeta predvsem asketski izraz in občutek za jezik; pisatelj začne z novelo Rojstvo in smrt sonca o reporterju Antoniu, ki se v nekem amazonskem provincialnem mestu zaplete v usodni klobčič risarja Alvara in njegove ženske, v drugi noveli Vrnitev pa nas že povede v zorni kot Jakija, nemega opazovalca letališča, na katerem se dogaja drama z letalom, ki komajda pristane zaradi neurja. Prav pristanišča ali letališče so tisti kraji, ki pisatelja najbolj vznemirjajo: to so na videz hladni tehnološki prihajanj in vračanj, ki pa v svoji notranjosti živo zapletajo in odpletajo marsikatero življenjsko zgodbo. Tako se po obisku tretje novele Morsko pokopališče, na katerem razbiramo nekaj presunljivih potretov, napotimo v najbolj Šarotarjev svet: v svet morja in otoka. Tudi otoka Garme iz njegovega romanesknega prvenca Potaplja-

nje na dah. V noveli V ladjedelnici nam pisatelj izčrta lik zaljubljenega Maria, delavca v ladjedelniškem žerjavu, ki se odloči storiti majhen greh, da bi izbral svoji izvoljenki darilo. Že v naslednji noveli Zadnja želja, ki se dogaja na otoku, smo znova priča notranjemu ognju: pater Mihol, ta samotar, ki gleda trajekte in sprejema turiste, ostaja večni čuvár, ki »čuva obzidje duha in neguje notranji ogenj«. Ničesar ga ne zmoti niti zamoti: niti prihod dveh zaljubljenecv niti ogenj, ki pustoši prek kanala. Nič: najbrž bo postajal vse bolj in bolj podoben stercu Benjaminu iz novele Na previsu, ki se, potem ko ga zapusti žena Marija, odseli pod skalo na previsu. Ko zakoplje svojega mačka Belega, mu torej, kot patru Miholu, ne preostane drugega, kot da »čaka sanje«.

Z novelo Končna postaja pa se knjiga oharva s panonskostjo. Iz kontur mesteca z zadnjo železniško postajo, v katero potuje študent politehnike Eduardo Pratohevera, se jasno razbirajo obrisi Sobotice pa tudi časa, za katerega se zdi, da v teh krajih ponikne, dobiva težo profesor-

jevih fazmagorij o merilcu časa, ki nima kazalcev. Potem ko pokrajina pogoltna mladega študenta, se »ni nič spremenilo, ura je tekla kot tečejo vse ure naokoli, si je rekel (načelnik Dreč, op. p.), vendar v to ni več verjel.« Kot ni verjel samotar iz novele Samotar, ki je »zaprl vse pipe, po katerih bi lahko v njegov svet pricurljala kaka novica«. Šarotarjeve literarne osebe torej lahko damo na skupen imenovalec: odmaknjene in »samotne figure, zazrte v daljavo«, kot jih označi tudi Igor Divjak v spremni besedi.

Knjiga se konča z goričkim pejzažem. Takim, zavitim v molk in skrivnostnost, v

katerega nekdo prihaja. Da bo slavje. Notranje dvorišče se torej razpre. Najbrž k novim pogledom in razgledom. Ali k novemu dvorišču nove Šarotarjeve knjige.

Najnovejše delo Dušana Šarotarja, kot zapiše pisatelj Jani Virk, »je dobra knjiga, živa, ožarjena z atmosfero nekega drugega resničnega sveta: potopil se je na dah in tam, kjer se končajo pogledi, je zagledal votlino, kjer v pramorju nastajata flora in favna človeških besed.« Iz katere in s katero pisatelj izrisuje svoje like, ki so nam prav s svojo, za nas morda trpko samotarskostjo tako blizu.

M. Vincetič

Mednarodno srečanje dekliskih zborov

Na našem posnetku je dekliski pevski zbor Kulturnega društva Pole poje z Razkrižja, ki je pod vodstvom Dušana Preloga nastopil v tem kraju na mednarodnem koncertu dekliskih pevskih zborov Pomurja in Medžimurja. S prireditvijo so v občini Razkrižje, ki meji na občine Črenšovci, Lendava, Sveti Martin na Muri in Štrigova, s svojimi hrvaškimi kolegi želeli dokazati, da pesem lahko družijo ljudi z obeh strani, zato sta zbrane v čisto polni dvorani Doma kulture, ki so jo obnovili letošnjega 14. septembra, nagovorila domači župan Stanko Ivanušič in načelnik občine Sveti Martin na Muri Franjo Makovec, ki je prenesel pozdrave župana Medžimurske županije Branka Levačiča. Poleg domačega dekliskega pevskega zbora, ki je nastal aprila lani, so nastopili še: nonet Lyndwa od Grada, ženski pevski zbor iz Puconec, vokalna skupina Grlice od Svetega Martina na Muri, ženski pevski zbor KUD-a Sveti Jeronim iz Štrigove in solo pevka Rahela Žižek. Program sta povezovala Alenka Farkaš z radia Murski val in Miljenko Ovcár z radia 1. Razkriški dom kulture je tako nadaljeval s tradicijo prikazovanja glasbenih nastopov, saj so tu med drugim že gostovali Jerca Mrzel, Jure Ivanušič in ameriška vokalno-instrumentalna skupina iz Chicaga. - T. K.

Zbornik Pomurskega pastoralnega področja

Stopinje v Kristusovih letih

Sto strani iz življenja katoliških župnij

Stopinje, zbornik, ki ga izdaja Pomursko pastoralno področje (uredniški odbor: Jože Ftičar, Lojze Kozar ml., Vilko Novak, Franc Puncer, Jožef Smej in Stanko Zver), so, kot je v uvodniku zapisal Stanko Zver, »dohite Kristusova leta, trideseta leta ...«. Prvič so izšle leta 1972.

Stopinje 2003 so obsežno (310 strani) in zanimivo branje. Zadnja tretjina (sto strani) je posvečena dogodkom, ki so se zvrstili v župnijah v letu 2002. Gre za dokument časa, iz katerega bo prav gotovo kdo še črpal podatke, za primer, ko bo sestavljal župnijsko ali krajevno kroniko. Podoben (kronološki) je tudi (v besedah in fotografijah) »prehod« po dogodkih v Sloveniji.

Na prvih straneh je koledarski del s fotografijami iz pomurskih ravnic in pobočij.

V okvirčkih so besede božjega služabnika in svetniškega kandidata Danijela Halasa, ki so ga ubili in vrgli v Muro 16. marca 1945. leta. O njem tu tudi piše postulator Vinko Škafar.

Jožef Smej, prvi urednik Stopinj, sicer pa škof in stalni sodelavec, objavlja tri zanimive članke: Premišljevanje ob nagrobniku Črenšovskega župnika Petra Borkoviča (1774-1830), Pastoralno delovanje salezijancev v Soboti, Družinsko deblo Nemethyev v Turnišču. Objavljeni pa so tudi prispevki nekaterih drugih avtorjev. Karel Bedernjak: Mo-

ralna trdnost prekmurske hiše, Inteligenca in dobrot Boga. Ede Kúhar: Kúhar Ferenc Floris (benediktinec, rojen v Prosenjakovcih). Tomislav Šantak (v slovenščini in madžarščini): 250 let lendavske cerkve, Pater Anton Žerdin (škof v Peruju, rojen v Čenti-bi). Laszlo Göncz: Polemika o turniških spominskih ploščah. Jani Ravenko: Na misijonski ozarh (pogovor z misijonarjem Jožetom Milnarčičem, ki deluje v Burundiju v Afriki). Vilko Novak: Spomini na dom in družino Nencovega Joužeka (J. Smeja). Jože Ftičar: Iz martinške kronike. Franc Tement: Nekaj spominov na moja duhovniška leta. Franc Puncer: Moja župnija (Gornja Radgona). Andrej Zrim: Pomembnejše kapele in križi v župniji Gornja Radgona. Stanislav Raščan: Zamolčana stran Mure (dolgo »zamolčani« nekateri ustvarjalni prekmurski izseljenci).

Še in še bi lahko nizal avtorje in njihove članke, a prostor tega ne dopušča. Omenim naj le še, da so v Stopinjah tudi prispevki, nastali ob jubilejih, ter potem nekaj pesmi in proze ter še veliko drugega.

Stopinje so sicer v znamenju več tematskih sklopov.

Nedvomno zanimivo branje za ta čas. Dobite jih v župnijskih uradih in Klekovi knjigarni v Murski Soboti.

Š. S.

Lendavski portreti dveh stoletij

Odsev človeške osebnosti na platnu

Portreti so pomembnejši izliv za mnoge pomurske umetnike. Foto: J. Ga.

Razstava z naslovom Lendavski portreti, ki so jo odprli konec prejšnjega tedna v lendavski sinagogi, predstavlja vrsto portretov ljudi iz Lendave in okolice, ki so nastajali v zadnjih dveh stoletjih. Slikarska in kiparska dela so zbrali v Galeriji - Muzeju v Lendavi, vključuje pa več kot dvajset avtorjev.

Pri opazovanju človeških podob na slikarskem platnu se gledalec gotovo sprašuje tako o tem, koliko je uspel

slikar ujeti zunanjo podobo nekega človeka (kar konec koncev zmore tudi kamera), predvsem pa, koliko je s to sliko uspel ujeti njegovo celovito osebnost, torej narediti čim globlji odsev njegovega karakterja, duha. Že ob natančnem ogledu razstave je očitno, da gre pri vrsti avtorjev za precej različen pristop glede tega, ali so hoteli le čim natančneje ujeti človeško zunanost ali pa so pri tem iskali nekaj več in to tudi našli. Človeški portret daje glede tega gotovo

Titanov klic narave

V Domu kulture v Veržehu do 8. februarja razstavlja profesor Evgen Titan iz Murske Sobotice. Gre za izbor del iz njegovega ciklusa Klic narave.

Naravo profesor Titan neizmerno ljubi, saj pri svojih delih večinoma uporablja naravne materiale, od lesa, papirja pa vse tja do železa. K tej razstavi ga je vzbudila premiera filma Naravni park Mura, ki si jo je ogledal v Veržehu, kjer ima tudi mnogo nekdanih dijakov in sošolcev.

Z razstavo je želel spomniti tudi na praznovanje dneva samostojni Republike Slovenije. Evgen Titan se je rodil 29. januarja 1929 v Murski Soboti. Študiral je na DIF-u v Beogradu v obdobju 1948-1952.

Služboval je na gimnaziji v Murski Soboti, Srednji šoli za telesno vzgojo in drugih srednjih šolah. Študijsko je potoval v Rim, na Dunaj, v Budimpešto, Prago, Moskvo, Leningrad, Pariz, London, Stockholm in München. Po diplomski študij je opravljal v Budimpešti in Londonu. Samostojno je razstavljal predvsem v krajih po Pomurju, v Porabju in Budimpešti, v Srbiji ter na Slovaškem.

T. K.

Prešernov nagrajenec v Beltincih

V mladinskih prostorih Ambasade v Beltincih so bila na ogled dela Erika Mavriča.

Mavrič je absolvent slikarstva, njegov mentor pa je docent Zmago Jeraj. Erik Mavrič je za svoji deli, sliki Brez naslova (2002, akril na platno), letos prejel Prešernovo nagrado Univerze v Ljubljani. V Beltincih se je poleg slik predstavil še s svojimi grafikami.

T. K.

veliko možnosti za razprave gledalcev.

Razstava je potrdila, da ima glede portretiranja to območje bogato zgodovino, saj je najstarejša najdba portreta na nagrobnem spomeniku, ki je bil narejen že v prvem stoletju našega štetja, torej v rimskem obdobju. Portretiranje iz devetnajstega in začetka dvajsetega stoletja na razstavi izstopa tudi po tem, da so na slikah predvsem pomembnejši meščani, pri tem pa je očitno velik poudarek na njihovi družbeni moči in položaju.

Kustosinja Tanja Šimonka, ki je vodila projekt, pri katerem je bilo tudi precej dela pri iskanju po zasebnih zbirkah, je povedala, da so ob začetnem vprašanju, ali bodo uspeli zbrati dovolj za razstavo, prišli do ugotovitve, da je takih stvaritev po zasebnih zbirkah še toliko, da bodo v prihodnje lahko pripravili še precej večjo razstavo.

Portret je doživel pravi razcvet neke okrog leta 1500 in ostal vse do danes za umetnike eden največjih izzivov. Med mnogimi avtorji, ki so ta izziv sprejeli, na lendavski razstavi med drugim zasledimo Nikolaja Beera, Zdenka Huzjana, Suzanne Kiraly Moss, Laszla Nemesa, Dubravka Baumgartnerja in Mikija Mustra. Na platnu pa so podobe bolj ali manj znanih osebnosti iz preteklosti in sedanjosti, kot so Sandor Szunyogh, Jože Tompa, Bati Konc Zsuzsana, Štefan Galic, Nataša Varga in Mihály Kakasdi Hajos. Jože Gabor

Paberkovanje z g. Valtom Jurečičem o umetniškem poustvarjanju in ustvarjanju grboslovja in zastavoslovja

Grb – simbol države, dežele, občine, vasi, kmetije ...

Ne ponavljati (celotnega) grba na zastavah

Grbi in zastave spremljajo človeka skoraj vsak dan in povsod, čeprav – dokler smo bili v SFRJ – smo pri nas poznali predvsem zastave, grbe pa bolj izjemoma – na kovancih. Po osamosvojitvi pa gre Slovenija po poti, ki je za mnoge države nekaj samoumevnega. Torej več zastav in grbov. Za oboje pa veljajo določena pravila. Doslej je v tej smeri veliko naredilo Heraldiko, genealoško in veksilološko društvo Slovenski ščit, ustanovljeno 1991. leta, ki se je dve leti pozneje včlanilo v ustrezna mednarodna strokovna združenja, s čimer je sprejelo tudi smernice razvoja heraldike (grboslovja) in veksilologije (zastavoslovja) na slovenskih tleh. Za obdelavo pisne in slikovne problematike so 1992. leta ustanovili podjetje Slovenian Herald, katerega kulturno poslanstvo od 1998. leta nadaljuje podjetje Heraldika, d. o. o., Ljubljana. Pogovarjali smo se z direktorjem g. Valtom Jurečičem, ki ga poznajo tudi v marsikateri pomurski občini, saj je pomagal, da so dobili grb in zastavo v skladu s heraldičnimi pravili.

– Iz katerega zgodovinskega obdobja izvirajo grbi in zastave?

»Obdobje nastanka simbolov (danes to ločujemo v grbe in iz njih izvedene zastave) je več. Najstarejše sledi vodijo v davno Kitajsko pred približno štiri tisoč leti. Nam bližji datum nastanka je pred približno dva tisoč leti v starem Rimu, kjer so imele vojaške horde svoje simbole na drogih. Imenovali so jih labarum: skoraj enakega videza so bili veksilumi (znak, okrašen še s tekstilom). Iz tega imena je izvedeno tudi ime za zastavoslovje – veksilologija.

Čas nastanka grbov (heraldike), ki pomeni tudi začetek našega današnjega grboslovja, postavljamo v približno 1150. leta, v čas križarskih vojn. Znaki, ki so bili uporabljani pred tem, veljajo za znake – embleme, znake, ki jih je od tedaj dalje uporabljalo viteštvo, imenujemo grbe. Zakaj? Zato, ker prejšnji znaki nimajo sociološkega pomena, grbi pa so sociološko utemeljeni (njihov vpliv na sociološko strukturo fevdalne dobe). Od leta 1150 (zreli srednji vek) dalje spremljamo razvoj množice različnih oblik zastav in zastav ter tudi množice različnih ščitov in grbov, katerih vsebino in videz delimo tudi po umetniško zgodovinskih obdobjih (od 1150. do 1500. imamo 'živo heraldiko', od 1500. naprej pa 'mrtvo heraldiko').

Zastavoslovje – veksilologija se je razvilo iz heraldičnih temeljev, saj zastava v praksi likovno (prezentacija temeljnih barv grba s tekstilno tehniko) in pojmovno »nadomešča« grb. Ker pa se je, posebno po drugi svetovni vojni, svetovna politika močno spremenila (množica novih držav), se je bila prisiljena tudi veksilologija postavljati na la-

stne temelje in se osvobajati čisto heraldičnih zakonitosti tako, da je to danes že samostojna veda.

Živimo v obdobju čedalje natančnejših opredelitev ureditve vsega: ljudi, oblasti itd. Ker je vsega tega vedno več, tehnika življenja pa zaradi boljših preglednosti zahteva istovetnost (že skoraj za vsako ceno!), le-to zahteva določene številčne (n. pr. EMŠO), slikovne ali kar elektronske (e-mail) simbole.

– Grbi najbrž sodijo med najbolj klasične (konservativne) simbole?

»Grb (pa tudi zastava) je slikovni simbol države, dežele, pokrajine, občine, vasi, kmetije ... Kar se heraldike in veksilologije tiče, je pomen grba in zastave v simbolnem znaku posamezne osebe in oziroma posamezne rodbine, če gre za osebno oziroma rodbinsko heraldiko. Podobno je grb (in iz njega izvedena zastava) simbol nekega stanu – korporacije (gasilci, lovci, Rdeči križ ...), kadar gre za korporacijsko heraldiko.

Pri cerkveni ureditvi predstavljajo heraldične in veksilološke predmetne podobe pač cerkveno simboliko.

Podobno velja za krajevno – lokalno heraldiko. Tu imajo države, dežele, pokrajine, občine itd. svoje simbole predstavljene v podobi grbov in zastav. Na tej ravni gre pač za čimboljšo prepoznavnost (ekonomskega pomena!) zaradi gospodarstva, kulture, turizma ...

Ali naj ima občina znak – emblem ali grb? Kaj je eno, kaj je drugo? Za (prepoznavni) znak nam lahko služi vse, kar si kdo izmisli in (uradno) razglasi za svoj simbol, zaščitni znak itd. Takšno emblemografijo uporabljamo predvsem v vsakdanjem poslovnem svetu; nima stilnih zahtev in je podvržena dnevnemu trženju, torej trenutnemu okusu naročniške klientele. Kot takšna je torej emblemografija podvržena tudi pogostemu spreminjanju.

Za ustanove stalnega značaja (kot naj bi bile države in njene standardne ustanove, na primer občine, določene kulturne institucije/univerze/, skratka vse, kar naj bi imelo 'večni' vek trajanja) pa raje uporabljamo heraldiko, s katero lažje izražamo tradicijo – tudi zato, ker grbov ne spreminjamo.

Slovenska občina je 'stalnica', zato naj ima grb. Tako smo se odločili leta 1993 in to zapisali v zakon.

– Kaj je treba upoštevati pri snovanju grba?

»Kar mnogo ali celo zelo mnogo vidikov (npr. pri grbu občine) predvsem zgodovinskega ali vsaj tradicionalnega. Za tem sta osnova še v kulturnem in naravnem vidiku občine (kje leži, kakšna je njena narava: ravnine, gore, reke, gozdovi, flora, favna ...).

Mar mora res biti zgodovinski ali pa je lahko čisto nekaj povsem novega? Lahko je nekaj povsem novega, seveda pod pogojem, da je predstavljeno heraldično!

– Kako je z grbom na zastavah? Menda grba ne smemo kratko malo prenesti na zastavo, ampak le določene dele (grba)?

»Zastava je v zadnjem tisočletju nastala pravzaprav kot 'nadomestek' grba predvsem zato, ker ima pred grbom mnogo prednosti: zastava je večja, lažje prepoznavna, fizično lažja, lažje jo je uporabljati, shranjevati, lažje jo je v neuspelem bojevanju pobegniti ..., skratka zastava je mnogo učinkovitejša od grba.

Ker je zastava nadomestilo (premalo učinkovitega) grba, je nesmisel na ta nadomestek grba spet dajati grb. Gre torej za nelogično podvajanje, ki ima slabo plat v tem, da je grb že sam po sebi slabo prepoznaven in to neprepoznavnost nato spet ponavljamo na zastavi.

Vendar pa se je iz tradicionalnih in verijskih (razlikovalskih) razlogov ohranil stil deželnih zastav, ki imajo v primerjavi z na primer državnimi zastavami na svoji ruti ustrezno pripadajoči grb. Ker je občina kot oblastna ustanova v glavnem že na tretjem oziroma četrtem mestu za državo, imajo (grbi morajo imeti) na svojih rutah samo ustrezeni atribut iz grba, nikakor pa ne grba. V takšnem primeru bi se hierarhičnost zastavoslovnega reda v eni in isti državi izničila do konfučnosti (nejasnosti). Posebno na različnih slovesnostih bi lahko prihajalo do zablod in težav v protokolu (npr. občinske zastave, izdelane v stilu deželnih ali celo državnih zastav).

– Koliko barv sme biti na grbih oziroma zastavah? Katerih barv ne smemo imeti?

»Heraldika ima samo štiri barve: čr-

no, rdečo, modro in zeleno; ima pa še dve kovini, torej srebro in zlato, ki ju v običajnem slikanju grbov nadomeščamo z rumeno oziroma belo barvo. Obstajajo še pomožni barvni toni, kot so rožnata za predstavljanje človeške polti in škrlatna (zelo podobna rdeči) za okrasje na grbih visokega plemstva.

Na grbih so lahko vse barve, zelo pomembno (strogo) pa je, kako te barve kombiniramo med seboj in kako le-te kombiniramo z zlatom oziroma srebrom. Tudi zlata in srebra ne smemo kombinirati med seboj, izjemi sta le mesto Jeruzalem, Vatikan in Katoliška cerkev. Temeljnih kombinacij barv in

naročnike iz domovine in tujine je podjetje izdelalo vrsto rodbinskih grbov. Za Slovensko vojsko smo izdelali sistematiko vojaške emblemografije in tudi množico emblemov posameznih vojaških enot. Zdi se mi pomembno tudi poudariti, da smo iz naših strokovnih področij ponudili strokovno pomoč pri seminarskih ali diplomskih nalogah. Od jutra do večera smo pripravljeni odgovarjati na vprašanja s področja heraldike, veksilologije in emblemografije.

– Sva povedala vse, ali pa bi morda še kaj dodali?

»O grboslovju in zastavoslovju je mnogo literature, resnično dobre je od vse-

ga morda le četrtnina, preostalo je malo slabša ali boljša plaža za preproste nakupovalce 'slikanic'. Tako gre v večini primerov torej za iskanje tržnega učinka izdajateljev, ki delajo seveda le za denar. Sam se že desetletja najmočnejše naslanjam na nemškega Leonharda in pa na ravno tako nemškega Neubeckera (oba sta žal že pokojna). Letos mi teče 42. leto v heraldiki, v mednarodnih krogih se uveljavljam od leta 1973. Sem v stiku z vsemi znanimi heraldiki in veksilologi v svetu, z evropskimi smo v prijateljskih odnosih. Predlani sem dokončno izbrusil heraldično restitucijo, lani pa sem dokončno izdelal 'zastavoslovni red v državnih ureditvah', kar vse so moji strogi kolegi zadovoljivo sprejeli.

– Kaj je to – blazon?

»Heraldika kot ena najstarejših ved nasploh ima svoj (in seveda močno samosvoj) strokovni jezik. Vedeti moramo, da grb ni dokument, temveč je njegov dokument blazon. Pojem besede blazon (povsem heraldična beseda) pojasnimo v našem jeziku najbolje tako: blazon je heraldično strokovna besedna predstavitev grba. Ker je heraldika eksaktna veda (v smislu natančne dognanosti), je mogoče blazonirati ('opisovati') le grb, ki je heraldično strokovno sprejemljivo upodobljen. Od tod torej zahteve po heraldično umetniški kakovosti grba. Le z blazonom lahko heraldično pravno ščitimo določen grb, da se s tem izognemo prevelikim podobnostim, ki lahko generirajo istovetnostne težave.

– V vaši d. o. o. pa najbrž ne izdelujete zgolj občinskih grbov?

»Za potrebe slovenske lokalne samouprave je izdelala Heraldika po mednarodno priznanih in veljavnih normah kompletno hierarhijo istovetnosti krajevne in občinske simbolike (grbi in zastave – država, regija, mestna občina, občina, kraj). Za potrebe slovenskih občin tudi praktično izdelujemo občinsko simboliko in vsa potrebna upravno-administrativna dopolnila, namizno galanterijo, reprezentativno galanterijo ter zunanjo opremo za občine, kot so občinske mejne in opozorilne table. Za

Vse je izdelano seveda samo računalniško; kdo bi sicer tiskal tako specialno literaturo. S spretnimi dopolnitvami pa bi dober založnik zagotovo naredil dober posel. Na teoretičnem pa tudi na slikovnem področju me mnogi v Sloveniji posnemajo, še bolj pa preprosto kopirajo in prepisujejo. Seveda brez navdih, s čigavim delom se pravzaprav ponašajo. Po letu ali dveh se potem promovirajo kot za 'heraldike in veksilologe' in me potem v tisku o obeh vedah tudi (včasih kar diletantsko) 'poučujejo'.

Ker ste človek iz medijev, povem tudi vam, da je med 'mojimi' šestdesetimi občinskimi grbi v Sloveniji strokovno neoporečnih (in za ljudi sprejemljivih) le kakšnih četrtnina (po moji lastni oceni) od vsega števila. Žal je večina (tri četrtnine) izdelanih pod pritiski kompromisov, in to vse zato, ker za to področje še nimamo zakonodaje.

Štefan Sobočan

Sanacija škode v kmetijstvu v letu 2001 končana

3,9 milijarde tolarjev državne pomoči

Čeprav predvsem prekmurski kmetje z izvedbo zakona o sanaciji posledic pozebe, suše in neurij v kmetijstvu v letu 2001 niso zadovoljni, kaže, da je ta zgodba končana, saj je vlada konec lanskega leta sprejela sklepno poročilo zakona, ki je urejal to problematiko. Iz tega poročila je razvidno, da je končana obravnava za 49.925 vlog, ki jih je vložilo 46.129 nosilcev kmetijskega gospodarstva.

Oškodovanci so vložili 1.255 vlog za odpravo posledic pozebe, 4.259 vlog za odpravo posledic neurij s točo in 44.411 vlog za odpravo posledic suše. Poročilo ugotavlja, da znašajo sredstva državne pomoči za 27.025 vlog, ki jih je vložilo 23.705 nosilcev kmetijskega gospodarstva, 3,9

milijarde tolarjev, in sicer za odpravo posledic pozebe 1.094 vlog v višini 957,8 milijona tolarjev, za odpravo posledic neurij s točo 2.919 vlog v višini 482,7 milijona tolarjev ter za odpravo posledic suše 23.012 vlog v višini 2,5 milijarde tolarjev. Preostale vloge niso izpolnile zakonsko

določenih pogojev za dodelitev sredstev, saj skupna površina kmetijskih zemljišč ni presegala 1 ha primerljive kmetijske površine ali pa je znašala celotna višina sredstev državne pomoči manj kot 30 tisoč tolarjev.

Vlada je obravnavala tudi poročilo o ponovnem pregledu vlog za dodelitev sredstev državne pomoči za odpravo posledic suše, pozebe in neurij s točo v kmetijstvu v letu 2001. Ponovno preveritev vloge je zahtevalo 72 vlagateljev, pri katerih je bilo ugotovljeno, da je prišlo do po-

pravkov tehničnih napak. Pri vlogah teh prosilcev se je ob reviziji izkazalo, da so bile napačno upoštevane površine oziroma pedološki razredi, ki jih je bilo treba po uradni dolžnosti popraviti, zato bodo ti prosilci po izdaji ustreznih odločb dodatno prejeli približno 23,1 milijona tolarjev državne pomoči. Prav tako je vlada za pokrivanje stroškov ocenjevanja škode in za posredovanje obvestil o dodeljenih sredstvih državne pomoči 180 občinam dodelila 49,7 milijona tolarjev.

L. K.

Kmetijskemu ministrstvu

letos 58,5 milijarde tolarjev

V prihodnjih letih podvojitvev subvencij

Posebna skrb za zdravje potrošnikov

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano se zaveda, da kljub vsako leto višjemu proračunu, ki je namenjen kmetijskemu resorju, razpolaga z omejenimi sredstvi. Višino teh sredstev s sprejemom državnega proračuna določita vlada in državni zbor.

Sredstva celotnega proračuna Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano za leto 2002 so znašala 53.232.979.000 sit, od tega je bilo po rebalansu proračuna za veterino namenjenih 5.580.030.

000 sit. V letu 2003 pa je od celotnega proračuna, ki po rebalansu znaša 58.497.500.000 sit, za veterino namenjenih 6.050.024.000 sit.

V letu 2002 je bila zaradi večine upravičenih potreb (večje število novo registriranih živali, povečan zakol v klavnicah ...) močno prekoračena proračunska postavka za preventivno zdravstveno varstvo živali, ki je prvotno znašala 953.584.107 sit, zato je bilo iz drugih proračunskih postavk prerezoporejenih in tej postavki dodeljenih dodatnih 988.440.339 sit. Preostala razlika nastalih obveznosti bo plačana v breme proračuna 2003.

Republika Slovenija je vseskozi zagotavljala visoko, pogosto celo nadstandardno varovanje zdravja potrošnikov, in bo to, kot eno najpomembnejših priorit, počela tudi v prihodnje. Tako bo še naprej ohranjala raven preventivnega zdravstvenega varstva, vendar bo za nekatere nujne aktivnosti na tem področju morala poiskati tudi morebitne drugačne možne rešitve. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ima pred sabo veliko nalogo. Tako bo iz lastnih in evropskih virov v naslednjih letih podvojilo subvencijska izplačila, za kar potrebuje veliko dodatnih sredstev.

To bo omogočilo proizvajalcem, da bodo manjši del do sedaj v celoti plačanega preventivnega zdravstvenega varstva živali z državnimi sredstvi sofinancirali tudi sami, so sporočili z ministrstva za kmetijstvo.

Š. Sobočan

Izkušnje kmetovalcev

Ob piščancih še jelenjad

Dan, ko prodajajo piceke

Dokaz, da je tudi na manjši kmetiji mogoče imeti veliko proizvodnjo, je posestvo Ivanke in Alojza Bela iz Oseka pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah. Imata sicer 13 hektarjev površin, od katerih pa je 10 hektarjev gozda, kar pomeni, da je njihovi površini le tri hektarje. Malo za evropsko kmetijo?

Ivanka mi je izročila žepni koledarček, na katerega naslovni strani je posnetek domačije, ob njem pa besedilo: KMETIJA BELA, reja perutnine in gojitev divjadi, Osek 48. Na zadnji strani pa piše: PRODAJA PIŠČANCEV: 27. februarja, 22. maja, 11. septembra, 10. oktobra ...

Pripovedovala je: »Z rejo perutnine se ukvarjamo od 1980. leta, ko smo zgradili hlev za 5.000 tisoč piščancev v eni izmeni. Vrsto let smo storitveno pitali za ptujsko Perutnino, zadnjih nekaj let pa smo se osamosvojili: pri Perutnini kupujemo enodnevne piščance in osnovna krmila, drugo krmno, na primer koruzni šrot, pa pripravljamo kar doma. Torej do-

mača reja. Piščancev pa ne prodajajo enemu kupcu, ampak množici individualnih kupcev, od katerih je večina naših stalnih strank. Gre predvsem za občane oziroma fizične osebe. Ti že vedo, kdaj bodo piščanci določene izmene godni za prodajo. Med drugim lahko to zvedo tudi iz koledarčka, ki smo jim ga dali.«

Ivanka je dejala, da prodajajo žive piščance, in sicer, ko so teži od 2,5 do 3 kilograme. Trenutna cena za kilogram žive teže je 280 tolarjev. Cena je vsekakor ugodna v primerjavi s ceno piščančjega mesa v trgovini, čeprav je tudi res, da je treba računati na odpad pri klanju in samo klanje, za kar pa je treba imeti pogum.

Belovi iz Oseka imajo še kar dobre izkušnje z rejo piščancev, kljub temu so se odločili še za gojitev divjadi. Tej so na voljo travnato pobočje in več hektarjev domačega gozda. Foto: Š. S.

»Prodaja pitanih piščancev traja ponavadi dva ali tri dni. Potem hlev temeljito očistimo in razkužimo, nato - čez štirinajst dni - pa pripeljemo in začnemo pitati novo skupino enodnevnih piščancev.«

Vselej pa ne gre gladko. In ravno v tem času je hudo, kajti gospodar Alojz je imel težko operacijo in zdaj počasi okrevja. Delo zdaj sloni predvsem na Ivanki. Imata sicer potomce, ki pa so v

službah. Je že tako, da otroci pogosto uberejo drugo poklicno pot, kot je poklic staršev. Se pa na kmetiji Belovih verjetno da (pre)živeti, saj če pomnožimo število 5.000 (piščancev) z 2,5 (kilogram teže), dobimo toliko in toliko ton piščancev. In če to število pomnožimo z 280 (cena za kilogram), dobimo tri milijone. To so prihodki, so pa seveda tudi visoki odhodki. Pomembno pa je, da izgube ni.

In divjad?

»Začeli smo z muflonom, nato smo pripeljali košuto, jelena in še eno košuto, nato še nekaj damjakov, košuto in jelene ... Postopoma so se razmnožili in sedaj je že 35 glav divjadi,« je med vabljenjem divjadi na vrh pobočja, kjer sem za ograjo čakal s fotoaparatom, pripovedovala Ivanka.

Ona pa si je sicer tudi upala v notranjost obore in tam raztrosila hrano. Kaj bodo z divjadjo potem, ko se bo še bolj razmnožila, bi verjetno bolj vedel povedati gospodar Alojz, a ga nisem hotel motiti pri počitku. Zdaj pa le tole: travnato pobočje in v nadaljevanju gozd sta naravni danosti za divjad. To, da je okrog in okrog ograja, je nujno zlo pa tudi preventiva, kajti divjad je - divjad. Pa preža v obori? Točka za varno opazovanje divjadi iz ptičje perspektive.

Š. Sobočan

Branko Žurman iz Negove najbolj skrben gospodar gozda v Pomurju

Gozdovi so največji naravni zaklad

Več sodelovanja med lastniki gozdov in lovci

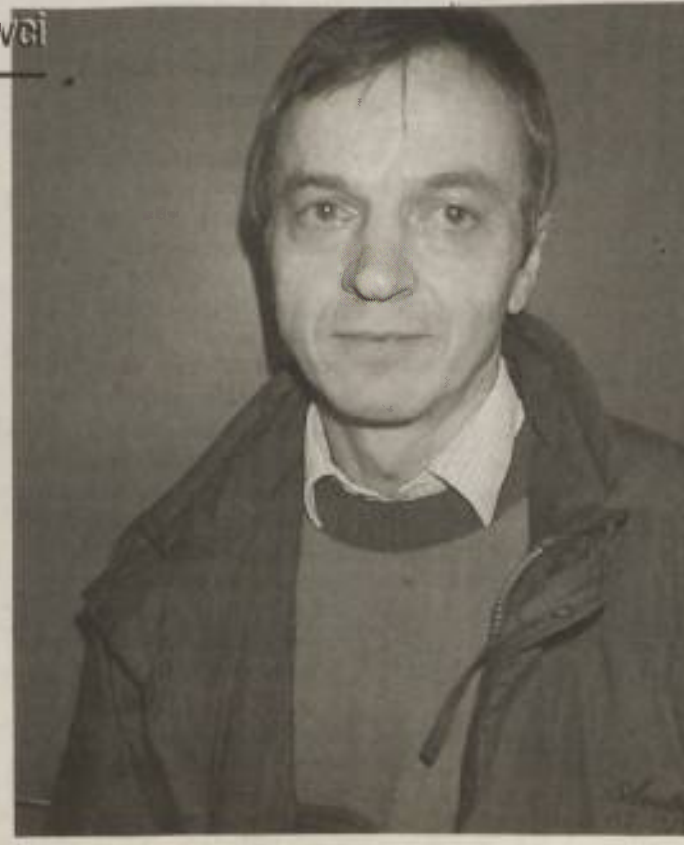
Zavod za gozdove Slovenije je na priložnostni slovesnosti 51-letnemu gozdarju iz Negove Branku Žurmanu podelil priznanje za najbolj skrbnega lastnika gozda v pomurski območni enoti v letu 2002. Ta enota, ena od štirinajstih v Sloveniji, združuje radgonsko-ljutomersko, soboško, lendavsko in goricko območje.

Branko Žurman, sin znanega negovskega logarja Žurmana, ki ima od leta 1984 status kmeta, je gozdarski tehnik in ekonomist. Včasih je bil logar, zadnjih deset let pa se ukvarja z zavarovalniškim svetovanjem, ob tem pa se z gozdarstvom ukvarja na naravi prijazen način. To so opazili tudi radgonski gozdarji, ki so ga upravičeno predlagali za najbolj skrbnega gospodarja gozda.

Branko Žurman se spominja, kako je bilo, ko sta pred skoraj dvema desetletjema z ženo Jelko kupila deset hektarjev gozda, poldrugi hektar pa mu je podaril oče, tako da sedaj upravljata z

okoli 12 hektarji gozda v Negovi in okolici. Žurman pa je prepričan, da so z gozdovi, ki so stari do 25 let, sami stroški, dobiček pa prinašajo šele takrat, ko so stari tudi sto let.

»Gozdarjenje s srpom in motorno žago se mi je sčasoma tako priljubilo, da sem negovalna dela začel opravljati tudi pri sva-ku Ivanu Satterju, ki ima štirinajst hektarjev gozdov. Svak mi to skrb velikodušno vrača s traktorskimi storitvami. Da sem lahko kot gozdar v njegovih gozdovih poprijel za fizično delo, sem moral strogemu šefu v takratni temeljni organizaciji kooperantov Gozdarstvo v Gornji Radgo-

ni prinesiti svakovo pisno pooblastilo, da mu lahko pomaga,« pripoveduje Branko Žurman, ki mu je v največje veselje vzgoja do trideset let starega gozda. »Tako kot človek tudi gozd potrebuje največ pozornosti v mladosti, zato letno posekam blizu sto kubičnih metrov lesa v kmečkem gozdu slabše kakovosti in manj cenjenih drevesnih vrst. Vsa dela fotografiram in zapišem,« pojasnjuje uspešni negovski gozdar.

Žurman ugotavlja, da je naravno in umetno pomlajevanje na opisani način onemogočeno zaradi velikih škod, ki jih povzroča divjad. Stik med divjadjo in kakovostnim gozdom je katastrofalen za javor, jesen, lipo in češnjo. Zaščita mladih dreves s plastičnimi tulci ali mrežami je draga in ne rešuje problema. Prevelik stalež, predvsem srnjadi, po njegovem onemogoča naravno pomladitev gozdov, zato bi morali lovci in gozdarji te-

sneje sodelovati.

Na radgonskem območju, kjer ima sam gozdove (verjetno je tako tudi drugje), je potrebno stalež srnjadi znižati na normalno število, kajti škoda, ki jo povzroča divjad, je za gozd s plemenitimi listavci zares katastrofalna.

»Nikakor ne smemo pozabiti, da danes v gozdu gospodarimo tudi v korist naslednikov,« pravi Branko Žurman, najbolj skrbni pomurski gospodar gozda za leto 2002, ki se pri naravi prijaznem pogozdovanju ravna po priporočilih prof. dr. Dušana Mlinška, staroste slovenskih gozdarjev. Ta je že pred več kot desetletjem spraševal, zakaj sadijo smreke, ko pa je območje Slovenskih goric rastišče plemenitih listavcev in češnje. In zato namenja Žurman temu v svojih gozdovih posebno pozornost, prepričan pa je, da mu bo sledilo še več gozdarjev.

Besedilo in foto: Oste Bakal

Velikokrat naletijo na zelhance

Dimnikarji prinašajo srečo

Pozimi, ko marsikje spet kurijo z drvmi in premogom, imajo dimnikarji veliko več dela s čiščenjem dimnikov kot v letnih časih, ko v gospodinjstvih v glavnem gorijo plinske in/ali električne peči.

Poklic dimnikarja je kot vsak drug poklic: z določenimi prednostmi in določenimi slabostmi. Prednosti so na primer zagotovljena služba, saj velja za deficitaren poklic. Dobro je tudi, da je dimnikar veliko med ljudmi. Tudi na malico in kozarček, ki ga ljudje ponudijo svojemu dimnikarju, ne velja pozabiti. Navsezadnje: dimnikarji med svojimi obhodi velikokrat naletijo na zelhance. No, nekoliko drugače, manj veselo je, ko dimnikarji *kasirajo*.

Nekoč so dimnikarji hodili od hiše do hiše, od vasi do vasi ... – peš. Danes se vozijo z mopedi.

Dandanašnji se dimnikarji vozijo z mopedi. Ob novem letu pa so delili koledarje.

včasih celo z avti. Tudi področje njihovega dela se je spremenilo, saj ne le da dimnike čistijo, ampak tudi opozarjajo na dotrajnost, svetujejo glede boljše vleke, predlagajo izboljšave zaradi manjše porabe kurjave itd.

Še naprej pa velja prepričanje, da dimnikar prinaša srečo, le tedaj, ko ga vidimo, se je treba prijeti za gumb. Še je čas, da to storite in boste v novem letu srečni in zadovoljni.

Franč Kuhar

Zanimivosti iz naših krajev

Oče in sin zgradila mostišče

Energijska točka na dvorišču?

Med potovanjem po Slovenskih goricah sem v Novincih pri Cerkenjaku postal pozoren na nenavadno in s slamo krito hišico. Ogovoril sem gospodarja Stanka Čučka, ki pa se mu je kmalu pridružil sin Jernej. Oba sta namreč »kriva« za tole zadevo na dvorišču. In kaj je to?

»Spominjam se še, da smo se v osnovni šoli učili o mostiščih in mostiščarjih, ki so si (z)gradili hiše na kolih na močvirnih zemljiščih. S sinom sva se odločila, da postaviva podobno bivališče na prostoru pred stanovanjsko hišo in gospodarskim poslopjem. Za gradnjo sva uporabila okrogel les, ki sva ga dala pred tem impregnirati, da bo lahko kljuboval vremenskim razmeram,« je gradnjo predstavil Stanko. Hišica je prekrita s slamnato streho.

»To delo pa je opravil mojster Anton Golnar iz Sovjaka.«

Golnar? Znani *pokrivac* ima očitno dovolj dela ne le v Prek-

murju in Prlekiji, ampak tudi v Slovenskih goricah in še kje.

Opravlja pač deficitarno dejavnost, ki je drugi nočejo, ampak so rajši »na zavodu«.

»No, za kritino smo poskrbeli doma, saj smo sami pridelali slamo,« je dodal Čuček.

Pod hišico na kolih je betonsko korito, v katerem je (razen pozimi) voda, v njej pa ribe. Tudi želva. Na vodi je nekaj čolnov in umetnih ribičev. Pred hišico na kolih je lestev. Seveda je vse v pomanjšanih merah. No, da, palčki bi že lahko prišli noter.

»Ponoči je mostišče od zunaj razsvetljeno.«

»Zakaj pa ne tudi notri?«

»Bojimo se, da bi se kaj vžgalo,« je odvrnil gospodarjev sin Jernej, ki očitno postaja, enako kot oče, mojster za (skoraj) vse. Opazil sem namreč tudi po domače urejeno vodno črpalko, pokrito s slamnato streho v obliki stožca, na njegovi konici pa je bila lončena posoda.

»Kaj pa ti krogi pred mostiščem,« sem vprašal in še zinil, »energetska točka?«

»Nič drugega kot ograja za rože.«

»Le kje pa ste dobili modele za betonske odlitke?«

»Preprosto: beton smo vlivali v plastenke od jedilnega olja.«

Hitro sem dojel: za vsak stebriček je bilo treba »žrtvovati« po eno plastenko. Pa nič zato: bila je dvakrat uporabljena, preden je končala na odpadu: prvič kot posoda za olje, drugič kot model za stebričke.

Š. S.

Biseroporočenca Vrbnjak

Alojzija, rojena 2. junija 1910. leta, in Ludvik Vrbnjak, rojen 30. oktobra 1918. leta, iz Drakovca pri Mali Nedelji sta poročena že šestdeset let. Oba sta delala na skromni domači kmetiji, Ludvik je bil povrh še tesar; upokojil pa se je kot cestar, saj je bil nazadnje zaposlen pri Cestnem podjetju Maribor. Rodili so se jima trije otroci: Franc, Lojzka in Vincek, vendar doma živita sama, otroci pa jima pomagajo. Dedku in babici pa radi prikočijo na pomoč tudi vnuki, ki jih imata pet, in pravnuki, ki ji je prav toliko (pet). »Dobro vemo, da sta v teh šestdesetih letih skupnega življenja veliko delala in skromno živela, nas pa imela neizmerno rada,« pravijo njuni svojci, ki so jima ob biseroporočnem jubileju pripravili v družinskem krogu slovesno kosilo v Slekovčevem gostišču. Ni pa manjkala seveda velika torta v obliki knjige. Vsi so jima tudi čestitali, zaželeli trdno zdravje, predvsem pa, da bi obmila še veliko listov v knjigi življenja. – Š. S.

Na kratko

Domanjševci

Po dveh letih dela so v tem kraju temeljito prenovili vaško-gasilski dom. V njem so uredili prostore za klub malega nogometa, garažo za gasilski avto, sanitarije ter zamenjali okna in pohištvo.

Načrtujejo še obnovo pročelja. Sedaj pa so na vrsti krajan, ki naj bi pripravili čimveč prireditev. Zdaj so namreč dejavni predvsem nogometaši. (J. Ko.)

Gornja Radgona

Sekcija društva Vagant in Planinsko društvo Gornja Radgona pripravljata v zimskem času zanimiva predavanja svojih članov. Ta so navadno vsak tretji petek v mesecu.

Nazadnje je predstavil svoje potniške vtise iz Burme z besedo in posnetki Slavko Gazvoda. (F. Kl.)

Murska Sobota

Po podatkih Statističnega urada Slovenije živi na območju Pomurja 123.948 ljudi, od tega 60.026 moških in 63.922 žensk. V času od 1985. leta do novejšega štetja se je število prebivalcev v svetu ob Muri zmanjšalo za 9.534. (F. Kl.)

Človek in njegov prosti čas

Moški z ženskim konjičkom

Ivan Halec iz Filovec porabi ves prosti čas za kvačkanje. Njegove izdelke je mogoče videti doma in tudi na svetovnem spletu (internetu). Foto: Š. S.

Komu je podaril klobuček?

Ivan Halec iz Filovec je po osnovnem poklicu prometni tehnik, dejansko pa je zaposlen v računovodstvu. Ker je imel zdravstvene težave, je moral na zahtevno operacijo, ki je sicer uspela, vendar kljub temu ne sme in ne more opravljati težjih del. Hodi v službo, pozneje pa se posveča ročnim delom, s katerimi se običajno ukvarjajo ženske.

»Po službi se pač moraš še z nečim ukvarjati, sicer boš olešenel,« je pravilno ugotavljal soga-vornik in jaz sem mu seveda pritrdil, ko pa imam tudi sam konjiček, le da je moj bolj moški-tehnični. Morda pa sem v zmoti, ko najljubša opravila delim med ženska in moška?

»Začel sem s pletenjem makramejev, potem sem delal tapisrije, nadaljeval s pletenjem in med drugim naredil majici za ženo Marjano in hčerko Majo.«

»Zdaj pa, kot je mogoče sklepati po izdelkih, predvsem kvačkate?«

»Da. Sprva sem delal po vzorcih iz revij, zdaj pa nadaljujem po predlogah, ki si jih sam zamislim oziroma narišem. Tako so moji izdelki unikati.«

Velika dnevna soba je polna Ivanovih izdelkov: takšni in drugačni prtički in podstavki, ikobane, posamične rože, vizitke, košarice, snežak, velike in majhne jaslce ... in poletni klobuček.

»Naredil sem ga za hčerko. Tako kot druge izdelke, sem tudi tega »poštirkal«, da se ne zvije. Sicer pa mi Maja, ki je sicer dijakinja, tu in tam tudi kaj pomaga oziroma že ve sama narediti.«

»Jaz pa se s kvačkanjem ne ukvarjam, ampak po službi skrbim predvsem za dom in družino, moža pa seveda moralno podpi-

ram pri njegovem delu,« je povedala Marjana.

Ivana sem vprašal, kje vse je že razstavljala.

»Razen v radenski cerkvi nikjer drugje.«

»Mar res ne?«

»Sam se nisem šel ponujati,« je odvrnil.

Morda pa bodo v moravskotopliški občini, kamor spadajo Filovci, zdaj, ko so to prebrali, »odkrili« svojega občana in ročnodelskega mojstra in ga kam povabili. Domača soba postaja pretesna za množico izdelkov, v katere je vloženo veliko znanja, vztrajnosti, delovnega časa ... navsezadnje tudi denarja za material. Koristno bi bilo tudi kaj prodati, čeprav ekonomske cene nikoli ne bo mogoče iztržiti. Če bi vse računali, bi bilo predrago.

Š. S.

VESTNIK lahko kupite tudi na večini pošt v Pomurju.

Podtipe za informacije, št. št. 13, ul. v. Novaka 13, Murska Sobota

Kolesarska steza tudi med Trnjem in Črenšovci

V zadnjem času lahko opazimo, da gradijo v posameznih krajih tudi pločnike in celo kolesarske steze, kar je posebnega pomena za večjo prometno varnost pešcev in kolesarjev. In če bo šlo vse po načrtih, bodo prihodnje leto uredili kolesarsko stezo tudi med Trnjem in Črenšovci v dolžini okrog enega kilometra. V občinskem proračunu bo v ta namen na voljo 10 milijonov tolarjev. Projekt v idejni zasnovi predvideva ureditev 2 metra široke asfaltne steze, bankin in plitvega jarka med cesto in kolesarsko stezo. Se prej pa bo treba pridobiti (odkupiti) zemljišča, ki so v zasebni lasti, in poskrbeti za ustrezno tehnično dokumentacijo. Ker imajo na levi strani v smeri Črenšovci-Trnje zemljišča le štirje lastniki (na desni jih je 20), je pričakovati, da bodo kolesarsko stezo speljali na tej strani. Na občini tudi pričakujejo, da se bodo lahko dogovorili z lastniki o odkupnih cenah, ki ne bodo odstopale od sprejetih normativov. – J. G.

Z baklami k polnočnici

Marsikje se ljudje, tako kot nekoč, tudi danes, zgolj zaradi dobrih starih običajev in navad, odpravijo k polnočnici peš. Tudi letos je bilo mogoče videti v več krajih pri nas v noči pred božičem ljudi z baklami v rokah. Nekateri so se k maši odpravili posamezno, drugi organizirano. Enega od takšnih organiziranih pohodov je pripravilo tudi Društvo za rekreacijo in sprostitvev Peški iz Motovilec. Kljub letošnjemu slabšemu vremenu, saj je divjala snežna nevihta in je bilo kar precej mrzlo, se jih je zbralo okrog šestdeset, ki so se podali v cerkev pri Gradu. Čeprav jih je kar pošteno prepihalo, so nekateri rekli, da je to pravšnje vreme za praznike. Sicer pa pot ni bila predolga, vmes pa so se lahko tudi ogreli pri graškem županu, ki jih je sprejel na svojem domu. Čeprav so takšen pohod organizirali prvič, razmišljajo, da bi lahko postal tradicionalen. – C. K.

Lendavske skupine za samopomoč

V besedi srečanje je sreča

Ni boljšega zdravila za osamljenost, kot je prijateljstvo

Je opora našemu življenju in cvet v doživljanju sveta. In prav predpraznični čas je pravi trenutek za nova poznanstva in prijateljstva. Bolj kot kdaj je naše srce odprto za tople medčloveške odnose tudi s tistimi, ki jih doslej še nismo poznali. Kajti res je lepo, kadar nas obdajajo znani obrazi, ljudje, ki nam niso tujci, s katerimi lahko poklepetamo, se pozabavamo, in ki se nas radi spomnijo z obiskom.

Predpraznični čas so za prvo srečanje izbrale tudi skupine starih za samopomoč, ki delujejo v Lendavi. Srečale so se v Domu starejših, kjer imajo skupino Trobentice in Vijolice, na Centru za socialno delo pa se

srečujeta skupini Štorklje in Zarja. Po spoznavnih besedah in nagovoru direktorice doma Angele Hozjan so ob igranju šolske glasbene skupine z druge osemletke, ki sta jo pripeljali ravnateljica Angela Ščap in mentorica Majda Maučec, padle še zadnje sledi zadržanosti in praznično vzdušje je prevzelo vse, ki so prišli na srečanje. Odvezale so se malhe smeha, ko je vesele in okroglo natrosila g. Pavšičeva, piko na i pa je potem s svojimi interpretacijami šansonov dodala še Ružica Bernjak. Vesela družina si je, preden so se razšli, zaželela srečno v novem letu in to, da bi se v prihodnje v tako prijateljskem razpoloženju srečali še večkrat.

M. H.

»Zasvetila« zadnja romska hiša v Dobrovniku

Pri reševanju problematike Romov v občini Dobrovniki so uspehi vidni. Romi imajo v občinskem svetu svojo predstavnico Verono Ratko, tako da je sodelovanje veliko uspešnejše in učinkovitejše, kot je bilo v preteklih letih.

Z novo organiziranostjo bo Romom lažje živeti, skupnost pa bo prispevala k boljši ravni življenja Romov. Potem ko so dobile v občini Dobrovniki vse romske domačije v letu 2002 pitno vodo, so naredili v programu reševanja romskih vprašanj nov korak naprej, še kako pomemben pri zagotavljanju normalnih razmer življenja Romov. Ludvik Cipot – ali kot ga domačini kličejo »Lajči« – je dobil kot zadnji električno napeljavno in zdaj »svetijo« v dobrovniški občini vse domačije.

F. B.

Obisk pri vas doma

Zadnja večerja za sestro

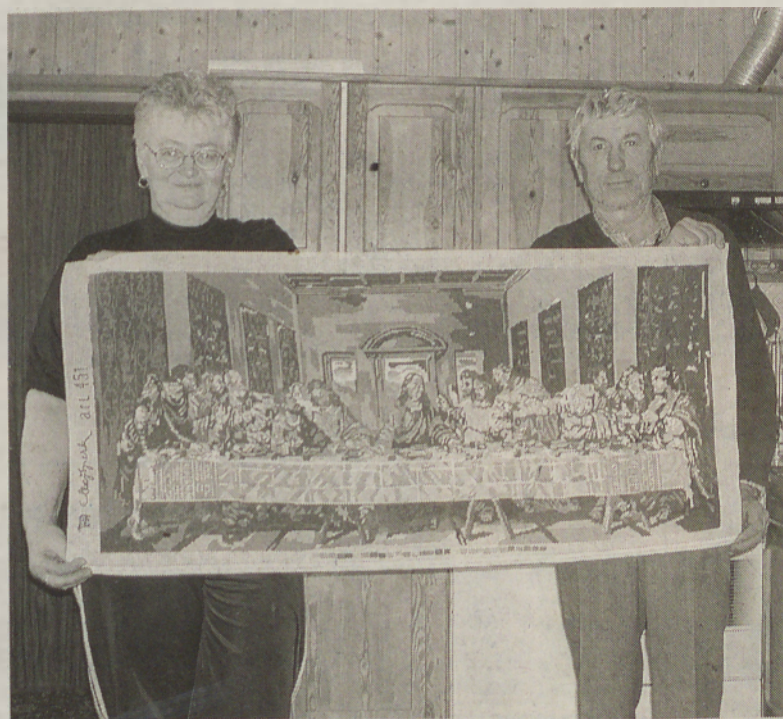
Jurkovičeva iz Boračeve

Zakonca Jurkovič sta za vsakogar dobra gostitelja in prijetna sogovornika. Živita na majhni kmetiji v Boračevi, kjer redita kravo, telčica in koze, na prodajo pa čaka sedemstokilogramski bik.

Ivan je zaposlen na žagi firme Hart les. V prostem času pa se ukvarja s pletenjem košar in drugih uporabnih predmetov iz šibja. Hvaležen sem mu za darilo: predmet, ki mu v kletarstvu pravimo »žalost«.

Le kdo, ki redno posluša Murski val, ne pozna Štefke Jurkovič, ko pa se tolikokrat oglašajo v raznih kontaktnih oddajah. Večkrat dobi tudi kako nagrado. Udeležuje se tudi radijskih izletov.

Bralci Vestnika pa boste ob branju tega sestavka spoznali Štefko še po nečem drugim. Najprej je bila zaposlena v Radenski, potem v Elradu. Po njegovem stečaju je ostala brez službe in zdaj že nekaj let čaka na upokojeve. Ni je vrglo s tira, ampak se je

Gobelin Zadnja večerja, velik 115 krat 50 centimetrov, bo Štefka Jurkovič podarila sestri ob praznovanju abrahama. Foto: Š. S.

začela ukvarjati z gobelini. Že veliko jih je izvezla in podarila. No, v kuhinji, kjer smo se pogovarjali, pa sem le opazil podobe v okvirih: Deklico s šopkom, Bralko knjižice in Rože. Vpra-

šanje, ali je kje doma še kaj drugih gobelinov, je sledilo presenečenje: Štefka je prinesla iz sobe zvitek in z možovo pomočjo sta ga odvila, nakar se je pred nami pokazal znameniti

svetopisemski prizor: Zadnja večerja.

»Ta gobelin bom dala sestri kot darilo ob praznovanju petdesetletnice,« je prišla na dan z besedo. Prihodnja abrahamska sestra. Seveda bo darilo v okviru.

In dragoceno, kajti Štefka je gobelin vezla nekaj lanskim zimskim mesecev. Ko pa je lepo vreme, je rada v naravi. Tudi na izlet se z možem kdaj zapeljeta.

»Rada pa tudi pečem pecivo in tudi domači kruh,« se je malo pohvalila. Potem je dala na mizo raznovrstno domače pecivo in se pošalila, da je »še iz lanskega leta«.

Jurkovičevima so se rodili trije otroci: sinova Simon in Jani ter hčerka Majda. Slednja si je ustvarila dom in družino v neposredni bližini rojstne hiše, Simon je še samski in živi pri starših, Janija pa na žalost ni več na svetu, kajti kmalu potem, ko je dobil poziv na rekrutacijo, je tragično preminil v sedemnajstem letu starosti.

To je velika bolečina za sicer optimistično Jurkovičev družino. Š. S.

Na kratko

Čepinci

Turistično društvo Čep je najmlajše v šalovski občini. Vodi ga Diana Črno. Udeležili so se vinogradniških iger v Ivanovcih, pripravili so pohod po trasi Čepinci-Števanovci-Verica-Čepinci, v času božično-novoletnih praznikov pa so imeli razstavo okrasov in domačih dobrot. V članstvo bi radi pritegnili več ljudi, saj imajo obširen program dela, predvsem pri ohranjanju kulturne dediščine. (J. Ko.)

Puconci

Zdravstvena lekarna v novem poslovno-stanovanjskem objektu v tem kraju je pomembna pridobitev za okoli 6.600 prebivalcev občine, še posebej pa za 600 učencev OŠ in malčke iz treh vrtcev. Tako se puconska občina (že prej so uredili zdravstveno ambulanto) pridružuje redkim slovenskim podeželskim občinam, ki imajo na enem mestu organizirano celotno zdravstveno oskrbo. (J. Ko.)

Grad

V OŠ Grad so prenovili šolsko kuhinjo, jedilnico ter učilnico za gospodinjstvo in glasheno vzgojo. Prizidali pa so garderobo. Naložba je stala 38 milijonov tolarjev. Zdjaj imajo izpolnjene pogoje za devetletko.

V okviru ŠD Grad deluje kinološka sekcija, ki jo vodi Kristijan Celec. Člani so bogatejši za sodoben poligon za vadbo psov. Med gledalci je najbolj priljubljena panoga agyliti – hitrostno premagovanje ovir, ki pa od vodnika in njegovega psa zahteva veliko potrpežljivosti in strokovnosti. Doslej je bil najbolj uspešen Štefan Kuplen s svojim varovancem. (J. Ko.)

Pomurje v polarnem krogu

Slike, kot jih včasih gledamo na televizijskih ekranih in ki prihajajo iz Kanade, Nemčije, severovzhodnega dela ZDA in Rusije, so se preselile tudi k nam. In to v realnosti.

Polarni mraz in obilne snežne padavine so tudi v Pomurju povzročile precej zmede in težav, predvsem pri spravljaju jeklenih konjičkov v pogon. Kljub temu je to imelo tudi svoje dobre strani. V Sloveniji je bilo v noči s torka na sredo le 19 prometnih nesreč s samo eno lažje poškodovano osebo. Manj dela so imeli tudi varuhi javnega reda in miru, saj je sneg nekako umiril situacijo in pripomogel k temu, da so ljudje tvorno sodelovali pri čiščenju pločnikov, cest, dvorišč in avtomobilov. Obilno sneženje pa so spremljale tudi nizke temperature. Tako so v Murski Soboti v sre-

do jutraj namerili -19 stopinj Celzija, kar pa ni še nič v primerjavi z Moskvo (-30), Nemčijo (-31) in Sibirijo (-40). No, nekaterih pri nas niti najhujši mraz ni mogel odvrniti od svojih vsakdanjih opravil. Tako je starejši možakar na soboški tržnici tako kot vedno prodajal jajca, bil pa je seveda edini prodajalec na prostem tam naokoli. Vremenarji napovedujejo, da to niso edine snežne padavine, ki nas bodo zajele v tem letu. A nikar ne obupajte. Po nekaterih podatkih znaša svetovni rekord pri merjenju mraza -78 stopinj, namerjenih v Verhojansku, po drugih pa -89 stopinj v Mursku, od takšne »Ruske« zime pa smo s svojimi devetnajstimi stopinjami pod ničlo še precej oddaljeni. In navsezadnje, čez dobra dva meseca bo že pomlad!

T. K., Foto: N. Juhnov

Zgodilo se je ...

Slovenija: pet dni, pet mrtvih

Med 30. decembrom in 5. januarjem se je zgodilo na slovenskih cestah 60 hujših prometnih nesreč, v katerih se je poškodovalo 75 oseb, pet pa jih je umrlo.

Lani v enakem obdobju so ceste na Slovenskem terjale šest življenj.

Šest dni na cestah v Pomurju

V času od 1. do 6. januarja so pomurski policisti obravnavali 31 prometnih nesreč, ki pa so se skoraj vse končale le z materialno škodo.

Prometna nesreča s hudo poškodbo pa se je zgodila v nedeljo, 5. januarja, ob 11.30 v Veliki Polani, kjer je voznik med nepravilno vzvratno vožnjo trčil v peški. Ena je imela srečo, druga pa se je hudo poškodovala.

Opekline so bile usodne

Prejšnjič smo poročali o požaru 27. decembra v stanovanjski hiši v Križni ulici v Tropovcih, kjer je dobila 48-letna Marta R. hude telesne poškodbe in so jo zdravili v mariborski bolnici. Opekline so bile smrtonosne, saj je 5. januarja umrla.

Ogenj v Murski Soboti

V neki vasi v okolici je na novega leta dan zagorelo v garaži. Hitro so posredovali in ogenj pogasili, zato je škode za 200.000 tolarjev.

Tudi to ni malo! Ugotovili, da je požar posledica otroške »igre« z vžigalnikom.

Streljanje pri Benediktu

V petek, 3. januarja, okoli 19. ure sta se v kava baru na bencinski črpalki v Benediktu v Slovenskih goricah sprla: 28-letni B. Z. iz Sovjaka in 33-letni R. T. iz Trstenika.

Prepir, domnevno zaradi lepe kečnarce, se je nadaljeval na stranišču, kjer je R. T. izlekel neprijavljeno pištolo, ki se je med prerivanjem sprožila in krogla (kakšna sreča!) je zadela le zid.

Policisti so R. T. odvzeli orožje in naboje in oba zadržali. Zaradi suma storitve kaznivga poskusa umora bodo R. T. kazensko ovadili na pristojnem okrožnem državnem tožilstvu.

Javni (ne)red v Pomurju

Na silvestrovo so pomurski policisti zaradi kršenja javnega reda in miru posredovali 17-krat, od tega 11-krat v zasebnih prostorih in 6-krat na javnih mestih. Do streznitve so pridržali šest kršiteljev.

In v prvih dneh po novem letu? Med 1. in 6. januarjem je bilo 34 evidentiranih kršitev javnega reda, od tega 23 v zasebnih prostorih in 11 na javnih mestih.

Ne, niso se prav vsi pomirili, kajti kot izhaja iz informacije, ki nam jo je posredoval operativno-komunikacijski center PU Murska Sobota, je bilo tudi nekaj pridržanj. Na novo leto sta se znašla v treznilnici dva: eden »navaden«, recimo mu pešec, drugi pa je bil voznik tovornega avta, ki je vozil pod vplivom alkohola in ni upošteval zakonitih ukrepov policistov, pa še nedostojno se je vedel.

Ravsanje v Kuštanovcih

Tretjega januarja je slabo kazalo v romskem zaselku v Kuštanovcih, kjer so se sešli fantje iz več zaselkov in se nekaj časa ravšali, potem pa so pridržali možje postave in Kuštanovčani so upoštevali njihove nasvete, naj ga vendarle ne lomijo. Odšli so vsak v svoj zaselek.

Š. S.

Najstarejša obrt

Prostitucija v Sloveniji

V Pomurju pa tega ni? Preventivna akcija.

»Slovenija je zaradi svojega geostrateškega položaja v Evropi v večini primerov trgovine z ženskami za spolno izkoriščanje tranzitna država, vendar postaja tudi že ciljna, predvsem v delu trgovine z ljudmi, ki se nanaša na spolno izkoriščanje žensk,« so zapisali v informaciji za javnost v sektorju za organizirano kriminaliteto Uprave kriminalistične policije Slovenije.

ne z ljudmi, saj je žrtvi omejena svoboda oziroma so ji proti njeni volji določena pravila ravnanja, gibanja in bivanja, ki jo spravljajo v suženjsko ali njemu podobno razmerje. Policija vse pogostejše ugotavlja, da je svoboda osebam odvzeta prav za izkoriščanje v spolne namene. Žrtve so ženske.

Ženske, ki prodajajo svoje telo, prihajajo v zahodno Evropo, tu in tam pa katera ostane v Sloveniji, predvsem iz nekdanjih držav ZSSR. Gre seveda (dokler zadeva ne bo legalizirana, op. p.) za kaznivo dejanje, sankcionirano s tremi členi Kazenskega zakonika (KZ): Slovenije: 185 (zvodništvo), 186 (spravljanje v suženjsko raz-

merje) in 387 (omejevanje ali odvzem svobode).

Kaznivi dejanji zvodništva in posredovanja pri prostituciji se navezujejo na področje spolnega izkoriščanja mladoletnih in polnoletnih oseb. Žrtve so večinoma prav ženske. Kaznivo dejanje spravljanja v suženjsko razmerje je najhujša oblika trgovine

Pri zaščiti žrtv kaznivih dejanj s področja prostitucije in trgovine z ljudmi se slovenska policija vse bolj povezuje z nevladnimi organizacijami, s katerimi si poleg reševanja posameznih primerov izmenjuje tudi podatke in informacije o trgovini z ljudmi in njihovem spolnem izkoriščanju.

Uprava kriminalistične policije v Generalni policijski upravi je na podlagi vse resnejšega obravnavanja prostitucije in trgovine z ljudmi v svetu ter večji skrbi za zaščito žrtv kaznivih dejanj, povezanih s trgovino z ljudmi, tudi pri nas že pred leti začela s pripravami na preventivno akcijo, katere glavni cilj je osveščanje potencialnih žrtv (to je tudi namen tega članka, op. p.), da ne bi postale žrtve trgovine z ljudmi in prostitucije. V ta namen sta na voljo dve zloženki, od katerih je ena namenjena dijaški in študentski populaciji slovenskih deklet, ki bi lahko postale žrtve trgovine z ljudmi, druga zloženka pa je namenjena predvsem tujkam, ki imajo namen bivati v naši državi, pa bi bile pri tem lahko prisiljene v prostitucijo oziroma spravljanje v suženjsko ali njemu podobno razmerje. V Sloveniji je tujkam letno izdanih povprečno 800 delovnih dovoljenj, in sicer za delo kabaretskih plesalk v nočnih lokalih.

Informacije o tem, koliko kaznivih dejanj s področja prostitucije so na Slovenskem obravnavali lani, še ni. Prinašamo podatke za leto 2001: zvodništvo 3, posredovanje pri prostituciji 17, spravljanje v suženjsko razmerje 4. Skupaj torej 24 odkritih primerov. Po naših podatkih ni nobeden iz Pomurja, kar pa najbrž ne pomeni, da kabaretske plesalke iz vzhodnih držav ne bi zaslužile kaj tolarčkov (popularna cena v Sloveniji »za enkrat« je menda samo 10.000 tolarjev) tudi poleg redne službe, kar pa je težko dokazati, saj – tako pravijo – ko je prosta (ne pleše), lahko počne vse tisto, kar druge ženske.

»Odkrivanje kaznivih dejanj s področja prostitucije in trgovine z ljudmi zahteva veliko samoiniciativnosti policistov in kriminalistov. Le redko se namreč zgodi, da kdo policiji prijavi ali naznani kaznivo dejanje s področja prostitucije in trgovine z ljudmi. Ker je izvrševanje tovrstnih kaznivih dejanj največkrat povezano z organiziranimi kriminalnimi združbami, je njihovo odkrivanje in preiskovanje še dodatno oteženo. Policisti in kriminalisti za zbiranje dokazov in preiskovanje kaznivih dejanj s področja prostitucije in trgovine z ljudmi lahko uporabljajo prikrita policijske metode in ukrepe,« so še zapisali v informaciji za javnost. In jih tudi uporabljajo, zato se ne splača tvegati.

Š. S.

Gibina: spet brod na Muri

Svojčas je vozil brod čez reko Muro tudi med Gibino in Dolnjo Bistrico. Bil je zelo koristen zlasti za vinogradnike iz Prekmurja, ki imajo gorice na desni strani, uporabljali pa so ga tudi ljudje z razkriškega območja, ki imajo gozdne parcele na levi strani Mure.

Dokler je bilo odprto gostišče Bohri na Dolnji Bistrici, so to bližnjico uporabljali številni gostje, ki so tjakaj zahajali iz slovenskih ali hrvaških krajev na desnem bregu reke. Nekaj let po odprtju mosta čez Muro med Srednjo Bistrico in Razkrižjem je brod prenehal voziti. Na bregu pri Gibini je ostala le brodar-

ska hišica. No, vse kaže, da bo ta povezava kmalu spet oživel. Občina Razkrižje je uvrstila v razvojnem načrtu do leta 2006 to naložbo že za letos, in sicer so »rezervirali« v proračunu 2 milijona tolarjev. Pričakujejo, da bo enak delež zagotovila tudi Občina Črenšovci, ki je prav tako zainteresirana za »oživitev« broda. Medtem sta obe občini že poskrbeli za ureditev cestnih povezav do rečne struge na obeh straneh. Poleg tega pa računajo še na sredstva iz državnega proračuna in Evropske unije (po 4 milijone tolarjev). Menijo je namreč, da bodo stala vsa dela okrog 12 milijonov tolarjev. In če bodo to naložbo res uspeli uresničiti, bo brod predvsem turističnega značaja. Z njim se bodo predvidoma največ vozili pešci, kolesarji in čolnarji.

J. G.

Ogenj v radenskem Ekosu

Drugega januarja ob 22.35 je zagorelo v 800 kvadratnih metrov velikem rastlinjaku Ekossa v Radencih. Ker so hitro posredovali člani PGD Radenci - Boračeva in PGD Kapela, so preprečili širitev ognja na vse prostore, zato je uničen le prodajni del v velikosti 50 kvadratnih metrov, v katerem so zgoreli oprema, suho cvetje in še kaj. Že naslednji dan so delavci odstranili poškodovani del in naredili novo streho. Škode je po prvih ocenah za 1.500.000 tolarjev, domnevni vzrok za požar pa naj bi bila električna instalacija.

Foto: Š. S.

Srečanje gasilskih veteranov

Vodstvo Občinske gasilske zveze Radenci, v okviru katere deluje skupno osem gasilskih društev z okoli 800 člani in članic, med katerimi je okoli 300 operativcev, je pripravilo ob koncu leta 2002 v organizaciji PGD Hrašenski Vrh tradicionalno srečanje za veterane in veteranke. Teh je več kot 100, na srečanje pa jih je prišlo 72. Vse udeležence, ki so jih še posebej pogostili, so pozdravili: predsednik in poveljnik OGZ Radenci Drako Bračko in Branko Trstenjak ter predsednik komisije za veterane pri OGZ Radenci Oto Zamuda.

Med prijetnim kramljanjem in druženjem so obdarili najstarejša živeča veterana: 67-letno Marijo Bračko in 77-letnega Antona Flaca.

O. B.

Po naših znanih poteh

Popotnica novi strani

Potreba po posebni strani v Vestniku, na kateri bi objavljali turistično obarvane prispevke, je že dolgo več kot nujna. Seveda to naj ne bi bila zgolj informativna ali reklamna stran podjetij in zasebnikov, ampak predvsem širše izobraževalno in promocijsko naravnana stran, pravzaprav bolj domoznanska kot turistična, pri tem pa se bomo držali pravila, da moraš najprej dobro spoznati svojo pokrajino, da jo boš lahko imel dovolj rad, jo cenil in jo tudi ponujal in predstavljati drugim. Prav zato tudi vnaprej opozarjamo: čeprav bo videti, kot da so kratke reportaže z naslovom Po naših znanih poteh promocijske, to naj ne bi bile, tudi seznam gostiln, gostišč in drugih ponudnikov bo narejen po našem izboru, prilagojen pa bo predstavitvi trenutne poti. Predstavitev kratkih poti bo predvsem vabilo in spodbuda vam, da začnete gledati na vasi, znamenja, posebnosti in naravo drugače. Ker je tednov v letu veliko, bodo verjetno prišli na vrsto mnogi, pri zbiranju informacij pa si bomo pomagali predvsem s turističnimi entuziasti, člani turističnih društev.

Pozimi bomo predstavili nekaj poti, ki jih lahko opravite v dveh ali treh urah z avtomobilom (in se tudi ustavite v kakem gostišču). V toplejšem vremenu pa bomo poskušali predstaviti in kritično oceniti tudi kolesarske poti, gozdne učne poti in pešpoti ali sprehajalne poti.

Vsak vaš nasvet ali namig je dobrodošel in ga bomo z veseljem sprejeli. Upamo pa, da vas bomo toliko navdušili, da se boste še sami podali po predstavljenih znanih poteh. Sicer pa: ne pričakujmo veliko, pa bomo veliko dobili, samo če imamo odprte oči, ušesa in srce. Tako pa je na vsaki poti, kajne?

Bernarda B. Peček

Vestnik - redakcija,
tel. št.: 02 531 10 19
bbp@p-inf.si

Venera, agencija za trženje,
tel. št.: 02 533 10 15
venera@p-inf.si

Slovenski turistični organizaciji v letu 2003 1,2 milijarde sit za promocijo

Čeprav se zdi 1,2 milijarde veliko denarja, so v STO (Slovenski turistični organizaciji, ki je pod pristojnostjo Ministrstva za gospodarstvo) prepričani, da bo denarja za celovito promocijo v letošnjem letu premalo, zato naj bi začeli intenzivneje pridobivati sredstva iz nejavnih virov. Prav rukaj pa bo igralo ključno vlogo uresničevanje temelja trženjske strategije in Programa dela STO za leto 2003, to je partnerstva, tako s slovenskim turističnim gospodarstvom kot tudi drugimi ključnimi partnerji in navsezadnje tudi s strateškimi partnerji iz drugih vej gospodarstva.

STO bo dobila v letu 2003 za uresničevanje svojega poslanstva in v Programu dela STO za leto 2003 potrjenih aktivnosti (na področju promocije, raziskav in razvoja ter informacijskega sistema, aktivneje pa tudi na področju razvoja produktov) iz Ministrstva za gospodarstvo 1,117 milijarde tolarjev. Skupaj s prihodki iz gospodarstva bodo znašali prihodki za osnovni program 1,284 milijarde SIT. Poleg teh sredstev bo zagotovilo MG določena dodatna sredstva za izvajanje dodatnega partnerskega programa pri promociji na perspektivnih trgih, za dodatne partnerske programe STO in zainteresiranih partnerjev ter za investicije, ki bodo potrebne za uresničevanje novih trženjskih usmeritev iz Strategije trženja slovenskega turizma.

Med glavnimi usmeritvami delovanja v STO v letu 2003 so koncentracija tržnih aktivnosti na ključnih trgih in tržnih nišah, prvenstveno usmerjanje na področja z najbolj razvitim USP, delno preoblikovanje strukture orodij tržnega komuniciranja v korist novih medijev, oglaševanja, PR in dogodkov, še aktivnejše sodelovanje v akcijah pospeševanja prodaje z glavnimi organizatorji potovanj, nadaljnji intenzivni razvoj informacijskega sistema, na raziskavah temelječ pristop, oblikovanje sistema

Turistična »klasika«

Poglejte v oči tistemu, ki vas gleda ...

Bratonci-Dokležovje-Veržej-Banovci-Križevci

Zimski čas je kot idealen za krajša potovanja z avtomobilom, ki jih obogatimo s sprehodom po čistem zraku in ogledom kakšnih posebnosti ali naravnih lepot in končamo v bližnjem gostišču s čajem ali kuhanim vinom.

Najprej vas vabimo, da se zapeljete po dokaj ustaljeni poti, skorajda »klasiki«: Murska Sobota-Rakičan-Bratonci-Veržej-Banovci-Križevci. Da to ni nič posebnega, boste rekli, saj se vozite po tej poti skoraj vsak

dan. Pa ste se kdaj ustavili in se mu zazrli v oči? Komu? Njemu, razmišljajočemu Kristusu, »hrvačkemu« Kristusu, znamenju ob cesti, ob nekdanjem pomembnem križišču in nekje na meji med Ravenskim in »Markastim« ... Poglejte mu v oči, pa vas bo spomnil, da vas lahko nesreča doleti kjerkoli in kadarkoli, zato se splača tu in tam stopiti iz avtomobila in se zagledati daleč čez polja. To, da bi kip razmišljajočega Jezusa ljudi opomnil in spomnil, je bil tudi namen oče-

ta in sina v 18. stoletju, ki sta ušla grozoviti smrti, ki jima jo je namenil pohlepni gostilničar. Ko bi zaspala izmučena od dolge poti in sejma, bi se na njuno posteljo spustile brane. Ta kruti krčmar naj bi človeško meso uporabljal kar v kuhinji namesto svinjskega in govejega.

Skoraj vsak dan se vozimo mimo, pa tega ne vidimo in ne vemo! To bi lahko rekli tudi za naslednje vasi, ki vam jih želimo predstaviti. Predvsem zadnje leto, ko je bil zaradi gradnje

Ustavite se in mu pogledajte v oči ...

Mlin je ena od prekmurskih turističnih klasik, toda vedno si ga je vredno ogledati, v vsakem letnem času.

Dokležovske ulice povedo vse o kraju: gramozna, narcisna, murska, sončna, trate ... V zimskem času se ta urejeni ribnik spremeni v drsališče.

blagovnih znamk v slovenskem turizmu, delno preoblikovanje STO v smislu vzpostavitve področnih vodij, povezovanje obstoječih vodilnih produktov in spodbujanje oblikovanja novih ter navsezadnje razvoj strateškega partnerstva z drugimi vejami gospodarstva in področji javnega življenja.

TD sv. Martin Martjanci

Pomurska turistična zveza je prav gotovo ena najbolj množičnih in lokacijsko močno razvejenih organizacij, saj združuje kar 59 turističnih društev iz celotnega Pomurja.

1991. leta, ko je zveza začela delovati, je bilo aktivnih le 15 društev. Zadnje društvo, ki je nastalo konec minulega leta, je Turistično društvo sv. Martin Martjanci, predsednik pa je postal Dušan Grof.

Srečanje turističnih delavcev

Letošnje že 11. srečanje turističnih delavcev Pomurja bo 31. januarja v Termah Lendava, tradicionalno pa se ga udeležuje okrog dvesto poklicnih in ljubiteljskih turističnih delavcev.

Organizator srečanja je Pomurska turistična zveza ob soorganizaciji Območne obrtne zbornice Lendava in Term Lendava.

Kipec štokrlje

Bronasti kipec štokrlje, delo akademskega kiparja Mirka Bratuše, je največje pomursko turistično odličje.

Do sedaj so ga prejeli že Srednja šola za gostinstvo in turizem Radenci, Erih Mohorko, Herbert Šefer, Zdravilišče Moravske Toplice, Ignac Rajh, Terme Banovci, Mirko Poredoš in Zdravilišče Radenci.

B. B. P.

avtoceste in petanjskega mosta skozi Dokležovje speljan obvoz, ste se prav gotovo peljali skozi to vas. Verjetno ste morali paziti predvsem na promet, na pešce in kolesarje, saj v vasi ni pločnikov. Pa vseeno je kraj zelo urejen, s povečano kapelico, v kateri imajo lahko bogoslužja, pa tudi nekatere hiše izstopajo po urejenosti fasad. Dokležovje je vas, ki je bila že od nekdaj nekakšna mejna in testna vas, vas, ki je dobila semafor, vas, ki ima na eni strani za sosedo eno največjih slovenskih svinjskih farm, na drugi pa velike gramoznice in reko Muro. Imena ulic povedo vse: gramozna, letališka, narcisna, sončna, osrednje, murska, trate ... In prav v Dokležovju vam predlagamo postanek ob urejenem jezercu, ki bi lahko bil tudi del obmurskega poplavnega območja, najverjetneje pa je le urejena opuščena gramoznica. Tu je mogoče parkirati in se prepustiti tišini in lepotam narave – tudi pozimi. Če boste imeli srečo in bo temperatura nekaj dni pod ničlo, bo vodna gladina za-

mrznjena in potem bo tukaj urejeno drsališče. Potovanje čez reko Muro je vedno posebno doživetje, vendar le, če ne pritiskate preveč na plin in si vzamete toliko časa, da se ozrete na eno in drugo stran. Veržej vas bo vedno prijazno sprejel in presenetil. Si želite najprej ogledati urejeno spominsko sobo Slavka Osterca ali pa si boste najprej kupili v vaški pekarni sveže žemljice in se zapeljali proti mlinu? Vseeno. Oboje je vredno ogleda. Babičev mlin, do katerega pridete po dobro označeni poti mimo kasaške steze, je edini redno delujoči mlin s tradicijo na slovenskem delu reke Mure. Ko si boste dobera zapomnili ritem in glas velikega kolesa, se lahko podate nazaj v vas, kjer so namesto okrasnih dreves po vsej vasi in parku zasadili češnje, si ogledate nekatere lepe primerke trdnih kmetij, morebiti vas bo premamila kakšen lokal z dišečo kavo ali malico ali pa se boste zapeljali še naprej v Banovce in nato v Križevce. Odločitev, kam naprej, prepuščamo vam.

Kam na kosilo

Seznam gostiln je po izboru redakcije!

Gostišče PIRAMIDA Bratonci (tel.: 542 10 73)

Okrepčevalnica LOPERT Dokležovje (tel.: 543 13 65)

Gostilna BOBNJAR Veržej (tel.: 578 13 94)

Terme Banovci (tel.: 513 14 00)

Gostilna ZORKO Boreci (tel.: 588 82 27)

Iz zakulisja kranjskogorskega slaloma

Dan K

Kaj ima Cibona skupnega s smučanjem?

Gospa, ki sta delali za mizo pri akreditacijah v hotelu Kompas v Kranjsko Gori, sta bili dobro razpoloženi. »A vidva pa sta iz Prekmurja, a ne?« Sama nisva bila tako dobro razpoložena, saj sva se s kolegom Juretom na pot proti skrajnemu severozahodnemu robu Slovenije iz Murske Sobotice odpravila že pred šesto jutraj, da bi se pravočasno uredila formalnosti pred začetkom moškega slaloma za svetovni pokal.

Bojan Križaj in Mitja Kuč sta v drugem teku napeto spremljala razplet.

Pomanjkanje spanja in utrujenost od vožnje sta naju začela loviti tik pred vstopom v Kranjsko Goro, tako da v hotelu verjetno nisva bila videti najbolj sijoče. »Pa ne bi vama bilo treba preverjati akreditacije, saj imamo tukaj vse urejeno,« je nadaljevala prijazna gospa. »Hja, nikoli ne veš, v Planici včasih ni bilo tako,« je razložil Jure. »Tam je to čisto mogoče,« je rekla prva. Druga pa je še dodala: »To je tako, kot če bi med sabo primerjal riž in krompir.« Očitno je bilo, da se organizatorji kranjskogorskih tekem in planiških skokov ne gledajo ravno s simpatijami, čeprav sta tekmovališči med sabo oddaljeni le dobrih pet kilometrov.

Drugače je v hotelu že vse mrgolelo. Med običajni novinarski živ-zav so se pomešali tudi navadni gostje. Če koga zanima, prenočitev z zajtrkom v Kompas v enoposteljni sobi trenutno stane 22 tisoč, v dvoposteljni pa 38 tisoč tolarjev. V množici obrazov mi je pozornost takoj pritegnil tisti znanega slovenskega igralca Jerneja Kuntnerja. Tudi on je prišel na ogled tekme, saj sem ga kasneje še enkrat srečal ob podkorenskem smučišču. V ogromnem press centru so nekateri že vztrajno brskali po gradivu, ki so jim ga pripravili organizatorji, drugi pa buljili v velik videozavon, kjer so predvajali posnetke prejšnjih smučarskih tekem. Pri novinarskem baru so stregli zastoj kavo in kekse in tako okrepljena sva se odpravila pred vhod. Proga v Podkorenu je od hotela namreč oddaljena nekaj kilometrov, zato je za sedmo silo organiziran prevoz s kombiniranimi vozili. Drugi gledalci, ki so zaradi gneče parkirali že v Kranjski Gori, so se tja odpravili seveda peš. V kombiju sva se peljala s kolegi s slovenskega nacionalnega radia, ki so bili

Ivica Kostelić je bil na čelu zmagovalnega vlaka.

več kot prešerno razpoloženi. Med njimi je vodila zelo znana novinarka in voditeljica, katere imena raje ne bom omenil, ker je bila – kot pravimo v Soboti – s svojim »vô metanjem« že preveč »dosadna.« Jaz se ne bi peljala iz Murske Sobotice v Kranjsko Goro, pa če bi me tam čakal najlepši devičnik,« je razlagala kolegom, pri tem pa ni vedela, da sva ravno midva iz kraja, ki ga omenja. No ja, po koncu vožnje sem imel občutek, da bi po obnašanju v primerjavi z njimi midva zaslužila kakšno kulturno nagrado.

Stavek, da je »ta proga je v resnici dosti bolj strma kot na televiziji«, dobi pravi pomen šele, ko si jo ogledaš s ciljnega mesta. Podkorenska je dosti bolj strma kot npr. mariborska za Zlato lisico. Že peš komajda stojiš na bregu, kaj šele, da bi se s polno hitrostjo peljal navzdol. Kosteliću je to perfektno uspelo, kar je spravilo v delirij množične hrvaške navijače, ki so sestavljali skoraj polovico sedemtisočglavega občinstva. Navijači iz Zagreba, Splita, Pulja, Reke, Novega Marofa, Vrsarja, Karlovca in Dubrovnika so se spet »izkazali« z nogometnim navijanjem in žaljenjem, saj so že takoj po prihodu začeli s skandiranjem »Ubi, ubi Janeza!«, opremljeni pa so bili s popolnoma neprimernimi šali, na katerih je pisalo Dinamo ali celo Cibona VIP. Med premorom so nekateri obkrožili Ivica Kostelića ter ga prosili za avtogram in fotografijo. Enako so prosili Jureta Koširja naši navijači, a se je naš še vedno najpriljubljenejši alpski smučar diplomatsko izognil s tem, da je pokazal na hrvaškega kolego: »Tule ga imate.« Je že vedel, zakaj. Tukaj je še nekaj zanimivosti s podkorenskega dogajanja:

- okoli smučišča sta bila takšen led in blato, da je nekaj gledalcev obtičalo na zadnji plati v umazani vodi, po tekmi pa se je v blatu zagostilo kar precej avtomobilov,

- med glavnima tribunama sta bila samo dva improvizirana WC-ja, medtem ko jih je bilo ob navijaški strani mnogo več,

Kaj je bolj belo: snežna belina ali ...?

- ob stojnicah so točili tudi domače medeno žganje,
- med navijači so bili tudi Američani,
- prizorišče je ves čas preletaval policijski helikopter,
- v novinarskem šotoru so brezplačno postregli kranjsko klobaso in kislo zelje, kar je teknilo tudi znanemu hrvaškemu televizijskemu komentatorju Tomislavu Cvitkoviću,
- v vasi Podkoren je v 18. stoletju večkrat bival slovit angleški naravoslovec in opisovalec lepote gorske krajine sir Humphrey Davy, ki ima tu svojo spominsko ploščo,
- slovenski navijači so se dobivali v bistroju pri Marici, hrvaški pa v gostilni Zlatorog (ob policijskem spremstvu),
- pleskavica na tekmi je stala skoraj tisoč tolarjev.

Naj končam z mislijo enega od navijačev s Koroške: »Drugo leto bo verjetno tekma na Slemenu« (misli je na planinski vrh Sljeme nad Zagrebom, pa je izgovoril z napačnim naglasom). Njegov kolega pa ga je vprašal: »Kje pa je to?«

Tomo Koles, foto: J. Zauneker

Nogomet

Botonjić in Vrščić zapušča-ta Muro

Soboški prvoligaš Mura, ki bo začel s pripravami za spomladanski del prvenstva namesto nedelje verjetno v ponedeljek, še vedno nima spiska igralcev, ki bodo na voljo trenerju Vojislavu Simeunoviću ter pomočnikom Zlatku Gaborju in Slobodanu Djuriću. Za zdaj je že jasno, da bosta klub zapustila prvi vratar Nedžad Bottonjić, s katerim se je vodstvo kluba razšlo, in Dare Vrščić, ki je podpisal štiriletno pogodbo s celjskim Publikumom, vendar bo spomladanski del odigral še v dresu Mure.

Nedžad Bottonjić

Ker je Dare Vrščić amater, bo moral počakati na prestopni rok do 1. julija, če se kluba ne dogovorita drugače. V klub pa se bodo vrnili nekdanji mladinci: Jože Benko in Aleš Bagula iz drugoligaša Križevca (v zameno pa Križevci želijo Štefana Horvata, Aleša Kološo in Dejana Vrečiča), Mitja Murec iz Sturme in Ivan Prettnar iz Varteksa. Še vedno pa ni znana usoda tujcev Kožula, Trenevskega in Rome-ra, katerim je klub ponudil zmanjšanje pogodbenih obveznosti.

F. M.

Čiro Blažević, kontroverzni trener zagrebskega Dinama

»Najhuje je, če ti kdo reče, da si dober trener!«

V hotelu Lipa v Lendavi se je mudil legendarni trener hrvaške nogometne reprezentance, ki je na svetovnem prvenstvu v Franciji leta 1998 osvojila tretje mesto. Miroslav Blažević. Popularni Čiro, ki je sedaj uspešni trener zagrebskega Dinama, je bil tukaj častni gost in predavatelj okrogle mize, ki jo je pripravilo območno društvo nogometnih trenerjev iz Lendave. Tema predavanja je bila *Taktika - odgovor na igro nasprotnika in motivacijski prostori priprave igralcev na tekmo.*

Na prvi pogled precej suhoparno in dolgočasno, toda Čirova predavanja so vse kaj drugega. Njegov nastop je pravi šov, saj je Čiro brez dlake na jeziku, pogostokrat pa izstrelil take »bombe«, da človek nikoli ne ve, ali misli resno ali se šali.

Seveda potrebuje ob svojem

»performansu« tudi premor za obvezno kavico in cigareto. Toda njegov renome je tako velik, da sta bila med popolnoma stisnjenimi trenerji v premajhni konferenčni sobi tudi znana slovenska trenerja Branko Zupan in Marjan Pušnik. Prav Pušnikov Publikum je Čiro posebej pohvalil: »Imajo dobrega predsednika, ambicioznega trenerja in kvalitetne igralce, ki niso bili predragi. Očitno so v Celju ustvarili takšno okolje, ki bo pripomoglo k temu, da bo Publikum mešal štrene na vrhu.«

A Olimpije ne bo prehitel, veste, ker ima Olimpija nekaj, kar je v nogometu zelo pomembno – tradicijo. Toda če bo Publikum nadaljeval v takem slogu, se lahko drugo sezono zavihti tudi prav na vrh.

Nato se je Čiro vrnil h glavni temi predavanja. »Kaj je tisto, kar pogosto pripomore k temu, da na videz slabša ekipa prema-

Zaradi Čirove priljubljenosti so se predavanja udeležili tudi domači navijači Dinama.

ga močnejšo? Motivacija. Ampak to še ni dovolj, saj bi potem slabše ekipe lahko vedno premagovale kvalitetnejše, samo če bi bile dovolj motivirane. Pravi pomen je v tem, da ti iz vsakega igralca izvlečeš maksimum njegovih sposobnosti.« Očitno je, da o igralcih nima najboljšega mnenja. »Igralcem moraš povedati v najkrajšem času, kaj zahtevaš od njih. Ker nogometaš nima koncentracije, da bi te poslušal petnajst minut. To vem iz lastnih izkušenj: maksimum koncentracije nogometaša je sedem minut. Potem že misli na druge stvari. Z igralcem nikoli ne smeš imeti dialoga, ampak samo monolog. Če hoče uspeti, je on tukaj samo zato, da posluša. Tre-

ner mora biti avtoriteta, diktator. Najhuje je, če trener prijateljuje z igralci. Kadar slišim igralce, ko pravijo, da »mi imamo radi svojega trenerja«, vem, da je ta trener nekje naredil napako. Igralci morajo svojega trenerja sovražiti.«

Takšen je pač Čiro. O sebi ima visoko mnenje: »Večkrat o sebi slišim ocene, da sem velik motivator. Ampak mislim, da je to nepravilno, saj se pri tem zane-marjajo moje druge kvalitete. Trener mora biti tudi psiholog in pri igralcih ustvariti bojovniško ozračje. Toda če se igralec usede v avtobus, šofer pa spusti glasbo s kasete, je vsega konec. Pred vožnjo na tekmo mora vladati popolna tišina, da se lahko nogometaš v temi svoje kože koncentrira samo na svojo nalogo.« Kaj pa predsedniki? Izogibajte se dela v klubu, kjer imajo novega predsednika. Ta se bo gotovo mešal v vaš posel.

Če kdorkoli drug razen trenerja prihaja v slačilnico, bo gotovo pokvaril ozračje med igralci.« Zanimivo je njegovo mnenje o denarju: »Kot trenerja naj vas vodi eden od osnovnih motivov: da si nabereite čimveč denarja, da lahko postanete samostojni. Ko sem sam prišel h Grashoppersu iz Züricha, so zahtevali od

mene ponovno osvojitve naslova državnih prvakov. Odgovoril sem, da bo to mogoče le, če bom imel enako plačo kot prejšnji šampionski trener. Ko sem dobil prvo mesečno plačo, sem mislil, da je letna.« Seveda je bil Grashoppers pod Čirovim vodstvom prvi.

Tomo Koles

Dvoranski hokej

Vodi Lek Lipovci

V dvorani soboške tretje osnovne šole je bil drugi turnir za državno prvenstvo v dvoranskem hokeju. Tokrat so igrali člani in mladinci. V članski konkurenci je Lek iz Lipovca v derbiju premagal Svobodo iz Ljubljane z 2 : 1, za presenečenje pa je poskrbela M. Sobota, ki je premagala Triglav I iz Predanovca z 2 : 1. Preostali rezultati: Svoboda : Triglav II 5 : 3, Triglav II : Triglav I 2 : 14, M. Sobota : M. Toplice 6 : 2, Lek : Triglav II 10 : 1 in M. Toplice : Svoboda 3 : 11. V mladinski konkurenci so bili doseženi naslednji rezultati: Triglav II : Lek 0 : 4, M. Toplice : Svoboda 5 : 0 b. b., Lek : M. Toplice 2 : 6 in Triglav I : Triglav II 5 : 1.

Člani					
Lek	3	3	0	0	19:2 9
Svoboda	3	2	0	1	17:8 6
M. Sobota	3	2	0	1	8:10 6
Triglav I	3	1	1	1	18:7 4
M. Toplice	3	0	1	2	8:20 1
Triglav II	3	0	0	3	6:29 0

Članice					
Triglav I	1	1	0	0	5:0 3
M. Toplice	2	1	0	1	1:5 3
Triglav II	1	0	0	1	0:1 0

Mladinci					
M. Toplice	2	2	0	0	11:2 6
Triglav I	1	1	0	0	5:1 3
Lek	2	1	0	1	6:6 3
Svoboda	1	0	0	1	0:5 0
Triglav II	2	0	0	2	1:9 0

Dečki					
Lek	2	2	0	0	12:0 6
Triglav I	2	2	0	0	9:0 6
Triglav II	3	0	2	1	2:8 2
M. Sobota	2	0	1	1	1:8 1
M. Toplice	3	0	1	2	1:9 1

Tenis

Andreja Klepač končala v polfinalu

Šestnajstletna Andreja Klepač je kot nosilka prve skupine teniškega turnirja prve kategorije na svetovni turneji ITF za Coffee bowl v San Joseju v Kostariki za mladinke do osemnajst let v četrtfinalu premagala nosilko osme skupine Marine Giraud iz Francije s 6:4 in 6:0 in se uvrstila v polfinale, kjer se je srečala z nosilko četrte skupine Michaelo Krajiček iz Nizozemske, zmagovalko turnirjev za pokal Casablance v Ciudad Mexicu in pokal Yucatan v Meridi. Nizozemka je zmagala s 7:6 in 6:1. V tekmovalni dvojici pa je Klepačeva s soigralko Ančičevo iz Hrvaške v četrtfinalu premagala Američanki Hyndmann in Marcio s 6:1 in 6:3. Žal pa je morala Klepačeva zaradi poškodbe soigralke Sanje Ančič polfinalni dvoboj predati. (F. M.)

Nogomet: Grbavac trener Nafta

Nogometaši Nafta iz Lendave so dobili novega trenerja Draga Grbavca, ki je podpisal dveipolletno pogodbo. Gre za nekdanjega igralca Maribora, ki je nazadnje treniral prusko Dravo. Njegov pomočnik in trener vratarjev bo nekdanji vratar Nafta Igor Magdič. (F. B.)

ŠD Radenska Pomgrad Murska Sobota

Sobočani med najboljšimi v državi

Šahovsko društvo Radenska Pomgrad iz Murske Sobotice sodi med najaktivnejša in najuspešnejša šahovska društva v Sloveniji in se uveljavlja tako na organizacijskem kot tekmovalnem področju. V svojih vrstah ima številne zagnane šahovske delavce in tekmovalce, ki jih uspešno vodi predsednik Franc Kramar. Z njim smo se pogovarjali o dejavnosti in rezultatih minulega leta ter načrtih v letu 2003.

V letu, ki se je izteklo, se je ŠD Radenska Pomgrad iz Murske Sobotice uveljavilo na organizacijskem in tekmovalnem področju. Kako ocenjujete svoje delo?

»Z opravljenim delom sem lahko zadovoljen, saj smo brez presenečenja v glavnem uresničili načrtani program dela. Najbolj smo zadovoljni, da je ostala članska ekipa v super ligi in da je ostala druga ekipa, ki jo v glavnem sestavljajo mladi šahisti, v prvi slovenski ligi. Naše društvo je

edino v Sloveniji, ki ima dve ekipi v super in prvi slovenski ligi, kar nam mnogi zavidajo. Sicer pa so se naši tekmovalci uveljavili v vseh starostnih kategorijah. V članski konkurenci je zasedla Radenska Pomgrad v super ligi sedmo mesto, v pokalnem tekmovalstvu je bila druga, na hitropoteznem prvenstvu tretja, v pospešenem šahu pa peta. Druga članska ekipa je zasedla v prvi slovenski ligi peto mesto. Med posamezniki je zasedel Boris Kovač na državnem prvenstvu članov v po-

spešenem šahu trinajsto, hitropoteznem šahu šestnajsto in v počasnem šahu osemnajsto mesto. V mladinski konkurenci so osvojili Sobočani na srednješolskem prvenstvu naslov prvaka, v državni ligi pa so bili drugi. Med posamezniki je bil najuspešnejši Aleš Lazar, ki je zasedel na državnem prvenstvu do 18 let prvo mesto in postal državni prvak, Maja Hočev var pa je bila tretja. Med mladinci do 20 let je zasedel Denis Gjuran tretje mesto. Naslov državnega prvaka pa so osvojili tudi soboški upokojenci.»

Člani vašega društva so tudi osvojili laskave naslove?

»Res je. V lanskem letu sta dobila dva naša člana naziv mednarodnega mojstra Fide. To sta Aleš Lazar in Tomislav Gruškovnjak. Že prej sta ta naslova osvojila Boris Kovač in Štefan Cigan. Tako imamo v našem društvu štiri mednarodne mojstre Fide.»

V okviru vašega društva deluje tudi šahovska šola. Kako ste z njo zadovoljni?

nih nekaj sto tekem ob enaki temperaturi, vendar se ni nihče pritožil.

Tako bo o izidu tekme odločil komisar SNTZ. Kema iz Puconec je tekmo s Ptujem zaradi nastopa v tekmi za interpokal preložila. Iz istega razloga je bila preložena tudi tekma v drugi slovenski ligi med Kemo Puconci in M. Toplicami.

V tretji slovenski ligi so odigrali tekmi drugega kroga le Ljutomerčani, ki so zabeležili prepričljivi zmagi, medtem ko je Lendava tekmi zaradi nastopa Ignjatoviča v reprezentanci preložila. **Ljutomer : Muta 6 : 0** (Puhan 2, Solar 2, Tratnjek 2); **Ljutomer : Ptuj II 6 : 0** (Puhan 2, Solar 2, Tratnjek 2).

M. U.

Namizni tenis

Kema v osmini finala za interpokal

V šestnajstini finala za interpokal je gostovala Kema iz Puconec pri večkratnih državnih prvakih Luksemburga, ekipi Lintgen. Pucončani so bili kakovostnejša ekipa, saj so ob dobri igri vseh igralcev zanesljivo premagali gostitelje. Posebej se je izkazal Horvat z dvema zmagama, po eno pa sta dosegla Unger in dvojica Unger-Horvat. Kema iz Puconec se je tako prvič uvrstila v osmino finala za interpokal, kamor je uspelo priti tudi Moravskimi Toplicami Soboti, saj je nemška ekipa Hagen pred dvobojem izstopila iz tekmovalja. Lintgen : Kema Puconci 2 : 4 (Kowalszyn : Horvat 0 : 3, Jachec : Benko 3 : 0, Belling : Unger 3 : 2, Jachec - Belling : Unger - Horvat 0 : 3, Jachec : Horvat 0 : 3, Kowalszyn : Unger 0 : 3).

Derbi tekme v Soboti ni bilo

Derbi srečanja desetega kroga za drugo mesto v prvi državni moški namiznoteniški ligi med Moravskimi Toplicami Soboto in Maxi Olimpijo iz Ljubljane, ki bi morala biti v Murski Soboti, ni bilo. Vodja Olimpije Bojan Rak je pred srečanjem ugotovil, da je v dvorani prenizka temperatura 16,5 stopinj Celzija, in delegatu sporočil, da njegovi igralci ne bodo nastopili.

Propozicije posebej ne določajo, kakšna mora biti temperatura, ta je določena v pravilniku o organizaciji tekmovalja, kjer je zapisano, da naj bi bila 18 stopinj Celzija. V soboški dvorani je bilo doslej pri tej temperaturi odigra-

Atletika

Na silvestrskem teku v avstrijski Radgoni so med 82 tekači sodelovali tudi pomurski atleti in atletinje in dosegli lep uspeh. V teku na 4,6 km je zmagala Martina Mauko (TS Radenske), Slavko Kumeč (Gornaj Radgona) je bil drugi. Ivan Muršec (TS Radenska) pa peti. Na 9,6 km dolgi progi pa sta si prvo mesto razdelila Geza Grabar (TS Radenska) in Robert Nedlinder (Feldbach). (F. M.)

Badminton

Slovenska reprezentanca bo gostovala od 8. do 15. januarja 2003 v Caldasu da Rajhna na Portugalskem. Najprej bo sodelovala na mednarodnem prvenstvu Portugalske, zatem pa na evropskem ekipnem prvenstvu za »Helvetia cup« skupine B. V slovenski reprezentanci sta tudi Lendavčana Miha Horvat in Denis Pešehonov. (F. B.)

Rokomet

Arcontu se nasmiha drugo mesto

Rokometaši Arconta Radgona so zasedli po jesenskem delu prvenstva v drugi državni ligi četrto mesto, s čimer so zelo zadovoljni, saj so dosegli več, kot so pričakovali. Sedemkrat so zmagali, enkrat igrali neodločeno in doživeli tri poraze. Radgončani so zlasti dobro igrali v domači dvorani v Apačah, saj so zmagali na vseh tekmah, razen z vodečim Svišem so igrali neodločeno. Izgubili so tekme z Atomom v Krškem, s Šmartnim v Šmartnem in z Mokrcem v Ljubljani. Najbolj boleč je bil poraz s Šmartnim, saj so vso tekmo vodili in izgubili v zadnjih dveh sekundah. Na tekmi v Ljubljani z Mokrcem pa ni bilo močnega zmaga zaradi pristranskih sodnikov. Boljši del moštva so bili napadalci, ki so dosegli 330 golov in so po učinkovitosti na prvem mestu. V svojih vrstah imajo tudi najboljšega strelca lige Tomaža Merico, ki je dosegel 85 golov. Kot strelci pa so se izkazali tudi Aleš Kolmanko s 54, Darko Zorko s 45 in Aleš Vereš s 44 goli. Moštvo Arconta se je v letošnji sezoni okrepilo z nekdanjimi igralci Kroga - Bakovec Borutom Vrešem, Alešem Verešem in Jožetom Buzetijem. Za doseženi uspeh so predvsem zaslužni igralci, ki so se na tekmah maksimalno trudili. Pri tem imajo tudi velike zasluge vodstvo kluba na čelu s predsednikom Zvonkom Benkom, sekretarjem Branetom Klunom, trenerjem Jožetom Benkom, pomočnikom Mišom Bogdanovičem in glavnim sponzorjem Arcontom iz Radgone. Svoj delež pa so prispevali tudi zvesti navijači v Apačah, ki so organizirano prihajali na tekme in bodrili svoje privržence. S četrtem mestom v jesenskem delu prvenstva so si Radgončani ustvarili idealne možnosti za nadaljevanje prvenstva, saj zaostajajo za drugo- in tretjevrščenim moštvom le za eno točko, tako da se jim nasmiha drugo mesto, ki vodi v kvalifikacije za vstop v 1. B-ligo. Z neposrednimi tekmeci za drugo mesto igra namreč Arcont doma.

Mali nogomet

V občinski zimski ligi malega nogometa vodi ekipa Petrola Ilijaševci (16) pred Veterani MBA (14), Križevci (12), Župari in Lovcem Lo-ko (11). (F. M.)

»V našem društvu namenjam posebno skrb mladim šahistom. Člani našega društva vodijo šahovske krožke po šolah, kjer se največ angažirata Robi Radosavljevič in Jože Benko. Prizadevamo si za čim boljše sodelovanje z mentorji na osnovnih šolah, saj je od njih marsikaj odvisno. Pri tem dosegamo na nekaterih šolah dobre rezultate. Letos bo zopet začela delovati srednješolska šahovska šola, ki jo vodi Boris Kovač in ki je doslej že dala dobre rezultate.»

Vsakoletna stalnica so že konektedenski turnirji, ki jih po raznih krajih organizira ŠD Radenska Pomgrad?

Konektedenski šahovski turnirji so že tradicionalni. Prvi letošnji turnir bo že 12. januarja 2003 v Bakovcih. Za te turnirje vlada veliko zanimanje med šahisti ne samo v Sloveniji, temveč tudi v sosednjih državah Madžarske in Hrvaške. Naše društvo tudi zelo dobro sodeluje s šahisti iz občine Moravske Toplice, s katerimi skupaj organiziramo razne turnirje. Tako smo skupaj organizirali Martinov turnir in pred kratkim občinsko prvenstvo Moravskih Toplic. Prvi letošnji turnir bo zopet v občini Moravske Toplice meseca februarja, drugi pa ob dnevu žena v Andrejcih.»

Katerim nalogom pa boste dali prednost pri vašem delu letos?

»Tudi v prihodnje želimo ohraniti vse dosedanje aktivnosti in v društvo vključiti čimveč mladih šahistov, zato organiziramo regijske turnirje, kot je bil pred kratkim na soboški tretji osnovni šoli. Na teh turnirjih tudi selekcioniramo najboljše in jim omogočimo nadaljnje šolanje. V lanskem letu je v pravem pomenu zaživele klubska dejavnost. Vedno več se nas zbira v klubskih prostorih v gostilni Zvezda, kjer se pogovarjamo, analiziramo posamezne partije in igramo mesečno enkrat hitropotezne turnirje. Seveda pričakujemo, da bomo tudi letos dosegli dobre rezultate.»

Feri Maučec

Šport od tod in tam

Namizni tenis - V Zalogu je bil 24. Jakhlov memorial za kadete in mlajše kadete. Med 97 igralci iz 23 klubov iz Slovenije in Avstrije so bili tudi Prekmurci, ki so se odlično odrezali. Pri kadetih je zmagal Sobočan Tim Fridrih, Tomaž Roudi je bil tretji, Matej Kuhar (Kema) pa se je uvrstil med osmerico. Med mlajšimi kadeti je zmagal Dominik Škraban (Kema), Sobočan Dominik Maček je bil tretji, Jan Žibrat (Cven) pa se je uvrstil med 16 najboljših. (M. U.)

Namizni tenis - V petem krogu medobčinskega tekmovalja Ljutomera so bili doseženi naslednji rezultati: Branoslavci II : Breza bar II 6 : 0, Cven IV : ŠKG 5 : 5, Branoslavci II : Lukavci 6 : 0. Vodijo Branoslavci II s 5 točkami. (N. Š.)

Šah - ŠD Radenska Pomgrad iz Murske Sobotice je organiziralo v minulem letu deset hitropoteznih članskih turnirjev. V skupni uvrstitvi je zmagal Boris Kovač s 106 točkami pred Danilom Harijem, 81, Jožetom Vučkom, 71, Robertom Radosavljevičem, 61, Tomislavom Gruškovnjakom, 60, Jožetom Gruškovnjakom, 57, Štefanom Režonjo, 50, Matijo Gaborjem, 42, Bogdanom Harijem, 36, in Igorjem Kosom, 21 točk. (F. M.)

Šah - Na desetihi lanskoletnih mladinskih hitropoteznih turnirjih, ki jih prireja ŠD Radenska Pomgrad iz Murske Sobotice, je zmagal v skupni uvrstitvi Denis Gjuran s 108 točkami pred Jernejem Buzetijem, 84, Majo Hočev var, 82, Mitjo Kovačem, 78, Boštjanom Hočev varjem, 55, Majo Vučko, 48, Rokom Muratom in Leonom Cajnkem, po 42, Alešem Lazarjem, 30, in Blažem Frasom, 15 točk. (F. M.)

Ženski nogomet - V soboto, 11. januarja 2003, ob 9. uri bo v telovadnici OŠ III v Murski Soboti prvi turnir slovenske ženske lige vzhod v dvoranskem nogometu. Sodelovalе bodo štiri ekipe: Maribor, Škale, Atrij Odranci in Len Sobotič. (F. M.)

Neizkušenos in poškodbe opravile svoje

Rokometaši Razkrižja, drugoligaški novinci, se z mlado in neizkušeno ekipo v jesenskem delu prvenstva niso najbolje znašli, dosegli le eno zmago in skupaj z Ajdovščino pristali na dnu lestvice.

Že v pripravljalnem obdobju so imeli smolo, saj je težje zbolel prvi vratar Denis Roškar, poškodovan pa se je tudi trener Ljubomir Horvat, tako da je vse do zadnjih nekaj kol ekipo vodil njegov pomočnik, drugi vratar Mitja Budna. »Vratar Roškar, ki nekaj časa ni igral, je pričel prvenstvo domala brez vadbe, kar nekaj igralcev pa je zaradi šolskih obveznosti lahko treniralo le ob petkih, tako da je bilo moštvo težko pripraviti in uigrati za prvenstvo tako, kot bi bilo potrebno.

Če si novinec in brez potrebnih izkušenj, te tudi sodniki prezirajo in nam resnično niso bili naklonjeni. Tudi na domačih tekmah so nas kar nekajkrat oškodovali.

Nimamo tudi lastne dvorane za igranje tekem, tako da treniramo na Razkrižju, tekme pa igra-

mo v Ljutomeru,« pravi Budna. Razkrižjani so nesrečno izgubili tri tekme z golom razlike. Najbližje uspehu so bili na tekmi z Dravo (26 : 27), v Kočevju (25 : 26) pa so imeli v polju dobro minuto pred koncem tekme pri izidu 25 : 25 dva igralca več, vendar sta sodnika prekinila kar tri njihove napade zaradi domnevnih prekrškov.

Najslabše pa so igrali doma z Ajdovščino (27 : 29). Edino zmago (28 : 25) so dosegli po dobri igri proti Krimu. V večini tekem so bolje igrali v prvem polčasu, medtem ko jim je v nadaljevanju pogosto zmanjkalo moči. Sicer pa jim ne gre očitati bojevitosti in želje po zmagi.

Velika opora so bili rokometarji Razkrižja zvesti gledalci, pomaga pa jim tudi občina Razkrižje. Kljub nezavidljivemu položaju na lestvici z optimizmom pričakujejo nadaljevanje prvenstva. Upajo, da si bodo z malo več zbranosti, športne sreče in boljšega sojenja zagotovili obstanek med drugoligaši.

Niko Šoštarč

Športniki Pomurja (1961 – 2002)

- 1961 – Feri Maučec (nogomet)
- 1965 – Aleš Mrzel (motociklizem)
- 1966 – Jože Žekš (namizni tenis)
- 1967 – Jože Žekš (namizni tenis)
- 1968 – Miro Steržaj (kegljanje)
- 1969 – Miša Plešter (atletika)
- 1969 – Jože Žekš (namizni tenis)
- Diana Škoberne (atletika)
- 1970 – Jože Žekš (namizni tenis)
- Ivanka Šormaz (košarka)
- 1971 – Edi Berden (motociklizem)
- Ivanka Šormaz (košarka)
- 1972 – Zoran Cirkvenič (nogomet)
- Ivanka Šormaz (košarka)
- 1973 – Igor Vinčec (namizni tenis)
- Tatjana Murmajer (šah)
- 1974 – Igor Vinčec (namizni tenis)
- Ida Sabo (kegljanje)
- NTK Sobota, Murska Sobota
- 1975 – Ivan Šafarič (padalstvo)
- Marica Varga (kegljanje)
- NTK Sobota Murska Sobota
- 1976 – Vlado Kocuvan (speedway)
- Vera Škraban (atletika)
- AMD Gornja Radgona
- 1977 – Igor Peterneš (atletika)
- Zdenka Glazar (padalstvo)
- NTK Sobota Murska Sobota
- 1978 – Štefan Kovač (namizni tenis)
- Marina Belc (judo)
- NTK Sobota Murska Sobota
- 1979 – Miro Steržaj (kegljanje)
- Zdenka Benko (košarka)
- NTK Sobota Murska Sobota
- 1980 – Štefan Varga (kajak)
- Greta Kardoš (košarka)
- AMD Gorenje Varstvo Lendava
- 1981 – Andrej Halas (rokoborba)
- Milica Šinko (strelstvo)
- AMD Gornja Radgona
- 1982 – Vinko Apšner (judo)
- Slavica Mlinarič (rokomet)
- Konjeniški klub Ljutomer
- 1983 – Franc Podlessek (rokoborba)
- Anica Uroša (rokomet)
- Brodarsko društvo Mura Krog
- 1984 – Milan Balek (atletika)
- Brigita Čavušič (šah)
- SD Pomurje Murska Sobota
- 1985 – Vito Šifnar (atletika)
- Marinka Šiško (košarka)
- Konjeniški klub Ljutomer
- 1986 – Franc Podlessek (rokoborba)
- Marika Kardinar (kegljanje)
- BD Mura Krog
- 1987 – Artur Horvat (speedway)
- Manuela Pergar (atletika)
- AMD Lendava
- 1988 – Rudi Kocmut (atletika)
- Marika Števanec (atletika)
- Športno društvo Tišina
- 1989 – Štefan Varga (kajak)
- Marika Števanec (atletika)
- AMD Lendava
- 1990 – Hary Steržaj (kegljanje)
- Marika Kardinar (kegljanje)
- NTK Sobota Murska Sobota
- 1991 – Marko Slavič (kasaški šport)
- Gabika Bočkaj (karate)
- NTK Sobota Murska Sobota
- 1992 – Hary Steržaj (kegljanje)
- Marika Kardinar (kegljanje)
- NK Mura Murska Sobota
- 1993 – Damjan Špur (atletika)
- Marika Kardinar (kegljanje)
- NTK Arcont Gornja Radgona
- 1994 – Borut Horvat (kanu)
- Marika Kardinar (kegljanje)
- NK Mura Murska Sobota
- 1995 – Borut Horvat (kanu)
- Marika Kardinar (kegljanje)
- NK Mura Murska Sobota
- 1996 – Borut Horvat (kanu)
- Marika Kardinar (kegljanje)
- NK Mura Murska Sobota
- 1997 – Marko Slavič (kasaški šport)
- Marika Kardinar (kegljanje)
- NK Mura Murska Sobota
- 1998 – Marko Slavič (kasaški šport)
- Marika Kardinar (kegljanje)
- NK Mura Murska Sobota
- 1999 – Borut Horvat (kanu)
- Sonja Roman (atletika)
- Kasaški klub Ljutomer
- 2000 – Borut Horvat (kanu)
- Marika Kardinar (kegljanje)
- SD Pomurje Pomgrad M. Sobota
- 2001 – Milan Osterc (nogomet)
- Sonja Roman (atletika)
- OK Pomurje Galax M. Sobota
- 2002 – Robi Markoja (strelstvo)
- Sonja Roman (atletika)
- NK Križevci

Strelstvo

Na mednarodnem strelskem tekmovanju v Zalaegerszegu na Madžarskem se je izkazal Milan Cofek (Coal), ki je s 189 krogi zmagal z zračno pištolo pred Miranom Miholičem (Coal), 188, ter Avgustom Horvatom (Dobrovnik) in Aleksandrom Ciglaričem (Coal), po 187 krogov.

Z malokalibrsko športno pištolo je zasedel Miholič (Coal) s 179 krogi četrto mesto. Ekipno je zasedel Coal Petišovci četrto mesto. (F. B.)

Nogomet

Spremembe tekmovalnega sistema v Sloveniji

Izvršni odbor Nogometne zveze Slovenije je konec lanskega leta potrdil spremembe tekmovalnega sistema v Sloveniji, ki bodo postopoma začele veljati v tekmovalni sezoni 2004/2005 v prvi, drugi in tretji državni ligi. Te spremembe bodo vplivale tudi na spremembe tekmovalnega sistema v nižjih nogometnih ligah. V prvi državni ligi večjih sprememb ne bo, saj bo še naprej tekmovalo dvanaest moštev, s tem da bo že v tekmovalni sezoni 2003/2004 neposredno iz lige izpadlo le zadnjeuvrščeno moštvo, medtem ko bo enajstouvrščeno moštvo igralo kvalifikacije za obstanek v prvi ligi z drugouvrščanim moštvom druge lige. Ni bil namreč sprejet predlog večine prvoligašev, da bi prva državna liga štela le deset moštev in v štirikrožnem sistemu odigrala 36 tekem. Tak sistem smo imeli tri tekmovalne sezone – 1995/96, 1996/97 in 1997/98. Tega namreč po mnenju predsednika NZS Rudija Za-

vrla ne bi bilo mogoče izpeljati zaradi zasedenosti terminov, poleg tega pa gre za rigorozno spremembo tekmovalnega sistema v nižjih ligah, saj se bo število klubov v prvi, drugi in tretji ligi zmanjšalo z 80 na 52 moštev. V novi tekmovalni sezoni 2003/2004 bo imela druga državna liga še vedno 16 moštev, v sezoni 2004/2005 pa le 12 moštev, ki bodo odigrala v trikotnem sistemu, tako kot sedaj v prvi ligi, 33 krogov. Do precejšnjih sprememb pa bo prišlo v tretji državni ligi, saj bosta v tekmovalni sezoni 2004/2005 le dve 14-članski ligi (vzhod in zahod), namesto dosedanjih štirih. Kako bodo dve tretji ligi dopolnjevali, še ni znano, temveč se bo o tem vodstvo Nogometne zveze Slovenije posvetovalo s predstavniki Medobčinskih nogometnih zvez. Na to pa bo tudi vplival nov pravilnik o licenciranju nogometnih klubov, ki je bil že sprejet. Pred izdajo dovoljenja članskega moštva za tekmovanje v do-

ločeni ligi bodo namreč preverjali športne, infrastrukturne, administrativne, kadrovske, pravne in finančne kriterije, kar naj bi prispevalo k večjemu redu pri delovanju klubov. Licence za evropska pokalna tekmovanja in tekmovanja v prvi, drugi in tretji državni ligi bo podeljevala Nogometna zveza Slovenije. Klubi, ki si bodo želeli pridobiti ustrezne licence, te bodo potrebne v tekmovalni sezoni 2004/2005, pa bodo morali začeti v skladu z zahtevanimi finančnimi in tekmovalnimi kriteriji tako poslovati že z letošnjim letom. Nogometnih klubov ne čaka nič kaj lahka naloga. (F. M.)

Nogomet od tod in tam

Območno društvo nogometnih trenerjev Lendava je organiziralo pogovor s priznanim trenerjem NK Dinamo iz Zagreba Miroslavom Blaževićem, navzočih pa je bilo okrog 70 trenerjev iz lendavske in soboške medobčinske nogometne zveze ter iz Hrvaške in Madžarske. Med njimi so bili tudi nekateri prvoligaški trenerji ter trenerji in selektorji reprezentanc iz Slovenije in Hrvaške. Udeleženci okrogle mize so z zanimanjem poslušali predavanje Miroslava Blaževića o psihološki pripravi igralcev na tekmo ter mu tudi postavljali številna vprašanja. (F. H.)

Na sedmem novoletnem turnirju v malem nogometu NK Segrap Makoter Cven, ki je bil v Ljutomeru, je sodelovalo 12 ekip. Zmagala je ekipa Prince of Vinice iz Maribora, ki je v finalu premagala Meteorplast iz Ljutomerja s 3 : 0. Za tretje mesto pa je Coca Cola iz Tomaža premagala Vitomarci s 4 : 0. Vrstni red: 1. Prince of Vinice, 2. Meteorplast, 3. Coca Cola, 4. Vitomarci. Najboljši strelec na turnirju je bil Sunčič (Tehehostroj) z 8 goli. V atrakcijski tekmi ženskih ekip so Skokice s Cvena premagale Žogice s Razkrižja s 2 : 0. (N. Š.)

Košarka

Pomurje Skiny brez zmage

Odigran je bil zadnji krog rednega dela prvenstva v prvi slovenski ženski košarkarski ligi. Vodeči in še neporaženi Radio center Maribor je v Murski Soboti brez težav ugnal zadnjo ekipo Pomurja Skiny z rezultatom 96 : 54 (65 : 33, 43 : 16, 17 : 5). Pomurje Skiny: Pušenjak 12, Horvat 10, Svetina 10, S. Orban 6, Kuzma 5, M. Orban 3, Kerec 3, Ficko 2, Moravec 2 in Kokol 1. Sobočanke so tako končale redni del tekmovanja brez zmage na zadnjem mestu in bodo igrala kvalifikacije za obstanek v prvi slovenski ligi. V končnici državnega prvenstva bodo igrala za naslov prvaka prve štiri ekipe iz prve slovenske lige: RC Maribor,

Legrand Sežana, Odeja in Jesenice ter Merkur Celje in Lek Ježica, ki tekmujejo v mednarodni ligi Trocal. Za obstanek v ligi pa bodo igrala zadnje tri ekipe v prvi slovenski ligi, Slovenske Konjice, Ilirija in Pomurje Skiny, ter prvi dve ekipe iz druge slovenske lige Domžale in Šentvid. (F. M.)

1. SKL ženske

RC Maribor	12	12	0	958:718	24
Legrand Sež.	12	8	4	847:805	20
Odeja	12	7	5	902:861	19
Jesenice	12	6	6	818:830	18
Sl. Konjice	12	5	7	814:831	17
Ilirija	12	4	8	758:791	16
Pomurje Sk.	12	0	12	631:852	12

Dvoranski nogomet

V Murski Soboti je bil prvi mednarodni novoletni ženski turnir v dvoranskem nogometu, ki sta ga pripravila SD Len Sobota iz Murske Sobotne in ŽNK Atrij iz Odrance. Sodelovalo je 16 ekip iz Madžarske, Hrvaške in Slovenije. Med njimi sta bili tudi ekipe Len Sobota in Atrij Odranci, ki pa se nista uvrstili v skupni del tekmovanja. Len Sobota je v skupini C premagala Premotrel Rangers s 5 : 0, s Teškandom igrala neodločeno 1 : 1 in izgubila s Skalami z 0 : 5 ter v skupini zasedla tretje mesto. Odranci pa so igrali v skupini D in izgubili vse tekme, in sicer: s Kunateksom Pregrada z 0 : 2, s Senožetmi z 0 : 3 in z VEC 1 : 3 ter zasedli zadnje mesto. V tekmi za tretje mesto je premagala VEC iz Sombotela Velesovo z 1 : 0, za prvo mesto pa Škale Osijek s 3 : 0. Vrstni red: 1. Škale, 2. Osijek, 3. VEC, 4. Velesovo. Za najboljšo nogometašico so razglasili Polono Govek (Škale), za najboljšo vratarico pa Melindo Szvanda (VEC). Najbolj disciplinirana ekipa je bil Osijek. (F. M., fotografija: J. Z.)

Anketa med nogometašicami

Nogomet igrajo z veseljem

Slovenski ženski nogomet praznuje letos 10-letnico prve državne lige, ki je bila odigrana leta 1993 brez predstavnic iz Pomurja. V tekmovalni sezoni 1993/94 pa so igrala med osmimi moštvi tudi nogometašice Izakovce, ki so osvojile brez konkurence in brez izgubljene točke naslov državnega prvaka. Izakovčanke so se sprehodile skozi prvenstvo, saj so dosegle 68 golov, prejele pa le 9, njihova najboljša strelka Anica Korpič je dosegla 31, Simona Šemen pa 19 golov. Najvišjo prvenstveno zmago so dosegle na tekmi s Koprom, rezultat je bil 16 : 0, najvišji rezultat na prijateljski mednarodni tekmi pa z avstrijskim moštvom Tischen 20 : 0. Moštvo Izakovce so takrat vodili Zvonko Senica (predsednik), Pavel Prša (trener), Josip Gregurec (pom. trenerja) in Bojan Jandrašič (teh. vodja). Po nekaj letih mrtvila ima danes Pomurje zopet predstavnika v prvi državni ženski nogometni ligi. To je ŽNK Atrij Odranci. Poleg njih pa obstaja še ŽNK Len Sobota. In kaj dekletom pomeni igranje nogometa, smo želeli izvedeti v naši anketi.

Bernarda Puhan iz Bogojine: »Nogomet sem začela igrati pred dvema letoma, za kar me je v osnovni šoli Bogojina navdušil učitelj športne vzgoje. Kaže, da sem se na šolskih tekmovanjih izkazala in trener Štefan Kozic me je povabil v Odrance, kjer so ustanovili ŽNK Atrij Odranci. Ponudbo sem sprejela in sedaj igram za Odrance v prvi državni ligi. Kot članica slovenske reprezentance sem tudi sodelovala na kvalifikacijah za evropsko prvenstvo na Slovaškem, kar mi je ostalo v najlepšem spominu, čeprav se nismo uvrstile na EP. Nogomet igram z veseljem, in če bo v šoli vse v redu, ga bom še igrala.«

Andreja Glavač iz Beltincev: »Za nogomet me je navdušila učiteljica športne vzgoje na osnovni šoli v Beltincih pred tremi leti, potem pa so me povabili k ŽNK Atrij Odranci, kjer igram že nekaj časa. Za uspeh si štejem, da sem igrala že v slovenski reprezentanci do 15 let, sedaj pa igram v reprezentanci do 18 let in v članski reprezentanci. Igrala sem tudi kvalifikacije za evropsko prvenstvo. Najraje se spominjam zmage z Velesovim 4 : 1, kjer sem iz težkega položaja tudi dosegla najlepši gol. Zaradi operacije meniskusa sem morala nekaj časa počivati. Sedaj zopet igram za Odrance in upam, da bom brez poškodb nogomet lahko igrala tudi v prihodnje, saj me to zelo veseli.«

Nataša Nemec iz Murske Sobotne: »Nogomet me je pritegnil že zelo zgodaj, saj ga igram že peto leto. Zanj me je navdušil oče, ki ima tudi rad nogomet. V ŽNK Len Sobota iz Murske Sobotne se igralke dobro razumemo in ga tudi z veseljem igramo. Seveda pa imamo zelo mlado in neizkušeno ekipo, kar se pozna tudi pri naših rezultatih, saj tekme večkrat izgublamo po nepotrebnem. Upam, da si bomo pridobile potrebne izkušnje in tudi dosegle boljše rezultate, saj nam volje ne manjka. Nekaj časa sem tudi igrala v slovenski reprezentanci.«

Jerneja Ploj iz Lenarta: »Z nogometom, za katerega sta me navdušila oče in brat, se ukvarjam že štiri leta. Prva tri leta sem igrala pri moštvu Maribora, sedaj pa igram za ŽNK Atrij Odranci, kjer namera-vam tudi ostati, saj se v tem okolju dobro počutim. Sem tudi članica slovenske ženske reprezentance do 15 in 18 let. V najlepšem spominu mi je ostala tekma s Krko iz Novega mesta, ko sem na velikem igrišču dosegla svoj prvi gol. Rada pa se tudi spominjam kvalifikacij za EP na Slovaškem. Pričakujem, da bo igralo moštvo Odrancev v prvi državni ligi vedno bolje in da se bomo sčasoma uvrstile med prva tri moštva.«

Sonja Gabor iz Filovce: »Skupaj z Bernardo Puhan sem nogomet začela igrati na osnovni šoli v Bogojini in ga nadaljujem v Odrancih, kjer igram že tri leta. Sem tudi članica slovenske ženske reprezentance. Najraje se spominjam tekme z Velesovim, ko sem dosegla svoj prvi gol, manj pa kvalifikacij za evropsko prvenstvo na Slovaškem, ko sem si poškodovala koleno in sem morala dva meseca počivati. Nogomet igram rada, in če ne bo poškodbe, ga bom igrala tudi v prihodnje. Mislim tudi, da bodo Odranci iz leta v leto igrali boljše.«

Nuša Ladinek iz Puconec: »Nogomet igram še zelo kratek čas, saj sem odigrala na prvem mednarodnem novoletnem ženskem turnirju v Murski Soboti svojo prvo tekmo. Za igranje nogometa sta me navdušila sosed, ko smo se na igrišču v Puconcih podili za žogo. Vsi po mojem prvem igranju v moštvu Len Sobote so dobri in mislim, da bom igrala tudi v prihodnje. Izkušenj nimam, zato težko napovedujem svojo prihodnost. Vsekakor pa upam, da bomo z dobrim delom in prizadevnostjo napredovale, si pridobile potrebne izkušnje in se uspešno kosale z drugimi moštvi v Sloveniji.« (F. M.)

Moj nastop

Pred kratkim sem imela nastop v dvorani Glasbene šole Gornja Radgona. Zbralo se je kar veliko ljudi. Bilo me je zelo strah. Ko sem bila na odru, nisem slišala niti glasu svoje violine. Po nastopu pa me je neka gospa vprašala, ali tudi spim z violino. Je to mislila resno?

Ekaterina Lepoša, 2. c/9, OŠ III M. Sobota

Mamina zgodba o nasilju

Mama nama je pripovedovala, kaj se ji je zgodilo, ko je hodila v osnovno šolo.

Za rojstni dan je dobila kolo. Sklenila je, da se bo s kolesom peljala v šolo. Zjutraj se je pripeljala v šolo in kolo pustila zunaj. Med odmorom so ji predrli gumo in pokvarili pedal. Šele po pouku je mama opazila, kaj so ji naredili nevoščljivi učenci.

Tudi to, če komu uničimo lastnino, je nasilje.

Alen in Aleš Žido, 4. a., OŠ Bakovci

Kam s petardo?

Našel sem petardo. Vzel so jo domov in jo skril za omaro. Premišljeval sem, kaj bi naredil z njo.

Bližal se je večer, ko sta prišla starša iz službe. Nista opazila, da imam doma petardo. Takoj sem stekel v svojo sobo in se ulegel v posteljo. Znova sem premišljeval, kaj naj naredim s petardo. In končno sem se spomnil, kaj bi bilo najboljši. Šel sem na stranišče in jo vrgel v školjko. Zelo sem bil vesel, ker sem se znebil petarde.

Marko Kolenko, 5. raz., OŠ Franceta Prešerna Črenšovci

Zimski prazniki – šege in navade

V 2. razredu na OŠ Kuzma izvajamo projekt z naslovom Zimski prazniki – šege in navade. Doslej smo podrobneje »obdelali« miklavževo in lucijino. O tem sta nam pripovedovala gospa Marjeta in gospod Franc Kisilak. Naučili smo se tudi pesem o Miklavžu in napisali, kaj bi storili, če bi bili mi v vlogi dobrega moža. Prav tako smo se naučili besedilo, ki so ga govorili nekoč, ko so hodili na lucijino »kokodakat«. Spoznali smo tudi ljudske vraže, ki so veljale za ta dva dneva.

Pred božičem smo s pomočjo gospe Ane okrasili drevesce na način, kot so delali to nekoč. Ob praznovanju novega leta pa smo s »friškařjem« zaželeli ljudem vse dobro. Za praznik treh kraljev se bomo naučili pesmico, s katero so hodili nekoč koledovat, projekt pa bomo sklenili s svečnico.

Metka Recek, OŠ Kuzma

Nova faca

V šoli je cvek dobil
in se ves dan žalostil.
Ko drugi dan v razred je prišel,
domače naloge ni imel,
zato k ravnateljici je šel.

Le kaj mu je,
ko v šoli tepe se?
Zakaj pri pouku spi
in neopravičeno dobi?
Je novo faco srečal,
le pred njo bi klečal.
Ona edina je,
misli odšle so mu do nje.

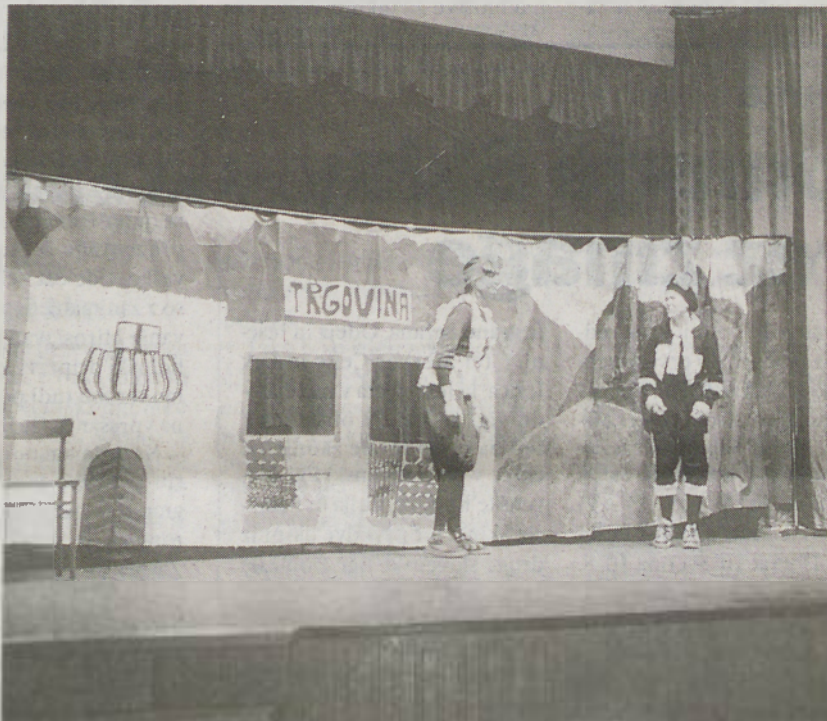
Nuša Vidic, 7. d, OŠ III M. Sobota

Pišite po internetu:
joze.graj@p-inf.si

Božični čas

Najlepši je zame Božičkov čas,
ker jelko krasimo ves čas.
Petarde, rakete po zraku letijo,
piškoti po preprogah ležijo.
Božiček nam nosi darila,
podari nam jih brez pojasnila.

Petra Hajdinjak, 3. raz., OŠ Odranci

Zlati kamenčki

Vzgojiteljice 3. V Gimnazije Ljutomer so pripravile pod budnim očesom mentoric Tatjane Poštrak - Rozmaric, Karoline Erjavc in Mojce Rižnar Nedeljko igrice Zlati kamenčki. Fotografija je nastala na javnem nastopu v Križevcih pri Ljutomeru za otroke in šolarje. Vsi so bili zelo zadovoljni.

Naše ptičke

Ko je živel dedek, sta z babico pozimi hranila ptičke, da so jima poleti lepo pele. Zdaj sva to skrb prevzeli midve. Ptičke so nama hvaležne. Večkrat prileti katera na okno in veselo začivka.

Valentina in Damjana Vučak, Beznovci

Koder rdečih las

Ta rdeči koder plava ti ob glavi,
zviija se ob strani,
pleše pred očmi,
ko se zasmejiš.
Od jutra do večera
podoba tvoja me prevzema,
srce ti moje poje slavo,
saj zmešal mi je glavo
koder tvojih las.
To velika je zmešnjava,
ure v šoli niso več zabava,
zamešam dneve in številke,
v glavi ne morem si zbistriti slike.
Povsod je koder tvojih las.
Ta rdeči koder
mota se po moji glavi.

Nina Pozderec, 7. f, OŠ Beltinci

Pesmica o zimi

Šli smo na božič
tja v Ložič.
Videli smo, kako nek možic
krasi vse vštríc.
Fantek delal je snežne kepice,
gledal je ptička kraljička,
ki je v kljunu držal črvička.
Mimo je prišel ledeni mož
in fantička potegnil za nos.
Vzpel se je na breg
in rekel: »Spet je tu ledeni sneg!«

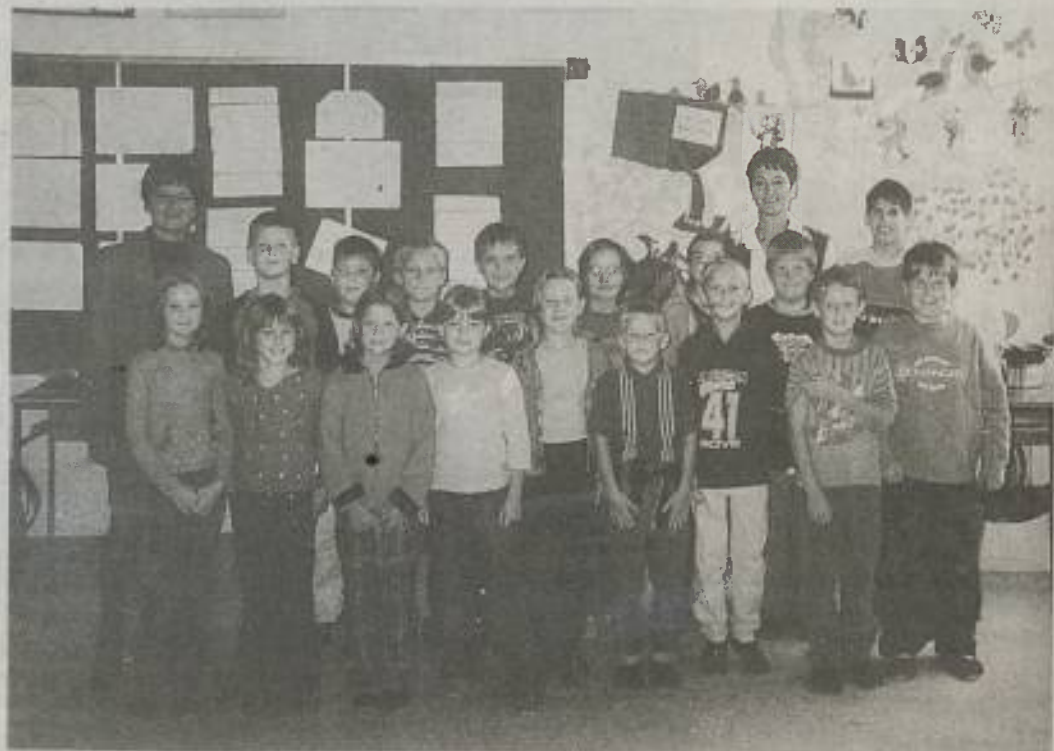
Alja Vučko 4. b, OŠ Črenšovci

Naša hišica

Smo veseli otroci iz vrtca pri OŠ Mala Nedelja. Zelo radi se igramo. Dolgo smo si želeli, da bi se lahko igrali zunaj tudi takrat, ko je slabo vreme. Končno smo dobili svojo hišico, ki stoji na igrišču.

Vzgojiteljice in otroci Vrtca Mala Nedelja

Marsikaj zanimivega

V našem razredu se dogaja marsikaj zanimivega. Pred kratkim smo se pogovarjali z babico in prababico. Tako smo zvedeli, da ni bilo avtomobilov in avtobusov, s katerimi bi se učenci vozili v šolo, ampak so hodili peš in bosí. Učitelji so bili zelo strogi. Učence so kaznovali tudi tako, da so jih pretepali. Danes pa je vse drugače.

Nuša Žohar, 3. raz., OŠ Kuzma.

Pozimi se učite, spomladi se zaljublajte Sedaj je pravi čas

Prvi dnevi novega leta so še posebno primerni za to, da opravimo z vsem, s čimer nismo bili zadovoljni v prejšnjem letu. Pomislite, kaj bi prav gotovo lahko spremenili ali morda zradirali iz spomina! O, ko bi imeli takšno radirko ali »tintenkiller«! (Če ju kdo ima, naj ju posodi še meni.) To je tudi čas, ko radi delamo načrte za leto, v katero smo stopili. Ponavadi je kaj v zvezi s samim seboj, v odnosu do staršev, do svojih prijateljev ... in šolo.

Na prelomnicah smo si tisočkrat obljubili, da se bomo poslej spri proti učenju, da bomo spri pripravljali vse seminarske naloge in referate, da ne bomo vedno čakali na zadnji dan ali še huje noč. Saj sami veste, kako je, ko delaš »kot nor« in narediš – nemogoče. Ven-

dar, če bi imel samo še kakšno uro ali dan, pa bi zadevo sploh speljal popolno in se naučil snov tako, da bi lahko končno samozavestno stopil pred profesorico. To bi bil enkratni občutek ali občutek, ki ga v vsej karieri doživiš samo enkrat!

Šola se bo počasi prevesila v drugo polovico in čas je, da se poprime tudi za knjige in zvezke. (Oj, sem to res jaz napisala?) Če dobro premislite, sedaj je pravi čas, da se lotite dela. Če boste sedaj ob knjigah in zvezkih sedeli pol ure ali pa uro (ampak res koncentriranega učenja) na dan več, kot ste predvidevali, vam maja ne bo tekla voda v grlo. Začnite delati za šolo sedaj, in to iz ene zelo pomembnega razloga. V zimskih mesecih so dnevi kratki, zunaj je neprijeten mraz, brije veter, nikomur od prijateljev se nič ne da, pa saj vidite, da se nekateri vlečejo kot megle, in priznajte, da je včasih kar dolgčas. Zato, ne težite naokoli! Pravim vam, te velikokrat brezvezne zimske dni izkoristite za učenje. Pa ne da bi imela kaj proti zimi, ampak ko bo sneg skopnel, se bo zunaj narisala pomlad. In škoda bi bilo, da bi se v najlepših in cvetočih dneh doma učili in »guli«! Pomlad je zato, da ste potem lahko zaljubljeni, da več časa preživite zunaj s prijatelji in da se bolj sproščeno predajate zaljubljenosti. Ko si zaljubljen, se res ne moreš učiti oziroma se sicer učiš, misliš pa na to, le kaj sedaj on ali ona počenja, kaj naj si jutri oblečeš ...

Nočem vam nakladati, res ne, kako je prav in kako ne, in da se morate učiti, učiti in še enkrat učiti. Saj tudi jaz tega nisem vedno prakticirala. Ups! Polagam pa vam na dušo, da si najlepše dneve prihranite za lepe stvari in za mladostniško razigranost.

A. Nana Rituper Rodež

Pisma bralcev

Spoštovana Nana!

Rad bi se vam zahvalil in vas pohvalil, da ste kar tri četrt strani v 1. številki Vestnika leta 2003 namenili homoseksualnosti.

Jaz sem s sabo razčistil pred petimi leti, lahko pa razumem mlade (fante), ki se zavedajo svoje istospolne usmerjenosti, pa ne vedo, na koga bi se obrnili, kje bi dobili informacije in razumevanje. Zato se mi zdi vsaka informacija, vsak članek dobrodošel in zato se vam zahvaljujem predvsem v njihovem imenu, pa čeprav jih ne poznam, a še predobro vem, kako zelo težko jim je (lahko) in kako se počutijo.

Če bo članek v pomoč vsaj enemu fan-

tu ali dekletu, je že dosegel svoj namen.

A.

Dragi A.!

Najlepša hvala za pohvale in iskreno pismo. Res me nič bolj ne razveseli kot dejstvo, da lahko mladim, ki so na številnih razpotjih, ko se moramo dokazovati na toliko področjih, predvsem pa na vsakem koraku iskati svoj jaz, na naši strani pomagamo ali svetujemo. Veseli nas, ko lahko res napišemo to, kar zani- ma mlade. Tudi jaz sicer še nisem v tistih letih, ko izgubiš stik, kljub temu pa sem dovolj stara, da, priznam, velikokrat pozabljam, kaj mlade najbolj muči in kako šele jih bolijo nekatere za odrasle

povsem nepo- membne stvari. Želela bi si, da bi lahko večkrat pisali o najbolj perečih težavah in problemih mladih, pa tudi bolj veselih dogodkih mladih. Želim si tudi, da bi dobivali čim več odkritih pisem o tem, kaj se jim dogaja, in tudi o tem, kako so svoje težave rešili. Veseli me, A., da si s sabo razčistil, in morda bi lahko komu nakazal ali ga usmeril na pot, ki jo išče.

Nana

P. S.: Vaše predloge, mnenja, pohvale in kritike pa tudi pisma in čustva nam pošiljajte na naš naslov Nana.RR@p-inf.si. Veselim se vaše pošte!

Večer francoskega rocka v MIKK-u

Minulo soboto se je v soboškem MIKK-u po dolgem času spet predstavila zasedba iz zahodne Evrope, natančneje kar dve skupini, ki sta prišli iz Francije. To sta bila benda Czapski in Lapin Luther King iz mesta Metz v francoski pokrajini Lorena. Czapski (na našem posnetku) so zaigrali eksperimentalni noise s samonarejenimi instrumenti, preprostimi ritmi in vključenimi videoigricami.

Njihov moto je kreiranje slabih šal s kitarami in bobni, temu primerna je tudi njihova različna obleka. »Ko pride zima, si namesto anoraka raje oblečemo več puloverjev,« o svoji glasbi samironično pravijo člani skupine. Lapin Luther King igrajo post rock s prevladujočim ženskim vokalom. Njihovo glasbo opisujejo kot mešanico skupin Jesus Lizard (ko so bili še mladi), Van Pelt z melodijo, ki gre v ušesa, in Fugazi z groovy ritmom. Pred nastopoma francoskih skupin so obiskovalci doživeli še eno zanimivost: koncert frakcije skupine Avantgarda, ki je zaigrala le mesec dni stare komade (brez vokalov). Pa še to: koncert skupine Psycho-Path (tudi člani so bili na soboškem gigu) v Mladinskem centru v Sežani ni bil 2. januarja, kot nam jo je zagode tiskarski škrat, ampak bo 1. februarja. Torej 1. 2. 2003!

T. K.

Vaše pesmi

Robi!

Rosno jutro, ki se prebuja,
me spominja nate!
Oblačno nebo me spominja na
moje solze, ki so zate!
Bleščeče sonce mi daje veselje,
ko si ob meni!
In temna noč mi daje sanje,
ko si v meni.

M. H.

Božič

Mesto odeto je v belino,
množica lučk ga krasi,
na trgu božično drevo stoji,
pod njim pa smo zbrani mi,
ki božične pesmi prepevamo,
čas prijateljstva, miru oznanjamo
in toplo stiskamo roke si,
da tako bili bi vsi dnevi
s srečo, ljubeznijo napolnjeni.

Sonja Štefko

Sanje

Zaprem oči in sanjam o tebi,
tvoje oči se lesketajo kot biseri,
ustnice kot zrele češnje vabijo me,
lica, ki tako rada pobožam jih.
Roke tvoje vzamem v svoje,
objamem in poljubim te,
oh, kako želim si te.
Odprem oči in se zavem,
da vse so le sanje.
Ti si daleč nekje,
jaz pa tako potrebujem te.

Karo

Razpis za Rockajado 2003

Prosvetno društvo Vodice bo organiziralo tradicionalno Rockajado (rock festival, sedmi po vrsti). Rockajada 2003 se bo začela 8. marca ob 19. uri v dvorani KD Vodice. Na festival se lahko prijavijo tudi skupine iz Pomurja, ki morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- skupina ne sme imeti izdane lastne zgoščenke,
- imeti mora vsaj tri lastne skladbe, s katerimi bi se na Rockajadi tudi predstavila,
- na naslov Prosvetno društvo Vodice, Kopitarjev trg 1, 1217 Vodice, naj pošlje svoje demo posnetke in opis skupine do vključno 24. januarja 2003,
- prijavina je 4 tisoč tolarjev, ki naj jo pošlje skupina skupaj z demo posnetki.

Skupine lahko preigravajo vse zvrsti rocka (rock'n'roll, metal, reggae, ska, punk, grunge...), izmed vseh prijavljenih pa bo izbranih šest skupin, ki se bodo na Rockajadi predstavile s 25-minutnim nastopom. Skupine bo ocenjevala komisija, katere člani bodo izkušeni slovenski glasbeniki in studijski mojstri. Ocenjeva-

li bodo glasbo, nastop, izvirnost in besedilo. Nagradi za najboljši skupini bosta snemanja v studiu. Hkrati bo potekal tudi natečaj fotografije Rockajada 2003, na katerega se lahko prijavijo amaterski in profesionalni fotografi, ki morajo poslati do 11. aprila 2003 šest fotografij (Rockajada 2003) na že omenjeni naslov. Zmagovalna fotografija bo nagrajena, najboljše fotografije pa razstavljene predvidoma 10. maja v Galeriji Bar-Barbarbar.

T. K.

Vidim le senco tebe

Sedaj je vse drugače, sploh ničesar ne čutim, do ničesar mi ni in ni zdi se, da je del mene odšel. Ti si tisti, ki si odnesel mojo polovičko srca, tisti del, ki bi ga potrebovala, da bi te lahko pozabila. Toda to so le besede, ki si jih upam samo zapisati. Ti si me ponizal in prizadel. Dolgo si bil v mojem življenju edini in zate sem živela in se zate trudila. Tebi sem zaupala vse svoje skrivnosti in dala svojo ljubezen. Sedaj lahko vse skupaj vržem v koš. Naj se še tako trudim, vse je zaman, vse odšlo je stran. Toda nihče me ne vpraša, ali kaj boli? Mnogo bolečin sem že doživela in sem jih sčasoma pretrpela. Ti si bil nekaj posebnega. Bil si moj prijatelj. Žal pa sem si dovolila in sem se vate zaljubila, ti pa si bil pošten, prikučen in ljubeč. Ko sem te bolje spoznala, sem ugotovila, da si drugačen. Prizadel si me. Uspelo ti je, moj posebni prijateljček.

Majica

Nov poštni zakon

Imate
ustrezen
poštni na-
biralnik?

Kazni od deset do sto tisoč SIT

Med letošnjimi novostmi, na katere morate biti še posebej pozorni, so tudi poštni nabiralniki. Odslej namreč poštarji pisem in drugih pošilk ne bodo odlagali vsepovsod, ampak samo v nabiralnike, ki bodo izpolnjevali posebne, precej stroge pogoje. Če za varnost in urejenost nabiralnikov ne boste poskrbeli, ne boste ostali le brez pošte, ampak vam grozi tudi precejšnja denarna kazen.

Pravi in veljavni poštni nabiralniki imajo ključavnico, varujejo pošto pred vremenskimi vplivi, so dovolj veliki in postavljeni na primeren kraj. Če namreč niso na dostavnem mestu, je zelo oteženo delo poštarjev. To velja tudi za poškodovane poštne nabiralnike. Seveda so dovoljene reže v vratih, medtem ko poličke po zakonu ne ustrezajo več. Tako je jasno zapisano v zakonu, njegovo izvajanje pa nadzirajo inšpekcijske službe, čeprav tudi poštni delavci sproti opozarjajo na določene nepravilnosti.

Za zdaj marsikje na terenu ugotavljajo, da je večina poštних nabiralnikov v redu. So pa posamezni primeri, ko sploh nimajo teh nabiralnikov ali so le-ti zelo poškodovani.

Za tiste, ki ne bodo spoštovali novega poštne-ga zakona, je predvidena kazen. Tem kršiteljem pa pošti ni treba več dostavljati pošilk. Sankcije bodo na svoji koži občutili zaradi predpisanih denarnih kazni, ki se giblje od 10.000 do 100.000 tolarjev. Najcenejši in novi ustrezni hišni predalčniki stanejo nekaj manj kot 5.000 tolarjev, malo večji pa približno 8.000 tolarjev.

Milan Jerše

Pomurske lekarne razkrivajo zdravilne skrivnosti

Rinitis

Rinitis je vnetje nosne sluznice in najpogostejša bolezen nosu. V glavnem ločimo tri vrste.

Okužba z rinovirusi povzroči prehladni nahod; zaradi pretiranega odziva telesne obrambe na sicer neškodljive alergene nastane alergijski rinitis; pri drugih vzrokih pa govorimo o nealergijskem rinitisu.

Alergijski in
nealergijski
rinitis

Alergeni, kot so pelodi dreves, plevelov in trav povzročijo SEZONSKI ALERGIJSKI RINITIS. Zaradi navzkrižnih alergenov, navzočih v sadju, zelenjavi in začimbah, se lahko pojavi tudi zunaj sezone cvetenja. Pri odraslih je najbolj znana povezava med alergijo na brezo in jabolka ter na brezo in lešnike. V otroštvu je mogoč alergijski rinitis zaradi hranil, kot so jajca in mleko.

Najpogostejši alergeni, ki povzročajo CELOLETNI ALERGIJSKI RINITIS, so pršice v hišnem prahu, živalska dlaka in plesni.

Nealergijski rinitis se pojavi zaradi anatomskih deformacij v nosu, aspirinske intolerance, nespecifičnih dražljajev (dim, prah, temperaturne spremembe, prežračevalne naprave), stresa ali nepravilne oziroma predolge uporabe dekongestivnih kapljic za olajšanje zapore v nosu.

Pri vseh oblikah rinitisa, še posebej pogosto pa pri nealergijskem, se lahko razvijejo nosni polipi (vnetne tvorbe v nosni sluznici).

Alergijski rinitis in prehlad

Alergijski rinitis je zelo moteč z epizodami kihanja, vodenim izcedkom iz nosu, nosnim srbežem in konjunktivitisom (oči srbi in se solzijo).

Vodilni simptom pri celoletnem alergijskem rinitisu je zamašen nos, včasih ga spremljata kihanje in izcedek iz nosu, pogosto pa tudi boli glava.

Simptomi alergijskega rinitisa nastopijo nenadoma, medtem ko se prehlad začne s praskanjem v žrelu, pojavi se voden izcedek iz nosu, ki po nekaj dneh postane gost, vlečljiv in se izteka navzdol v žrelo.

Kihanje pri prehladu ni pogosto, pač pa je značilno za alergijski nahod. Nosni srbež pa se pri prehladu nikoli ne pojavi.

Pri alergijskem rinitisu so simptomi nadležni predvsem čez dan, pri prehladu pa se težave stopnjujejo ponoči, ker je nos zamašen in moti spanje.

Prehladni simptomi trajajo 4 do 7 dni, simptomi alergijskega rinitisa pa ne pojenjajo, dokler je navzoč alergen.

Prehlad se pojavi 1- do 2-krat na leto zaradi okužbe z rinovirusi, celoletni alergijski rinitis pa se razvije vedno, kadar je bolnik v stiku z alergenom, simptomi sezonskega rinitisa pa se pojavijo na začetku sezone cvetenja in končajo vsako leto ob istem času. S prehladom se ponavadi okužijo še drugi družinski člani, simptomi alergijskega rinitisa pa največkrat prizadenejo eno osebo v družini.

Alergijski rinitis in astma

Do 40 odstotkov bolnikov z alergijskim rinitisom ima tudi astmo, skoraj vsi z alergijsko astmo pa imajo tudi rinitis.

Nezdravljeni alergijski rinitis je lahko vzrok za poslabšanje astme, zato je zelo pomembno, da se o težavah posvetujete s farmacevtom v lekarni ter pravočasno obiščete zdravnika, ki vam bo predpisal ustrezno zdravljenje.

Metka Sever, mag. farm.

Tudi očem
je treba
privoščiti
počitek

Oči moramo skrbno negovati

Samo tako bodo prenesle vsakodnevne napore in nam dobro služile. Oči so del telesa in prav tako kot telo potrebujejo za dobro delo vitamine.

Najpomembnejši je seveda vitamin A. Največ ga je v oranžnih in rumenih vrstah zelenjave in sadja, zelenjavi s temno zelenimi listi (ohrovta), polnomastnem mleku, smetani in maslu. Ker je vitamin A topen v maščobah, se dolgoročno shranjuje v telesu in dodatki praviloma niso potrebni.

In prav vitamin A, ki so ga odkrili prvega, je nujen za dober vid, zlasti v mraku in pri medli svetlobi, zato tudi pomaga pri odpravljanju težav pri tako imenovani nočni slepoti. Pomanjkanje tega vitamina lahko povzroči prehitro odmiranje celic, ki izločajo sluz, pride do tako imenovanih suhih oči, občutka utrujenosti, oči so pekoče ali se preveč solzijo. To se zlasti dogaja starejšim ljudem ali tistim, ki nosijo kontaktne leče.

Pri suhih očeh pomagajo umetne solze, kapljice, ki jih dobimo v lekarnah brez recepta, lahko pa poskusimo tudi z zeliščnim zdravljenjem. Oči spiramo z raztopino, pripravljeno iz smetlike. Nad utrujenimi očmi se zlasti pritožujejo ljudje, ki delajo z računalnikom ali opravljajo kako drugo osredotočeno dejavnost (šivanje, branje). Zanje je najbolje, da na vsake pol ure privoščijo očem po pet minut počitka. Oči spočijemo tako, da jih zapremo, lahko pa se zazremo v daljavo. Pomembno je tudi redno mežikanje, ki preprečuje, da bi tanka vlažna plast, ki prekriva roženico, izhlapela.

Če sedimo dolgo za volanom, preženemo utrujenost z oči z izmeničnim izostrovanjem pogleda: na armaturno ploščo in na kakšen oddaljen predmet. Tako bomo sprostili očesne mišice in pregnali utrujenost. Pomaga tudi nekajminutno globoko dihanje. Z glavo krožimo v vratu, pretegnemo vrat in ramena, obrnemo glavo na eno in na drugo stran, gor in dol. To večkrat ponovimo (nikoli sunkovito, vedno počasi). Med vajami globoko dihamo. Pomaga tudi, če zazehamo, pri tem raztegnemo mišice obraza in tako odpravimo napetost.

Tudi za oči se je ohranilo nekaj starih »resnic« ter z njimi povezanih pravil in nasvetov, ki so jih sodobne raziskave ovrgle. Tako zdaj vemo, da branje pri slabi svetlobi ne škodi očem, prav tako ne kvari vida branje brez očal niti dolgotrajno sedenje pred računalnikom ali televizorjem. Vse naštet oči samo utruja.

OVEN

ONA: Le stežka se boste lotili zahtevnega posla, vendar je sedaj resnično tisti čas, ko bo treba nekaj narediti. Prijatelji vam bodo sicer pomagali, vendar bo večina vsega na vaših ramenih.

ON: Naredili boste malce premora in si privoščili dan samo zase in za svojo partnerko. Podali se boste na prijeten sprehod v naravo in si ponovno obnovili življenjske moči. Srečali pa boste tudi nekoga iz preteklosti.

BIK

ONA: Ne smete se potegniti v samoto, temveč morate ves čas opozarjati nase, saj lahko drugače ljudje kaj hitro pozabijo na vas. Nekdo, ki vas že dalj časa opazuje, se bo končno odločil in vam razkril svoja čustva.

ON: Spremenili boste svoj odnos do partnerke, kar bo znala odkrito ceniti in tudi pohvaliti. Zdaj ste na začetku življenjskega obdobja, ko boste začeli gledati na svoje življenje tudi z nekoliko manj materialne plati.

DVOJČKA

ONA: Iz današnjega dneva poskusite izveči kar največ, saj so vam zvezde naklonjene kot že dolgo ne. Torej izkoristite čudovit dan, kolikor le morete, sprostite se in se dobro odpočijte. Čaka vas prijetno presenečenje!

ON: Svojo privlačnost bi lahko bolje uporabili, kot pa jo uporabljate sedaj, saj to ni nekaj, kar bi se dalo kupiti. Nikar se ne zapirajte vase, ampak se odpravite med ljudi. Nekdo bo to tudi izkoristil, kar vam bo na dvse všeč.

RAK

ONA: Vse kaže, da boste iz ene skrajnosti kaj hitro zašli v drugo, zato raje dobro premislite, preden storite naslednji korak. Bodite previdni, nekdo se vam želi maščevati, in to na precej zahrbtnen način.

ON: Črnogledost prijateljev je ponavadi povezana z zavidevanjem. Uresničite svojo idejo in zaslužili boste precej več, kot so bili vaši najbolj optimistični načrti. Seveda pa je treba vedeti, kje začeti!

LEV

ONA: Prepričali se boste o pravilnem ravnanju svojega partnerja, zato bi bilo najbolje, da se mu opravičite za nesporazum iz preteklih dni. Obeta se vam večerja v dvoje, ki je ne boste tako hitro pozabili.

ON: Namesto da se hvalite s svojimi odlikami, raje poskrbite, da jih bo še več, saj gredo te stvari hitro v pozabo. Prijateljica vam bo naredila precejšnjo uslugo v ljubezni, kar vam bo omogočilo precej novih alternativ.

DEVICA

ONA: Končno boste uspeli uganiti namere vašega partnerja, ki pa bo do nekaj povsem drugega, kot ste pričakovali v začetku. Treba se bo prilagoditi! Še najbolje bi bilo, če bi ga povabili na kozarček ali dva in razčistili probleme.

ON: Bodite pozorni na dogodke okoli sebe, saj boste le na ta način pravilno reagirali in se izognili nastavljenim pastem, ki niti niso tako nedolžne, kot se vam morda dozdeva. Pazite, da vas ne bo zaneslo!

TEHTNICA

ONA: Ozrite se malo okoli sebe - nekdo vas že precej časa opazuje, vendar si ne upa z besedo na dan. Pomagajte mu, pa čeprav samo z majhnim namigom. Na poslovnem področju se vam obetajo določene načine dela.

ON: Ozrite se že okoli sebe in kaj kmalu boste opazili, da niste tako osamljeni, kot si zamišljate. Pojdite raje med ljudi in kaj kmalu boste opazili, da so na svetu še veliko nesrečnejši ljudje, kot ste vi.

ŠKORPIJON

ONA: Vsi okoli vas se bodo čudili vaši zagnanosti in izjemni delavnosti, kar ni ravno vaša prirojena naveda. Pazite, da se ne boste s takim ravnanjem preveč oddaljili od stare družbe, ki vas že rahlo pogreša.

ON: Treba bo narediti kar nekaj stvari, da se boste izkopali iz težav, kamor ste zabredli. Toda samo brez panike, saj se vam obeta pomoč vaših prijateljev, ki vas niso še nikoli zapustili.

STRELEC

ONA: Čisto vsakdanje srečanje se bo končalo na povsem nepričakovan način, ki pa vam bo vsekakor ugajal. Potrudite se, da vam priložnost ne bo pobe gnila, saj boste v nasprotnem primeru izgubili dober del samozvesti.

ON: Najprej boste dolgo premišljevali o preteklih potezah, ki vam niso najbolj uspeli, nato pa se boste pošteno lotili uresničevanja svojih ljubezenskih načrtov. Tokrat vam bo uspelo, in to celo bolj, kot boste pričakovali.

KOZOROG

ONA: Ker niste pravočasno odgovorili na zastavljeno vprašanje, boste morali sami nositi posledice, ki so nastale zaradi tega. Te pa nikakor ne bodo majhne in prav pošteno se boste morali potruditi, da se boste izvele iz nastalih težav!

ON: Treba se bo odločiti, toda pazite, da izdatki ne bodo ponovno preveliki. Še vedno pa ne boste dobili tistega odgovora, na katerega že dalj časa čakate. Torej začnite ukrepati tako, kot sami mislite, da je najbolje!

VODNAR

ONA: Prijatelji se bodo pošalili na vaš račun, vendar jim tega ne boste zamerili, saj boste tudi sami kaj hitro postali dobre volje. Pozabite na pretekle spodrslejaje in se podajte v lepšo prihodnost.

ON: Vse bi bilo lepo in prav, če ne bi bili že precej časa oddani nekomu drugemu, ki tega ne bo mirno prenašal. Je že res, da je avantura lepa in prijetna, vendar bi bilo dobro, če bi pomislili tudi na prihodnost.

RIBI

ONA: Previdno se boste lotili priprav na pomemben poslovni korak, ki vam obeta kar precejšnje uspehe. Sprejeli boste pomoč prijatelja, ki se na te zadeve spozna veliko bolje kot vi.

ON: Pošteno boste presenečeni nad ravnanjem svoje partnerke, ki bo začela kazati tisto plat obraza, ki je do sedaj niste bili vajeni. Toda nikar ne skrbite, saj boste nad spremembo nadvse navdušeni.

Probiotiki – eliksir zdravja

Ali ste vedeli, da jogurt, ki slo mleko, kefir in drugi fermentirani mlečni izdelki vsebujejo zdravju prijazne bakterije? To so tako imenovane mlečnokislinske bakterije. Fermentirane mlečne izdelke, ki vsebujejo določene bakterije iz omenjene skupine, imenujemo *probiotiki*. Ime prihaja iz grščine – probios, kar pomeni »za življenje«. Kako delujejo v naših prebavilih? Na več načinov. Preprečujejo rast nezaželenih bakterij, spreminjajo mikrobno presnovo v prebavilih ter krepijo imunski sistem gostitelja.

Za boljše razumevanje povejmo, da v naših prebavilih živijo številne bakterije, ki tvorijo črevesno mikrofloro. Sprememba črevesne mikroflore lahko povzroči motnje v prebavilih. Bakterije iz probiotičnih izdelkov preprečujejo rast bakterij, ki so povzročitelji bolezni prebavil, ter istočasno ohranjajo in vzdržujejo ravnovesje črevesne mikroflore. Ravnovesje črevesne flore se rado poruši pri terapiji z antibiotiki. Probiotične bakterije prek spreminjanja mikrobne presnove preprečujejo nastanek in delovanje strupenih in rakotvornih snovi predvsem v prebavilih. Bakterije iz probiotičnih izdelkov krepijo obrambni sistem našega organizma. Prebavila imajo namreč pomembno vlogo v obrambi pred bakterijskimi povzročitelji bolezni. Imunske celice se aktivirajo v črevesju ter prenašajo na druga oddaljena mesta, prekrita s sluznico, kot so dihala in sečila.

Z našega štedilnika

Branko ČASAR, kuharski mojster v hotelu Diana

Juha iz motovilca

40 g masla, 80 g belega kruha, 40 g šalotke, 15 g česna, 240 g motovilca, 120 cl vode ali zelenjavne osnove, 100 g mesnate slanine, 10 cl kisle smetane, sol, poper, muškadni oreh

Maslo v kozici razpustimo. Na njem posteklenimo na kocke narezano šalotko, dodamo na kocke narezan kruh in česen. Vse skupaj malo prepražimo. Dodamo očiščen in opran motovilec, premešamo in zalijemo z zelenjavno osnovo (če zelenjavne osnove nimamo, zalijemo z vodo, ki ji dodamo zelenjavno jušno kocko). Počasi kuhamo, da se sestavine zmehčajo, nato vse skupaj zmešamo z mešalnikom. Ponovno pristavimo, dodamo smetano, po potrebi začnimo in odisavimo z muškatnim oreščkom. Malo prevremo. Preden ponudimo, dodamo na kocke narezano prepraženo mesnato slanino.

Goveji file s kivijevo omako

600 g govejega fileja, sol, poper, 20 g gorčice, 5 cl olja, 300 g kivija, 2 cl konjaka, 10 cl belega vina, 30 g sladkorja, cimetova skorja, 5 cl sladke smetane, 5 g škrobne moke

Goveji file narežemo na centimeter debele rezine, jih solimo, popravimo in premažemo z gorčico.

Gorbach & Goldin (LGG). Le-ta zelo ugodno vpliva na zdravje: krepi obrambno sposobnost, vzdržuje ravnovesje črevesne mikroflore, blaži posledice antibiotične terapije ter prebavne motnje. Danes je znanstveno dokazano, da probiotični proizvodi ugodno delujejo na zdravljenje številnih bolezni in motenj: vnetje debelega črevesa, zaprtje, drisko, pomanjkanje klora v želodčnem soku, motnje jeter in žolčnega mehurja, neravnovesje črevesne flore, najpogostejše povzročeno z antibiotiki, intoleranco glukoze ali neprenašanje mlečnega sladkorja, preprečevanje rakavih bolezni prebavil in druge bolezni.

Tako na primer osebe z intoleranco mlečnega sladkorja ne morejo uživati mleka, ker jim povzroča drisko. Ker so mleko in mlečni izdelki pomemben vir beljakovin in kalcija (osteoporoza), je velika škoda, če jih ni v vsakdanji prehrani. Osebe z omenjeno boleznijo lahko uživajo probiotične mlečne izdelke, kajti bakterije v njih fermentirajo laktozo in naredijo mleko užitno

Jacques Guerlain (eden prvih v hiši Guerlain) je rekel, da se uspešen parfüm ujema s prvimi sanjami. Zmeraj je ljubezenska zgodba.

Parfumerija je iskanje harmonije; neke vrste poezija. Mešanice naravnih in sintetičnih dišav se po formulah priplazijo v naše nosove, kar zaznamo kot prijetno. Čeprav Francozi prisegajo po novem na sintetične proizvode, so še vedno na voljo cvetovi jasmína in vrtnic, sadje, semena, korenike, listje in stebila, les in skorja, smola, sandalovina. Znano je, da je cena jasminovih cvetov za več kot petkrat večja od listov vrtnic. Polja

tudi zanje. Ali obstaja možnost, da bakterije iz probiotikov povzročijo bolezni. Uporaba probiotičnih izdelkov je varna, za užite količine pa niso omejene. Kakšna pa je oskrba našega tržišča? Več kot zadovoljiva! Ko bomo naslednji nakupovali, si vzemimo čas in si oglejmo probiotične proizvode.

Vključimo jih v svojo vsakdanjo prehrano. Zaslužijo si to – res so eliksir zdravja.

Probiotični solatni preliv

1 kozarec jogurta (z manj maščob), rdeči vinski kis (po okusu), žlička gorčice, 1 žlička sveže naribanega hrena, beli poper, sol

Vse sestavine damo v primereno posodo in dobro premešamo. Preliv je primeren za večino solat. Kalorična vrednost in vsebnost maščobe sta odvisni od odstotka maščob v jogurtu.

Vsebuje približno: manj kot 100 kalorij, 2 g maščob, 0 vlaknin.

gojenih cvetlic v Franciji so sicer že zelo okrnjena, vendar jih negujejo z vso predanostjo.

Zgodovina parfümov sega prav v začetek civilizacije. Z vonjem so raziskovali dišave. Volh je vedno dajal prioriteto pri izbiri partnerjev. Hammurabi je tako že 200 let pred našim štetjem ukazal celemu kraljestvu uporabljati parfüme. Koncentracija parfümskih olj se je s časom spreminjala, zato danes poznamo tudi toaletne in kolonjske vode, kjer je koncentracija tako imenovanega »soka« manjša.

Novi parfüm vedno zaznamuje neko novo obdobje ali občutje. Zanimivo je, kako nas neki vonj privlači, nas dela drugačne. Včasih se niti ne zavedamo, da na to vplivajo tudi oblika stekleničke, barva ter transparentnost stekla ali umetne mase. Starim oblikam, ki so posnemale obliko ženskega telesa ali cvetov, se pridružujejo nove. Prica smo novim pol-transparentnim mehkim oblikam, ki spominjajo na najnovejšo mobilno tehnologijo. Vse se giblje in diši po svoje.

Tatjana Kalamar Morales

zalijemo z vinom in prevremo. Odstavimo z grelne plošče in ohladimo. Ohlajenemu pripravku primešamo jogurt, stepeno sladko smetano in ožeto raztopljeno želatino. Vse skupaj rahlo premešamo. Pripravljeno maso damo v modelčke in za tri ure shranimo na hladnem. Ohlajeno s pomočjo vodne kopeli zvrnemo na krožnik, okrasimo s sadjem in ponudimo.

Otroci premalo spijo

Spanje mladostnikov, ki se ob koncu tedna zavleče v pozne dopoldanske ure in ga mnogi starši sprejemajo z neodobravanjem, ima svoje pozitivne lastnosti. Strokovnjaki trdijo, da otroci med tednom premalo spijo, zato morajo za uspešno učenje to nadomestiti, ko se pojavi priložnost – sobotna in nedeljska jutra.

Cene (SIT) na tržnicah

Sadje in zelenjava	Murska Sobota	Gornja Radgona	Ljutomer	Maribor
Jabolka	100-150	180	100	159
Hruške		380	400	450
Pomaranče	250	250	200	250
Limone	280	200-300	250	270
Banane	250	260	260	259
Kivi	550	550	400	490
Solata kristalka	300	750	590	650
Solata puterica	800	750	590	690
Solata endivija	350	380	390	390
Krompir	50	60	50	75
Rdeče zelje	120	90	90	149
Zeleno zelje	80	80	80	99
Kislo zelje	250	220	200	250
Kumare		650	450	490
Korenček	300	300	200	290
Paradižnik	600	300	500	450
Paprika	600	750	590	690
Čebula	150	120	100	150
Fižol (zrnje)		550-650		495
Hren	600	500	500	590
Kaki		750	500	650
Mango			900	890
Peteršilj	500	800	500	790
Cvetača	450	500	400	450
Rdeči radič	450	450	400	460
Česen	300	350	400	450
Zelena	350	250	350	390
Por	350	550	500	490
Mandarine	300	320	250-300	199
Jajca	22	25	22	20-24
Domači med	1.000	1.100	830-1.030	1.100
Ohrovt			250	230
Rdeče grozdje	600		700	690
Belo grozdje	450	650	500	590
Avokado			800	900
Bučke		660	500	650
Maroni			500	500
Suhe slive		1.200	880	990
Ananas		500	400	490
Grenivke	350	330	250	350
Suhe fige		1.300	800	990
Suhe marelice		1.200	1.000	1.390
Šampinjoni		800	690	990

Post je lahko nevaren

Kdor prisega na redna obdobja posta, naj se zamisli nad ugotovitvami nemškega inštituta za prehransko medicino in dietetiko: post je lahko za nekatere smrtno nevaren. Ko organizem zaradi pomanjkanja hrane načne rezerve beljakovin v telesu, je ogroženo delovanje srčne mišice. Splošne posledice so tudi boleč napad putike, nizek krvni tlak, glavoboli in utrujenost ter posledična omotičnost.

Čaj za sprostitev

Prosti radikali so snovi, ki poškodujejo celice. Nastajajo tako v našem organizmu kot tudi v okolju. Onesnažen zrak, cigaretni dim in klimatske naprave so prava zakladnica prostih radikalov. Telesu škodujejo od znotraj in zunaj. Kože se zaradi njih hitreje stara, gub je vedno več. Njihovi nasprotniki so antioksidanti. Veliko jih je v čaju. Ja-

ponski obred pitja čaja pomirja in človeka zaziblje v harmonično ravnotežje. Teofilin in teobromin v njem sproščata mišice. Skupaj z drugimi antioksidanti znižujeta krvni tlak in holesterol. Domnevajo, da čaj varuje tudi pred nekaterimi oblikami raka, zato si ga vsak dan privoščite v prijetnem ozračju.

Za dobro prebavo

Upočasnjeno prebavo in napenjanje ter občutek napetosti v trebuhu boste zlahka odpravili z ekstraktom papaje in kuminovega olja. Raziskave so pokazale, da že nekajdnevna uporaba omenjenih naravnih sestavin uredi prebavo. Najvažneje pa je, da ne povzročajo nobenih stranskih učinkov.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE, PROSTOR IN ENERGIJO

Dunajska c. 48, 1000 Ljubljana, Slovenija
URAD ZA PROSTOR
Sektor za posege v prostor in graditev objektov državnega pomena
telefon: (01) 47 87 126 0 telefaks: (01) 47 87 125

Ministrstvo za okolje, prostor in energijo, Dunajska c. 48, Ljubljana, na podlagi 2. odstavka 60. člena Zakona o varstvu okolja (Ur. list RS, št. 32/93 in 1/96) in 159. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Ur. list RS, št. 80/99 in 70/00) v postopku izdaje lokacijskega dovoljenja za postavitev nadomestne tovarne formaldehida F-2 – proizvodne linije formaldehida v kompleksu Petrokemije v Nafti Lendava s tem

JAVNIM NAZNANILOM
OBVEŠČA JAVNOST

1. da bodo osnutek lokacijskega dovoljenja za postavitev nadomestne tovarne formaldehida F-2 – proizvodne linije formaldehida v kompleksu Petrokemije v Nafti Lendava, Poročilo o vplivih na okolje za tovarno formaldehida F-2 Nafta Lendava, d. o. o., št. 287-PVO/2002, ki ga je izdelal novembra 2002 URBIS, Urbanizem, arhitektura, projektiranje, d. o. o., Maribor, in Lokacijska dokumentacija, št. LD 301/2002, ki jo je izdelal novembra 2002 URBIS, Urbanizem, arhitektura, projektiranje, d. o. o., Maribor, javno predstavljeni oziroma dani javnosti na vpogled in seznanitev

v prostorih Uprave enote Lendava,
Oddelek za okolje in prostor (soba št. 18),
Trg Ljudske pravice 5, 9220 Lendava,
od 09. 01. 2003 do 24. 01. 2003

v ponedeljek in petek od 08.00 do 13.30 in v sredo od 08.00 do 16.30,

2. da bo javna obravnava z zaslišanjem investitorja Nafta Lendava, d. o. o., Rudarska cesta 1, Lendava

v sredo, dne 22. 01. 2003, ob 13.00
v veliki sejni sobi Občine Lendava,
Trg Ljudske pravice 5, 9220 Lendava,

3. da se mnenja in pripombe lahko vpišejo v knjigo pripomb, ki je v času javne predstavitve v sobi št. 18 Uprave enote Lendava, Trg Ljudske pravice 5, 9220 Lendava, v pisni obliki posredujejo Ministrstvu za okolje, prostor in energijo do konca javne predstavitve ali podajo na zapisnik na javni obravnavi.

Mag. Sanja TRAUŠEK, univ. dipl. ing. arh.
DRŽAVNA PODSEKRETARKA

POVZETEK POROČILA S SKLEPNO OCENO SPREJEMLJIVOSTI

Investitor Nafta Lendava, d. o. o., Sektor Petrokemija želi v sklopu obstoječih naprav zgraditi nadomestno proizvodno linijo za formaldehid. Proizvodna linija F-2 zaradi dotrajnosti opreme že več let ne obratuje. Tudi nova tehnologija bo temeljila na metal-oksidnem procesu, a bo tehnološko posodobljena. Izbrana tehnologija bo zadoščala direktivi EU Integrated pollution prevention and control Council Directive 96/61/EC (IPPC), kar zagotavlja celovito preprečevanje in nadzor onesnaževanja in bo istočasno BAT (Best Available Technology), kar pomeni, da takšna tehnologija zagotavlja možnosti za doseganje mejnih emisijskih vrednosti, kjer pa to praktično ni mogoče, pa zmanjšanje emisije na nivo, pri katerem je vpliv na okolje minimalen.

Poročilo o vplivih na okolje predstavlja v smislu zahtev 7. točke 2. člena Uredbe o vrstah posegov v okolje, za katere je obvezna presoja vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 66/96, 12/00 in 83/02), celovito poročilo o vplivih na okolje. Po 2. členu Navodila o metodologiji za izdelavo poročila o vplivih na okolje (Uradni list RS, št. 70/96) je predmet tega poročila analiza in ocena sprejemljivosti posega z vidika vseh dejanskih in možnih obremenitev okolja in glede vseh predvidljivih kratkoročnih ali dolgoročnih, neposrednih ali posrednih posledic za okolje kot celoto in za njegove posamezne sestavine.

Gradnja in obratovanje tovarne bosta možen izvor onesnaženja in degradacije okolja. Ob upoštevanju tehnično-varstvenih predpisov, upoštevanju sodobne tehnologije, usposabljanju zaposlenih ter izpolnitvi zahtev in predlogov iz poročila bo ta možnost zmanjšana na najmanjšo možno mero.

Predvideni poseg je na območju obsežnega petrokemijskega kompleksa in pomeni dopolnitev obstoječe dejavnosti skladno z razvojnim programom, ki je bil tudi prostorsko opredeljen z veljavnim prostorskim izvedbenim aktom. Gradnja in obratovanje zato ne vplivata na rabo prostora, vplivi na kulturne kakovosti prostora bodo zanemarljivi, negativnih vplivov na živalstvo in rastlinstvo ni pričakovati.

Zaradi majhnega gradbišča znotraj obstoječega objekta bodo vplivi v času gradnje zanemarljivi. Za zmanjšanje vplivov obratovanja na onesnaženost zraka je predvideno čiščenje odpadnih plinov z vgradnjo katalitskega incineratorja. Ob normalnem obratovanju ni pričakovati onesnaževanja tal in vode, potencialno onesnaženje je mogoče samo pri čiščenju procesne opreme, pretakanju, odvzemu vzorcev in napaki pri obratovanju. V tem primeru se onesnažena voda zbira prek lovilnega sistema v kanalizacijo s končno dispozicijo na čistilni napravi. Glavni vir hrupa bodo procesni ventilatorji z ocenjenim nivojem hrupa pod 110 dB(A). Ker bodo procesna puhalna znotraj kompresorske zgradbe in zvočno izolirana, ocenjujemo, da bo hrup zunaj objekta znotraj dovoljenih ravni za to območje.

Po razpoložljivi dokumentaciji je mogoče tovarno formaldehida F-2 ter tehnološke procese, ki bodo potekali, ob upoštevanju predlaganih omilitvenih ukrepov oceniti za tak poseg v okolje, ki ne bo prekoračeval dopustne stopnje ekološke obremenitve.

Nosilec projekta
Rajko Stergulj, univ. dipl. inž. grad.

motorna vozila

CITROEN AX, letnik 1988, registriran do avgusta, prodam. 041 636 622. m15074

živali

NESNICE, RJAVE, GRAHASTE, ČRNE, TIK PRED NESTNOSTJO, vsak dan v Babincih 49. Vzreja nesnic Tabot, tel.: 582 14 01. m15050

AKCIJSKA PRODAJA ENOLETNIH KOŠI NESNIC po 200 SIT - plačas 10 dobiš 15. Farma Bučičevci, tel.: 041 652 916. m15072

ŠKOTSKE OVČARJE - LESIJE prodam. Tel.: 542 14 89. m15105

SVINJE IN TELETA, težka od 100 do 120 kg, kupim. Tel.: 041 726 697. m15108

posesti

ZELO UGODNO PROdam NOVO ENOSOBNO, DVOSOBNO IN TRISOBNO STANOVANJE V LJUTOMERU. (m² od 145.000 do 171.750 SIT). Tel.: 02 229 65 70 ali 041 646 570.

PROdam PARCELO, 5000 m², v Čardi pri Puconcih tik ob glavni cesti proti Hodošu, blizu prihodnjega termalnega zdravilišča, z dovoljenjem za gostinski objekt. Tel.: 02 229 65 70 ali 041 646 570.

UGODNO PROdam DVA STARA OPUŠČENA HLEVA ZA GOVEDO, velikosti 1000 m², ki stojita na parceli 4000 m² pri G. Radgoni, primerna za poslovno dejavnost. Tel.: 02 229 65 70 ali 041 646 570. m15060

VINOGRAD s 700 trsi in počitniško hišico (elektrika, voda) prodam. Tel.: 561 12 99. m15069

DVONADSTROPNO STANOVANJSKO HIŠO, na 10-arski parceli, v mirni okolici, v središču Radenec, prodam. Tel.: 041 532 068. m15078

DVOSOBNI APARTMA v Beltincih prodamo, enosobni apartma, damo v najem. Tel.: 541 23 07. m15094

POSLOVNI PROSTOR s skladiščem in kletnim prostorom, 114 m², v Lendavi. Glavna ul. 65, prodam. Tel.: 578 11 73. m15111

delo

REDNO ZAPOSILITEV DOBI DEKLE V BISTROJU. Za hrano in pijačo je po-

skrbljeno. Tel: 03 897 18 50 ali 041 613 070. Trgovina in bistro »Pri Cigle-rju«, Ravne 10, Šoštanj. m15101

ZAPOSILIMO KOMERCIALISTA ZA DO-STAVNO PRODAJO z nekaj delovnimi izkušnjami. Botanika cvetje - dekor - trgovina, Stari trg 7. 9240 Ljutomer, tel.: 041 438 348. m15107

kmetijska mehanizacija

KUPIJO CISTERNO CREINA, rotacijsko kosilnico SIP, pajka SIP, nakladalec hlevskega gnoja in samonakladalko SIP. Tel.: 041 589 138. m15055

PREDSETVENIK, 3-delni, dvojni valji, hidravlično zapiranje, prodam. Tel.: 041 551 273 m15064

KUPIM SAMONAKLADALCO SIP 16. rotacijsko kosilnico SIP: pajek SIP, nakladalec hlevskega gnoja in trosilnik hlevskega gnoja. Tel.: 041 597 086. m15089

TRAKTOR TOMO VINKOVIČ 732 kupim. Tel.: 576 17 11. m15091

VRTAVKASTO BRANO, širine 3 m, prodam. Tel.: 041 527 043. m15097

razno

Obžalujem incident (avgusta 2001) in preklicujem besede, katere sem izrekel dr. Nenadu Petroviču in se mu opravičujem. Alojz Donša, Bakovci, Partizanska 42. m15062

KOMBINIRANI VGRADNI ŠTEDILNIK prodam za 50.000 SIT. 041 636 622. m15075

STOJEČA DREVESA ZA DRVA, do 15 km iz M. Sobote, kupim. Tel.: 041 214 782. m15082

GUMIJAST ČOLN - Maystral 5, z motorjem Tomos 3, prodam. V račun vzajem manjši avto Jugo ali Renault 5, z mojim doplačilom. Tel.: 562 12 66 ali 041 986 314. m15104

storitve

NUDIM NEGO IN POMOČ ostarelim in invalidnim osebam na območju Lendave. Tel.: 070 264 733. Jožica Atešek, Mohorjeva 3, 9220 Lendava. m15103

NEMŠČINO ZA SREDNJE IN OSNOVNE ŠOLE USPEŠNO INŠTRUIRAM TER PREVAJAM, prof. Tanja Huber, s. p., Kardoševa 4, M. Sobota, tel.: 541 14 56. m15073

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE, VZDRŽEVANJE POKOPALIŠČ IN ZELENIC, BREZPLAČNI PREVOZI KRST NA DOM, BREZPLAČNI PREVOZI DO 25 KM. PLAČILO TUDI NA VEČ OBROKOV BREZ OBRESTI.

DAMIR BANFI s. p., VEŠČICA 17,
TEL.: (02) 53 48 060, FAX: (02) 52 51 170, 9000 MURSKA SOBOTA

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE UREJANJE POKOPALIŠČ IN ZELENIC

Brezplačni prevozi opreme na dom, brezplačni prevozi do 40 km, plačilo na več obrokov brez obresti.

Vladimir Hozjan s. p. Šulinci 87/a
Tel.: (02) 55 69 046, GSM: 041 712 586

Republiški zavod za zaposlovanje, Območna enota Murska Sobota

PROSTA DELOVNA MESTA

s pogoji za zasedbo

SNAŽILKA
ČISTILEC/-KA V PENZIONU SEVER M. TOPLICE; nedoločen čas; jezik: nemški jezik - govorno; drugi pogoji: poskusna doba 3 mes.; po tel. se dogovoriti za razgovor: 031 525 899; do 11. 01.03; LAST MINUTE, TRG ZMAGE 8, M. SOBOTA

VARILEC
VARILEC - KLUČAVNIČAR; določen čas 5 mes.; drugi pogoji: MOŽNOST NADALJNE ZAPOSILITVE; DRUGI POKLIC KLUČAVNIČAR; do 29. 01. 03; P.T.S. POLISERVIS, D. O. O., JAMNA 11A, VIDEM OB ŠČAVNICI; št. del. mest: 9

ELEKTRIKAR ELEKTRONIK
RTV-SERVISER; določen čas 3 mes.; 2 l. delovnih izkušenj; jezik: nemški jezik - govorno; drugi pogoji: možnost zaposlitve za nedoločen čas; pisne prošnje do 18.01.03; Kučan Danilo, s. p., Akustika, trgovina, servis in ožvčevanje, Bakovska ulica 2, M. Sobota

Prosta delovna mesta na območju Murske Sobotе					
Stopnja izobrazbe					
III	III-IV	V	VI	VII-VIII	skupaj
1	21	2	0	2	26

TESAR
KV-TESAR; nedoločen čas; 3 l. delovnih izkušenj; vozniški izpit kategorije: B; drugi pogoji: drugi poklic: tesar opažev; poskusno delo 1 mesec; delo je na terenu (Ljubljana); do 04. 01. 03; HORVAT IVAN, S. P., ZIDARSTVO - FAZADERSTVO, MELINCI 137A, BELTINCI

ZIDAR
KV-ALI PK-ZIDAR Z IZKUŠNJAMI ZA ZIDANJE IN OMETAVANJE; nedoločen čas; 3 l. delovnih izkušenj; vozniški izpit kategorije: B; drugi pogoji: drugi poklic: zidar za zidanje; poskusno delo 1 mesec; delo je na terenu (Ljubljana); do 04. 01. 03; HORVAT IVAN, S. P., ZIDARSTVO - FAZADERSTVO, MELINCI 137A, BELTINCI

PRODAJALEC ŽELEZNINE, GRAD. MAT., POHIŠTEV
PRODAJALEC POHIŠTVA PRIPRAVNIK; določen čas 6 mes.; jezik: slovenski jezik - govorno in pisno; drugi pogoji: drugi poklic: ekonomski tehnik; do 07.01.03; MI LESNINA, D. D., Trgovina s pohištvom M. Sobota, Bakovska 1, M. Sobota

Vse odhaja kakor tiha reka, le spomini vedno spremljajo človeka. Kakor tiho si živel, tako tudi tiho si umrl.

ZAHVALA

V 82. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi oče, dedek, tast in sorodnik

Jožef Pasičnjek
iz Boreče 19

Z bolečino v srcu se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, sosedom, prijateljem in vsem, ki so ga pospremili na njegovi

zadnji poti, darovali vence, cvetje, sveče in za dobrodelne namene ter nam izrekli sožalje.

Posebej hvala g. duhovniku Antonu Furerju, g. Camplinu, g. Alojzu Kozarju za pogrebni obred, pevcem, godbeniku za odigrano

Tišino in pogrebništvu Hozjan.

Žalujoci:

sin Franc, sin Jože z družino
ter hčerki Vera in Nada z družino

Že leto dni te črna zemlja krije, v grobu tiho, mirno spiš, srce ljubeče več ne bije, a v srcih naših še živiš.

V SPOMIN

11. januarja mineva žalostno leto od takrat, ko nas je zapustila draga žena, mama, babica in sestra

Štefanija Durič

iz Gerlinec 2

Hvala vsem, ki z lepo mislijo postojite ob njenem grobu, prinašate cvetje in prižgete sveče.

Vsi njeni

Niti zbogom nisi rekla niti roke nam podala, tiho in mirno si, draga mama, zaspala.

ZAHVALA

V 90. letu nas je zapustila draga mama, babica, prababica, sestra, tašča, teta in sorodnica

Gizela Lucu

roj. Grabar, iz Adrijanec 22

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, izrekli sožalje ter darovali cvetje, sveče in v dobrodelne namene. Iskrena hvala duhovniku, pevcem, godbeniku za odigrano Tišino, pogrebništvu Hozjan in Občinskemu obratu Gornji Petrovci. Vsem še enkrat - hvala!

Vsi njeni

PRODAJALEC AVTOM., REZ. DEL., KMET. MEHAN.

PRODAJALEC DROBNE KMETUSKE MEHANIZACIJE ZA PRODAJALNO V LENDAVI; določen čas 6 mes.; 1 l. delovnih izkušenj; jezik: madžarski jezik - govorno in pisno; vozniški izpit kategorije: B; drugi pogoji: bivališče Lendava z okolico; moški spol; do 08.01.03; TUROPOLJE, D. O. O., ZORANA VELNARJA 13, M. SOBOTA; št. del. mest: 2

KUHAR

KUHAR/-ICA V PENZIONU SEVER M. TOPLICE; nedoločen čas; 3 l. delovnih izkušenj; jezik: nemški jezik - govorno; drugi pogoji: poskusna doba 3 mes.; po tel. se dogovoriti za razgovor: 031 525 899; do 11.01.03; LAST MINUTE, TRG ZMAGE 8, M. SOBOTA

KUHAR/-ICA V GRILU POD LIPO, KLAJNŠKA 4, M. SOBOTA; nedoločen čas; 2 l. delovnih izkušenj; drugi pogoji: poskusno delo 3 mesece; do 11.01.03; LARBO, D. O. O., M. SOBOTA, JUŽNA ULICA 10, M. SOBOTA

NATAKAR

NATAKARICA; določen čas 3 mes.; 1 l. delovnih izkušenj; jezik: nemški jezik - govorno; drugi pogoji: DRUGI POKLIC: POMOŽNI NATAKAR, GOSTINSKI TEHNIK; do 11.01.03; RAJBAR MARJA, S. P., GOSTILNA RAJBAR, LIPOVCI 243, BELTINCI

NATAKAR/-ICA V PENZIONU SEVER M. TOPLICE; nedoločen čas; 1 l. delovnih izkušenj; jezik: nemški jezik - govorno; drugi pogoji: poskusna

doba 3 mes.; po tel. se dogovoriti za razgovor: 031 525 899; prijaznost, urejenost; zaposlitev lahko z drugim poklicem; do 11.01.03; LAST MINUTE, TRG ZMAGE 8, M. SOBOTA

NATAKARICA; določen čas 12 mes.; drugi pogoji: zaposli se lahko deklet brez poklica z veseljem do streljanja; do 11.01.03; NEŠIČ DEJAN, S. P., TROPIC BAR, LOMANOŠE 32A, G. RADGONA

NATAKAR/-ICA; določen čas 12 mes.; do 06. 01. 03; Hanžekovič Srečko, S. P., Rušenje objektov in zemeljska dela, Bučičevci 24, Križevci pri Ljutomeru

STROJNI TEHNIK

KLUČAVNIČAR I.; določen čas 2 mes.; do 02. 01.03; NOVAK E. 92, D. O. O., UL. V. PREKOMOR, BRIGADE 11, LJUTOMER; št. del. mest: 2

AKADEMSKI GLASBENIK ZA KLAVIR IPD.

UČITELJ KITARE IN KLAVIRJA; nedoločen čas; do 02.01.03; Glasbena šola Lendava - Zeneškolca Lendava, Partizanska 64, Lendava - Lendva

UNIVERZITETNI DIPLOMIRANI SOCIALNI PEDAGOG

PEDAGOG; nedoločen čas; 6 mes. delovnih izkušenj; jezik: slovenski jezik - govorno in pisno, madžarski jezik - govorno in pisno; znanje programskih orodij: urejevalnik besedil - zahtevno, delo z bazami podatkov - zahtevno; vozniški izpit kategorije: B; drugi pogoji: drugi poklic: pedagog; do 07.01.03; DOS Prosenjakovci, Prosenjakovi 97C, Prosenjakovci - Partosfalva

*Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
spomnite se, kako trpel sem,
in večni mir mi zaželite.*

ZAHVALA

V 65. letu nas je zapustil

Janez Nagy

iz Ul. Št. Kuzmiča
v Murski Soboti

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem, ki ste njemu in nam v času hude bolezni kakorkoli pomagali, vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali vence in cvetje, sveče, za svete maše in v dobrodelne namene, nam pa izrekli sožalje.

Hvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke. g. Marušiču za odigrano Tišino ter pogrebništvoma Banfi in Komunala.

*Žalujemo
vsi njegovi*

*Skromno si živela,
v življenju mnogo pretrpela,
še posloviti se nisi uspela,
prej kruta smrt te je vzela,
a v naših srcih vedno boš živela.*

ZAHVALA

V 80. letu nas je nepričakovano zapustila draga žena in mama

Emilija Škodnik

iz Fikšinec 9

Ob boleči izgubi drage mame se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste jo pospremili na njen zadnji poti, nama stali ob strani, izrekli sožalje ter darovali vence, cvetje, sveče, za svete maše in druge dobre namene.

Hvala g. dekanu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, godbeniku za odigrano Tišino, društvu upokojencev in pogrebništvu Banfi.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Žaluoja mož Jože in sin Drago

*Nekje v tebi je bol bila,
a zamahnil si z roko,
češ zmoget bom,
močnejši sem,
pa vendar ni bilo tako.*

ZAHVALA

V 66. letu starosti nas je za vedno zapustil mož, oče, dedi, tast in sorodnik

Jožef Bernjak

iz Ižakovec 160

V tihi žalosti se z bolečino v srcu iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, botrini in znancem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje, sveče, za svete maše in v dobrodelne namene ter nam izrekli ustno in pisno sožalje.

Posebna hvala g. župniku in g. kaplanu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, govornici za besede slovesa, pogrebništvu Balažic in vsem, ki ste nam pomagali v najtežjih trenutkih.

Iskrena hvala kolektivu OŠ Črenšovci, prijateljem in svetu KS Ižakovci.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!

*Žalujemo:
žena Vera, hčerka Karmen in sin Beno
z družinama*

Z bolečino v srcu
se poslavljamo
od dragega sosedu in prijatelja

Roberta Fujsa

iz Radovec

Spomin na tebe
ne bo nikoli zbledel!

*Tvoja prijateljica in sosedu
Janko z družino in Marjan*

*Vedno znova, ko jutro se rodi,
v dan se zazremo s solznimi očmi,
srce v bolečini zaječi, je res, da tebe
več med nami ni -
le lučka naše ljubezni
ti vedno gori in rožica ti grob krasi.*

V SPOMIN

9. januarja mineva leto žalosti
in praznine, odkar nas je mnogo
prezgodaj zapustil

Štefan Palatin

iz Pečarovec

Hvala vsem, ki se ga spominjate,
postojite ob njegovem grobu in mu prižigate svečke.

Njegovi najdražji

ZAHVALA

V 80. letu je umrla naša draga
mama, babica, prababica in tašča

Angela Recek

od Grada 193a

Zahvaljujemo se
vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem,
ki so jo pospremili na njeni zadnji poti.

Lepa hvala g. župniku Kuharju, govornici gospe Kuzmič,
pevkam in kolektivoma OŠ Kuzma in OŠ Grad.

Posebej hvala osebju Doma starejših v Rakičanu za
pomoč in nego.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Vsi njeni najdražji

ZAHVALA

V 75. letu starosti nas je po težki
bolezni za vedno zapustil naš dragi
mož, oče, dedek in tast

Janez Gal

iz Čentibe

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje, sveče, za svete maše, za dobrodelne namene in nam izrekli sožalje. Posebna hvala dr. Robertu Pozsoncu in osebju 2. nadstropja kirurškega oddelka, celotnemu osebju oddelka dialize in vsemu osebju bolnišnice M. Sobota za oskrbo in lajšanje bolečin v zadnjih dneh ter osebnemu zdravniku dr. Romeu Kulčarju. Prav tako se zahvaljujemo g. župniku Tomislavu Šantaku za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Čentiba, 2. januarja 2003

Žaluoja družina

*Naša srca tiho jočejo,
saj verjeti nečemo, da te več med nami ni.
Čeprav tvoj glas se več ne sliši,
beseda tvoja v nas živi, povsod te
čutimo mi vsi ...
Med nami si!*

ZAHVALA

V komaj 33. letu starosti nas je po hudi bolezni zapustil dragi
mož, oče, sin, brat, stric, nečak in zet

Robert Fujs

iz Radovec 94

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, botrini, prijateljem, znancem in sodelavcem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence, cvetje, sveče, za svete maše in mrliško vežico, nam pa izrekli ustna in pisna sožalja.

Iskrena hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, govorniku in pogrebništvu Banfi.

Žalujemo vsi tvoji najdražji

DRAGI ROBI!

Neizmerno te bova pogrešala!

Žena Brigita in sinek Rene

*Ljubil zemljo si in dom,
rad prepeval, bil vesel,
tiho, mirno si zaspal,
a hiša tvoja prazna je ostala,
ni več tvojega glasu.*

ZAHVALA

V 77. letu nas je zapustil dragi brat,
svak, sosed in prijatelj

Alojz Lutar

iz Male Polane 35

Iskrena zahvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebej hvala g. župniku, pevcem društva upokojencev, zvezi borcev, govorniku, pogrebništvu Ferenčak in osebju Doma starejših Lendava.

Žalujemo vsi, ki smo ga imeli radi

*Spočij si trudne zdaj oči,
za vse še enkrat - hvala ti.*

ZAHVALA

V 94. letu starosti nas je za vedno
zapustil naš dragi oče, dedek,
pradedek, brat in tast

Viljem Bertalanič

od Sv. Jurija 86

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje, sveče in za svete maše ter nam izrekli besede sožalja.

Posebna hvala g. župniku, pevcem za odpete žalostinke in pogrebništvu Banfi.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!

*Žalujemo
vsi njegovi najdražji*

*Iščem te v travah,
iščem te v morjih,
najdem te v zvezdah,
ki sijajo name.
(M. Kačič)*

ZAHVALA

V 82. letu starosti nas je za vedno zapustil dragi mož, oče, dedek
in pradedek - dido

Nikola Kostovič

iz Ul. Štefana Kovača 21
v Murski Soboti

Hvala vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali vence, cvetje in sveče ter nam izrekli pisno in ustno sožalje.

Hvala g. kaplanu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, govornici za poslovične besede in pogrebništvu Komunala.

Hvala osebju bolnišnice v Slovenj Gradcu za trud,
požrtvovalnost in topel človeški odnos.

Vsem še enkrat - hvala!

Žalujemo vsi njegovi

*Skromno, tiho si živel,
za nas si delal in trpel.
Zdaj prazen dom je in dvorišče,
zaman oko te naše išče.*

ZAHVALA

V 69. letu starosti nas je za vedno
zapustil naš dragi mož, oče, tast in dedi

Bela Bokan

z Vaneče 29

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali vence, sveče in v dobrodelne namene ter izrekli sožalje.

Posebej hvala osebju infekcijskega oddelka bolnišnice v Murski Soboti.

Hvala gospodu duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, pogrebništvu Banfi in godbeniku za odigrano Tišino.

Žaluoja: žena Helena in sin Bela z ženo Dragico

Dragi ajta - pogreša te vnukinja Martina

V SPOMIN

Minilo je pet let, odkar je v krogu najdražjih zaspal

dr. Stanko Dominko

Močno ga pogrešamo.

Globoko smo hvaležni vsem, ki se ga spominjate.

Vsi njegovi

*Spočij si žuljave dlani,
za vse še enkrat hvala ti.*

V SPOMIN

Ferdinandu Ungerju

iz Kuzme

Danes, 9. januarja, minevajo štiri žalostna leta od takrat, ko te ni več med nami.

Hvala vsem, ki se ga spomnite in postanete ob njegovem grobu.

Vsi njegovi

*Kar izgubili smo, zdaj iščemo,
a s pti, po kateri si odšel, povratka ni.
Ostala nam je solza le spomina,
zakaj ta pot ti je bila edina.*

ZAHVALA

V 20. letu nas je zapustil dragi sin, brat in vnuk

Igor Rous

z Ivanec 70

Z bolečino v srcu se zahvaljujemo vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, darovali za svete maše, zvon na pokopališču, za sveče in cvetje ter nam izrekli pisna in ustna sožalja. Hvala družinam Horvat iz Lipe, Kuznič, Antolin, Francu Vogrinu in družinam Labazan, Vlaj, Čor, Prelec, botrini, sorodnikom, sosedom, prijateljem in sošolcem.

Hvala domačim in okoliškim gasilcem, govorniku Janezu Zadravcu za ganljive besede slovesa, Igorjevim sodelavcem in sodelavcem podjetja Živila Kranj. Beseda hvala gre tudi vsem, ki so se trudili preprečiti tragedijo in mu ponudili nesebično pomoč - zdravstvenemu in reševalnemu osebju, g. mag. Stanku Zveru za opravljen pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in pogrebništvu Jurič. Vsem imenovanim in vsem drugim iskrena hvala!

Žalujoci: mama, oče, bat Simon in babica

Dragi IGOR,

obstojim pred tvojim grobom in se mi porodi vprašanje - zakaj?

Tvoja Martina

*Ljubezen, delo in trpljenje
bilo tvoje je življenje.
Zdaj spočij si žuljave dlani,
za vse še enkrat - hvala ti.
Nam ostaja le praznina
in velika bolečina.*

ZAHVALA

V 76. letu starosti je umrl dragi mož, oče, dedek, pradedek in brat

Štefan Györek

iz Kobilja 86

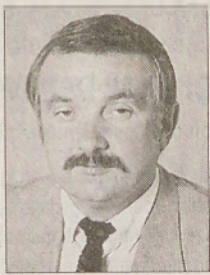
Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, botrini, sosedom, prijateljem in znancem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje, sveče in v dobre namene, nam pa izrekli besede sožalja in tolažbe.

Posebna hvala duhovnikom g. Režonji in g. Ferencu za pogrebni obred, pevcem za odpete pesmi, govorniku Ivanu Sajku in pogrebništvu Komunala Lendava.

Iskrena hvala zdravstvenemu osebju internega in infektološkega oddelka bolnišnice v M. Soboti ter zdravstvenemu osebju ambulate v Dobrovniku.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!

**Žalujoci: žena Rozalija, sin Peter
in hčerka Terezija z družinama,
vnuki z družinami in drugo sorodstvo**

V SPOMIN

Z bolečino v srcu spremljamo spomin na 8. januar pred tremi leti, ko nas je mnogo prerano za vedno zapustil naš dragi

Viktor Sabo

iz Dolnjih Slaveč 30

Hvala vsem,
ki ga ohranjate v lepem spominu!

Tvoji najdražji

V SPOMIN

18. januarja minevata dve leti od takrat, ko te ni več med nami, dragi

Jožef Jerič

iz Gančan 70

V neizmerni bolečini in žalosti si v naših mislih vedno med nami. Hvala vsem, ki se ga spominjate in na njegovem preranem grobu prižigate svečke in prinašate cvetje.

V žalosti vsi tvoji

*Bila si junaška v svojem trpljenju,
tiha in mirna bila tvoja je pot,
brez slovesa bil je tvoj odhod.
Ostala nam je bolečina
in nate boleč spomin.*

ZAHVALA

V 74. letu starosti nas je za vedno zapustila draga žena, mama, tašča, sestra, sorodnica in sosed

Šarika Kodila

iz Kuštanovec 15

Z bolečino v srcu se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in vsem, ki so jo pospremili na njeni zadnji poti, darovali venice, cvetje, sveče in za dobrodelne namene ter nam izrekli sožalje. Hvala gospodu duhovniku za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke. Posebej hvala Miri Šandor za njeno nesebično pomoč.

Žalujoci:

**mož Franc, hčerka Jolanka, snaha Irena
z domačimi, brat z družino in drugo sorodstvo**

Draga stara mama,

pogrešala te bova

vnuka Dani in Dejan

*Tako skrbno si nas vzgojila,
tako toplo si nas ljubila,
vendar se nisi poslovila,
tiho, brez slovesa,
si nas zapustila.*

ZAHVALA

V 67. letu starosti nas je za vedno zapustila draga žena, mama, tašča in babica

Marija Zver

iz Brezovice 50

Ob obleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam stali ob strani, izrekli sožalje ter darovali za svete maše, sveče, cvetje in gradnjo mrliške vežice.

Prisrčna hvala sodelavcem Planike Turnišče, Krajevni skupnosti Gomilica ter sodelavcem in sodelavkam Pošte Slovenije, PE Murska Sobota.

Hvala g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in pogrebništvu Ferencak. Vsem in vsakemu posebej iskrena hvala!

**Žalujoci: mož Jožef, sinova Jože in Stanko
ter hčerka Marija z družinami**

Draga babica!

**Zelo te bomo pogrešali - tvoji vnuki:
Tomaž, Mojca, Katja, Jasmina in Valerija**

*Zdaj ne trpiš več, dragi,
zdaj počivaš,
kajne, sedaj te nič več ne boli.
A svet je mrzel, prazen, opustošen
za nas, odkar te več med nami ni.
(S. Makarovič)*

ZAHVALA

19. decembra smo se poslovili od našega dragega moža, očeta, tasta, dedija in brata

Štefana Viteza

gostilničarja v pokoju iz Murske Sobot

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, izrekli pisno in ustno sožalje ter darovali venice, cvetje in sveče ter v dobrodelne namene.

Hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

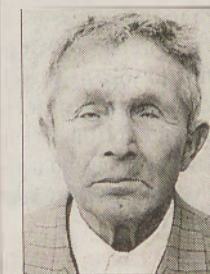
Posebej hvala osebju bolnišnice v Rakičanu za nesebično pomoč v času njegovega zdravljenja.

Lepa hvala g. duhovniku Leonu Novaku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, godbeniku za odigrano Tišino, g. Eriki Hertl za besede slovesa ter pogrebništvoma Banfi in Komunala.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!

V globoki žalosti - tvoji najdražji

Dragi dedí, pogrešamo te - tvoji vnuki

*Ljubezen do dela in rodne zemlje
te spremljala je vse življenje;
sedaj naj ti bog odvzame gorje
in sprejme te v večno življenje.*

ZAHVALA

V 90. letu nas je za vedno zapustil naš dragi oče, dedek in tast

Karel Maroša

iz Lipovec 32

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, sosedom in prijateljem, ki so nam v teh težkih trenutkih stali ob strani ter nam izrekli pisno in ustno sožalje. Hvala tudi za darovane venice, cvetje in sveče ter za svete maše vsem, ki ste ga od blizu in daleč v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebej hvala g. kaplanu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in govorniku za lepe besede slovesa. Hvala tudi pogrebništvu Jurič iz Beltincev.

**Žalujoci: hčerka Marija z možem Jožetom in sinom
Janezom ter drugo sorodstvo**

*Šopek rož na grob mi prinesite
in večni mir mi zaželite.*

V SPOMIN

26. januarja bo minilo deset let od takrat, ko nas je zapustil naš dragi sin in brat

**Joškec Joži
Casar**

iz Lipovec 32

Hvala vsem, ki se ga spominjate in stojite ob njegovem mnogo preranem grobu.

Njegovi najdražji

ZAHVALA

V 95. letu nas je zapustila draga mama, tašča, babica, prababica in praprababica

Ana Berke

iz Šalovec 167a

Z bolečino v srcu se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani in nas tolažili. Hvala sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste jo pospremili na zadnji poti, darovali venice, sveče, za gradnjo mrliške vežice na Šalovskem bregu in za cerkev.

Posebna hvala g. duhovniku Viljemu Kerčmarju za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in šalovskemu upokojskemu društvu za poslovilne besede.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Vsi njeni

Strokovna ekskurzija Dote

Vzhičeni nad babi-
činimi posteljami

Konec decembra se je odpravila skupina prihodnjih ponudnikov zasebnih turističnih zmožljivosti v tradicionalnih hišah iz Prekmurja in Prlekije v organizaciji društva Dote na strokovno ekskurzijo v sosednjo Avstrijo.

Ogledali so si nekaj primerov vključevanja tradicije podeželja avstrijske vzhodne Štajerske v turistično ponudbo regije. Tako so se najprej ustavili v Kapfensteinu pri družini Auer, ki je zgradbo za skladiščenje jabolk in zabojev sredi sadovnjaka spremenila v počitniško hišico. Nato so se mudili v obnovljeni stoletni hiši družine Ladenhaufen v Gossendorfu, nato pa so si ogledali turistično kmetijo z »romantičnimi sobami« družine Sitzwohl v Steinbergu, se pomudili na gradu Kornberg, kjer je pripravljena božično-prodajna razstava z naslovom Umetnost in ročna dela, ter se za konec ustavili še v obnovljenem starem mlinu družine Fartek v neposredni bližini avstrijsko-slovenske meje.

Tridesetim udeležencem strokovne ekskurzije, ki so si ogledali konceptualno zelo različne objekte s skupno ponudbo *Spanje v babičini postelji*, je ostal najbolj v spominu obnovljen mlin v bližini mejnega prehoda Kuzma - Bonisdorf, še bolj pa gospodinja ga. Fartek, ki je poudarila, da sob ne opremilja z mislijo na goste, ampak jih opremi tako, kot da bi v njih

živela sama; sama z oddajanjem 12 sob s 24 ležišči ne bi bila uspešna, ampak je lahko uspešna skupaj z drugimi ponudniki (skupina Sonnen Gartl) in ponudbo sedmih okoliških termalnih kopališč, tudi moravskega.

Navdušila sta jih domiselno izkoriščanje prostora in uporaba starih gradbenih elementov pri družini Ladenhaufen – postelja gospodarjeve babice, po rodu Slovenke, je na naslovnici skupnega prospekta skupine dvanajstih ponudnikov vzhodne Štajerske. Sodelovanje kmetov, gostincev in zdravilišč je nadvse pomembno. Projekt revitalizacije starih hiš so začeli pred petimi leti s pomočjo Gabrielle Grandl; danes se lahko pohvalijo s povprečno 130-dnevno zasedenostjo sob, na slovenskih turističnih kmetijah pa je povprečna zasedenost 60 dni na leto.

Na vprašanje, v čem smo na tej strani meje vseeno boljši, je eden

Romantična soba v starem mlinu v bližini mejnega prehoda Kuzma - Bonisdorf. Foto: Sonja Kreslin

od udeležencev povedal: »Pri nas bi najprej postregli in šele nato razlagali«. Prirojena gostoljubnost je prav gotovo »adut«, ki ga sosede Avstrijci ne premorejo. Bogastvo kulinarčne dediščine in številne tradicionalne prireditve, ki ohranjajo šege in običaje in kjer sodelujejo domačini ljubiteljsko, so prav tako velika prednost naše pokrajine. Avstrijci se v svoji ponudbi hvalijo, da živijo in delajo v »vulkanski deželi« – tudi del Goriškega je »vulkanska dežela«, prednost te pokrajine v turistični ponudbi prihodnosti pa bosta tudi Krajinski park Goričko in Regijski park Mura.

Bernarda B. Peček

HEDŽET ZVEZDANA SVIT, S. P., Dobravska 15, 2000 Maribor
Tel.: 041 672 449, 02 461 1861

SVETUJEMO pri vseh vrstah finančnih poslov za pravne in fizične osebe.
POSREDUJEMO pri nepremičninskih in premičninskih kreditih in leasingih.
POSREDUJEMO pri odkupu terjatev.
POSREDUJEMO pri raznih investicijah kot kredit ali naložba kapitala.
POSREDUJEMO pri leasingih avtomobilov, tovornega prometa, avtobusnega prometa, plovl, strojev, že kot lastnika ali kot nakup novega.

Realizacija hitra, doba odplačevanja od enega do petnajst let, obrestna mera v EURIBOR oz. EOM.

LJUDSKA UNIVERZA M. SOBOTA

razpisuje prosto delovno mesto

STROKOVNI DELAVEC/STROKOVNA DELAVKA

za nedoločen čas s 3-mesečnim poskusnim delom

Pogoji, ki jih morajo izpolnjevati kandidati:

univerzitetna izobrazba, pedagoško-andragoška izobrazba, strokovni izpit v vzgoji in izobraževanju (možna je tudi zaposlitev pripravnika).

Dodatno zahtevana znanja: znanje dveh tujih jezikov, računalniška pismenost.

Pisne prijave z dokazili pošljite v 8 dneh na naslov: Ljudska univerza M. Sobota, Slomškova 33, 9000 M. Sobota, s pripisom: Prijava na razpisano delovno mesto.

TRIDOM
Robert Stana, tel.: 031 290 228
včeraj

GARAŽNA VRATA
INDUSTRIJSKA VRATA
VRTNA DRŠNA VRATA
VRTNA KRILNA VRATA
NA MOTORSKI POGON
Z DALJINCEM
ALI VHODNA VRATA

ERBIA
GALERIJA
in druge storitve

Suzana Marjanec SP
Glavna ul. 42, Gaberje

Super ugodno!
Vrhunske umetnine,
kakovostne
računovodske storitve ...
041 713 226, 031 255 171,
02/ 578 9954, 55
Srečno 2003!

NAJNIZJE OBRESTI ZA KRATKOROČNA
GOTOVINSKA POSOJILA
POKLIČITE IN PREVERITE!!
GARANCIJA: PLAČA, POKOJNINA, KARTICE
MARIBOR, Razlagova 24
02/ 22 80 110
SoliS

NOVO NA STAREM MESTU!
GOTOVINSKA
POSOJILA
po najnižji obrestni meri -
pokličite in preverite
tel.: 02/22-82 335
Garancija: pokojnina, plača, kartica...
Mensa d.o.o., Čerkova 21, Maribor

KURILNO
OLJE,
PREMOG
Ugodne cene in
možnosti plačila!
KURNO - PREVOZ, Bojan Jakšič, s. p.,
Gornja Bistrica 51, tel.: 57 88 206

VEDEŽEVANJE
090 42 84
PIMA, s. p.

VESTNIK

POGLEJ IN
ODPOTUJ

KARNEVALSKE BENETKE

9.990

15.2., 22.2., 1.3., avtobusni izlet, 10. cena za 2 osebi (karneval se začne 1 mesec pred pustmi)

LENTAVA, Sogledaj: Bili

12.990

vikendi do 2.3., 3* hotel Lipa, bogat program, 20. POL, izlet do 12 let brezplačno

PORTOROŽ, 1-2

17.990

do 30.3., 3* Lucija, Sogledaj: Bili, 3/40, NZ, izlet, kopanje, šport... cena za 2 osebi!

TUNIZIJA, Antarija

46.170

18.1., 3* hoteli, gotovanje+odbi: Selo-Panukla-le-Kemer, 70. POL, polot iz avstrijskih lokalit

VIKEND V PEKINGU

156.000

19.2., 3* hotel, 50. POL, bogat program, slovensko vodenje, vsakopisna vstopnica

EGIPT - križarjenje

174.000

14.2., 21.2., potovanje+križarjenje, 80. POL, vstopnine, omlinje slovensko vodenje

JUŽNA AFRIKA

319.000

28.2., potovanje s safarijem, 3/4* hoteli, 100. NZ, vstopnine, vstopna slovensko vodenje

SONČEK
TUI potovalni center
M. SOBOTA, Slovenska 52, 02/521 41 92

NOVO - LAŽJE IN HITREJE
DO POSOJILA!

BONAFIN, d. o. o.
ZASTAVLJALNICA

UGODNA

GOTOVINSKA POSOJILA

GARANCIJE: PLAČILNE KARTICE,

OSEBNI DOHODEK, POKOJNINA

MS, Staneta Rozmana 16

Tel.: 02/ 524 16 30

LJ, Slovenska 27

Tel.: 01/ 425 20 75

Cene so
padle

Od 13. januarja do 3. februarja
2003 ne zamudite razprodaj tekstila
in obutve v Europarku.

EUROPARK

Nakupovalno središče Maribor

doživetje nakupov

Spored na radiu Murski val

94,6 Mhz in 105,7 Mhz (dopoldan tudi SV 648 Khz)

PETEK: 05.00 Vedro v dobro jutro - 07.40 Mariborsko pismo, Asja Matjaž - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.30 Mali oglasi - 11.00 Poročila - 11.15 Zamurjenci - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Od petka do petka - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 13.20 Predstavljamo vam - 14.00 Poročila - 14.05 Obvestila - 14.30 Romskih 60 - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila na Murskem valu - 17.20 Obvestila - 17.40 Mali oglasi - 17.30 MV-nagrajuje - 18.00 ALLBOOM - 19.00 Poročila - 19.15 Mladi val - 20.00 Ugasni televizor! Večno zelene in Bojan Peček - 24.00 SNOOP

SOBOTA: 05.00 Vedro v dobro jutro - 08.30 Mali oglasi - 09.15 Biba buba baja, ponovitev oddaje - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.30 Potepajte se z nami - 11.00 Poročila - 11.15 Turistična tržnica - 11.30 Rumene novice (BBC) - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.05 Obvestila - 14.15 Oddaja tedna: Intervju z Antonom Slano, županom Sv. Jurija ob Ščavnici - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila na Murskem valu - 17.20 Obvestila - 17.30 MV-nagrajuje - 17.40 Mali oglasi - 18.00 Pesem našega srca - 19.00 Poročila - 19.10 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi - 20.00 Zdravo, sosed, zdravo: Bojan Rajk odkriva slovenske turistične bisere - 24.00 SNOOP

NEDELJA: 05.00 Vedro v dobro jutro - 07.30 Panonski odmevi - 08.00 Misel in čas - 8.30 Zamurjenci - 09.00 Izbor pesmi tedna - 09.30 Srečanje na Murskem valu - 10.25 Obvestila - 10.30 Nedeljska kuhinjska križanka s Suzano Panker - 12.30 Po-

ročila - 12.35 Obvestila - 13.00 Minute za kmetovalce - 13.30 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi (vmes javljanja s športnih igrišč) - 18.00 Na narodni farmi MV - 19.00 Poročila - 19.15 Evropa v enem tednu - 20.00 Fordjanek, drzno in mladostno s Činčem - 24.00 SNOOP

PONEDELJEK: 05.00 Vedro v dobro jutro - 07.40 Pismo iz Porabja, Marjana Sukič - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.30 Mali oglasi - 11.00 Poročila - 11.15 Oaj kak san zlufto - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Anketa - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.15 Za zdravje - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila na Murskem valu - 17.20 Obvestila - 17.30 MV-nagrajuje - 17.40 Mali oglasi - 18.00 MV-dur - 19.00 Poročila - 19.15 Krpanke - 20.00 Kak je inda fajn bilou, Milan Zrinski - 24.00 SNOOP

TOREK: 05.00 Vedro v dobro jutro - 07.40 Ljubljansko pismo Aleša Kardelja - 09.15 Oddaja z Lekom - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.30 Mali oglasi - 11.00 Poročila - 11.15 Kratki stik - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 13.30 3 x country - 14.00 Poročila - 14.15 Sedem veličastnih, lestvica - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila na Murskem valu - 17.20 Obvestila - 17.30 MV-nagrajuje - 17.40 Mali oglasi - 18.00 Srebrne niti - 19.00 Poročila - 19.15 Eti ta je muzika - 20.00 Jukebox, Boštjan Rous o domači glasbeni sceni - 24.00 SNOOP

SREDA: 05.00 Vedro v dobro jutro - 07.40 Peter Potočnik iz Beograda - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.30 Mali oglasi - 11.00 Poročila - 11.15 Trn v peti - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Intervju - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.15 NSTSNMV, lestvica - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila na Murskem valu - 17.20 Obvestila - 17.30 MV nagrajuje - 17.40 Mali oglasi - 18.00 Biba buba baja, obiski pomurskih vrtcev - 19.00 Poročila - 19.15 Panonski odmevi, ponovitev - 20.00 Mursko-morski val - 24.00 SNOOP

ČETRTEK: 05.00 Vedro v dobro jutro - 07.40 Zagrebško pismo Branka Šomna - 09.15 Kuharski nasvet Branka Časarja - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.30 Mali oglasi - 11.00 poročila - 11.15 Reportaža tedna - 11.45 Šport za vse - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.15 Domača plošča, lestvica - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila na Murskem valu - 17.20 Obvestila - 17.30 Murski val nagrajuje - 17.40 Mali oglasi - 18.00 Mali radio - 19.00 Poročila - 19.15 Bilo je nekoč - 20.00 Geza se zeza - 24.00 SNOOP

Kupon za brezplačno čestitko v Vestniku

Besedilo:

Pošilja:

Harry Bond & James Potter

Filma, ki se bosta ta teden vrtela tudi v pomurskih kinematografih, beležita v Sloveniji in svetu odlične obiske. Tako je videlo drugi del Harryja Potterja v Sloveniji v prvi polovici prejšnjega meseca več kot 30 tisoč gledalcev, kar je bil takrat skupno drugi največji obisk (na prvem mestu so bila Znamenja z Melom Gibsonom), a treba je upoštevati, da je Harryjeva dvorana skrivnosti takrat šele dobro prišla na naš kinematografski spored.

No, dvajseti film v seriji »bondiad« – Umri kdaj drugič – pa je v istem času v Ameriki prisluzil največ dolarjev (prek 13 milijonov). Kljub temu pa je Harry že prehitel Jamesa v skupnem izkupičku doslej, saj je nabral kar za sto milijonov zelnecov več kot najbolj vznemirljivi agent njenega veličanstva. Tokrat ga že četrtič igra Pierce Brosnan, rekorder pa je Roger Moore s sedmimi nastopi, ki je le za en nastop prehitel slavnega Škota Seana Conneryja. – T. K.

Kino

Murska Sobota

Četrtek, 9. januarja: ob 17.00 ameriški otroški pustolovski film Harry Potter in dvorana skrivnosti, ob 20.00 ameriški akcijski film James Bond - Umri kdaj drugič

Petek, 10. januarja: ob 17.00 Harry Potter in dvorana skrivnosti, ob 20.00 in 22.15 James Bond - Umri kdaj drugič

Sobota, 11. januarja: ob 15.30 ameriška komedija Božiček 2, ob 17.00 Harry Potter in dvorana skrivnosti, ob 20.00 in 22.15 James Bond - Umri kdaj drugič

Nedelja, 12. januarja: ob 15.30 Božiček 2, ob 17.00 Harry Potter in dvorana skrivnosti, ob 20.00 James Bond - Umri kdaj drugič

Sreda, 15. januarja: ob 18.00 in 20.00 ameriška romantična komedija Moja obilna grška poroka

Ljutomer

Sobota, 11. januarja: ob 19.30 ameriška akcijska komedija 3000 milj do Gracelanda

Nedelja, 12. januarja: ob 16.00 ameriški risani film Lili in Žverca, ob 17.30 in 19.30 ameriška komedija Guru

Gornja Radgona

Petek, 10. januarja: ob 19.00 ameriška psihološka srhljivka Znamenja, ob 21.00 ameriška vojna drama Bili smo vojaki

Nedelja, 12. januarja: ob 17.30 Znamenja, ob 19.30 Bili smo vojaki

Koledar kulturnih prireditev

KONCERT

BELTINCI

V petek, 10. januarja, bo nastopila v ambasadi Štefana Kovača skupina Žoambo Žoet Workestra + ?. Že ob 17. uri bo otvoritev razstave Stripburgerja, Danija Kavaša in Erika Mavriča.

MURSKA SOBOTA

V soboto, 11. januarja, ob 20. uri bo v MIKK-u koncert skupin Caddies (ska punk), Low Value (punk rock) iz Maribora ter In-Sane (melody core) iz Gornje Radgone. Glasbo vrti GT Oblivious.

OTVORITEV

RAZKRIŽJE

V torek, 14. januarja, ob 12.30 bo v osnovni šoli otvoritev razstave Vodni detektiv, ki jo organizira Mladinski center Prlekije v sodelovanju z OŠ Razkrižje. Po razstavi bo ogled ščavnice, najbolj onesnažene reke v Sloveniji.

DOGODEK

LENDAVA

V petek, 10. januarja, ob 18. uri bo v sinagogi spominski večer ob 5. obletnici smrti novinarja, pesnika in urednika Sandorja Szunyogha. Prireja Zavod za kulturo madžarske narodnosti Lendava!

ČRENŠOVCI

V soboto, 11. januarja, ob 11. uri bo v kinodvorani veseli večer, kjer se bodo med drugim predstavili: plesna skupina OŠ Miška Kranjca Palma, skupina KD Rednoses in dramska skupina s skeči Prireja KD Miška Kranjca Velika Polana in KD Črenšovci!

BELTINCI

V soboto, 11. januarja, ob 18. uri bo v prostorih osnovne šole 4. srečanje ljudskih pevk, pevcev in godcev občine Beltinci.

GLEDALIŠČE

LENDAVA

V soboto, 11. januarja, ob 18. uri bo v sinagogi produkcija gledaliških delavnic. Konstruktor bo Gorazd Žilavec, prometnik Boris Györköš, potniki pa: Viktorija Bencik, Petra Kavaš, Saša Kavaš, Miha Malek, Marko Krapeč, Iris Drvarič, Tihana Rob, Maša Misja, Monika Baša, Lucia Herzenjak, Tjaša Šimonka, Melita Kontrec in Doroteja Kukovec.

PREDAVANJE

MURSKA SOBOTA

V četrtek, 9. januarja, ob 17. uri bo strokovno vodstvo po razstavi *Slike* Zdenke Žido in Sandija Čerkeva.

RAZSTAVE

MURSKA SOBOTA

- V Pokrajinskem muzeju je na ogled stalna muzejska razstava. Prav tako si lahko do februarja ogledate razstavo Odkopane kulture Prekmurja. - V Galeriji si lahko do 20. januarja ogledate razstavo del Zdenke Žido in Sandija Čerkeva z naslovom Slike.

- V prostorih kluba PAC si lahko ogledate razstavo del akademkega slikarja Dušana Fišerja.

- V predddverju grajske dvorane si lahko ogledate barvne fotografije podvodnega sveta z letošnjega mednarodnega natečaja Vodan 2002.

- V izložbi podjetja Fering, d. o. o. (Slovenska ulica), svoje umetniške izdelke iz slame do 8. februarja razstavljajo: Rozalija Jakob, Brigita Smodiš in Bernarda Žižek.

LJUBLJANA

V Prirodoslovnem muzeju Slovenije (Prešernova 20, Ljubljana) je na ogled razstava Narava Slovenije: Mura in Prekmurje, ki jo pripravljata Prirodoslovni muzej in Zavod RS za varstvo narave - OE Maribor. Avtorji razstave so Andrej Gogala, dr. Tomi Trilar in Matjaž Bedjanič.

LENDAVA

- V obnovljeni sinagogi je na ogled stalna razstava Zgodovina dolnjelendavskih Židov.

- V sinagogi si do 19. januarja lahko ogledate razstavo Lendavski portreti, ki jo pripravlja Galerija - Muzej Lendava.

LJUTOMER

V Galeriji Anteja Trstenjaka so na ogled dela akademkega slikarja Mitje Ficka.

MORAVSKE TOPLICE

V Naravnem parku Terme 3000 do 20. januarja razstavlja avtorica Ida Šprah.

VERŽEJ

V avli občine je do 8. februarja na ogled razstava Klic narave profesorja Evgena Titana.

Kupon št. 2 - glasujem za skladbo

GLASBA
NAŠEGA SRCA:

LESTVICA OBMURSKE
ZABAVNE GLASBE:

Ime in priimek
ter naslov:

Delimo vstopnice za kino

Srečno novo leto, Krvavo novo leto, Kitajsko novo leto, Novoletni dan, Novoletno zlo... so samo eni od filmov z besedo »novo leto« v naslovu, našo nagrado pa prejme Robert Kovač, Zvezna ulica 12b, 2000 Maribor. Čestitamo! Naše naslednje nagradno vprašanje pa se glasi:

Ali igra Halle Berry v novem filmu o Jamesu Bondu? Da ali ne?

Kupon št. 2 - odgovore pošljite do torka, 14. januarja, na naš naslov: Vestnik, Ulica arh. Novaka 13, 9000 Murska Sobota ali po e-pošti: delimo.vstopnice@email.si

VESTNIKOV KOLEDAR

9. januar, četrtek,	JULIJAN
10. januar, petek,	GREGOR
11. januar, sobota,	PAVLIN
12. januar, nedelja,	TATJANA
13. januar, ponedeljek,	VERONIKA
14. januar, torek,	SREČKO
15. januar, sredo,	PAVEL

11. januarja bo sonce vzšlo ob 7. uri in 42 minut, zašlo pa ob 16. uri in 37 minut. Dan bo tako dolg že skoraj 9 ur. 14. januarja ob 14. uri in 30 minut bo na nebu nastopil mlaj.

Menjalniški tečaji za tolar
Banke Slovenije 8. januar 2003

država	ozn. val.	šifra	enota	nakupni	srednji	prodajni
EMU	EUR	978	1	229,8496	230,5412	231,2328
Hrvaška	HRK	191	1	30,6058	30,6979	30,7900
Madž.	HUF	348	1	0,9771	0,9800	0,9829
Švica	CHF	756	1	157,6471	158,1215	158,5959
V. Brit.	GBP	826	1	354,2688	355,3348	356,4008
ZDA	USD	840	1	220,9242	221,5890	222,2538

Predpraznična
ustvarjalna
delavnica

Eden prvih dogodkov, ki se je zgodil v organizaciji novega turističnega društva v naši občini, to je Turističnega društva Martin iz Martjanec, je bila ustvarjalna delavnica.

V predprazničnih dneh se je zbralo v prostorih vaško-gasilskega doma lepo število vaščank in vaščanov, ki so v prijetnem in ustvarjalnem razpoloženju izdelovali različne praznične aranžmaje, od raznih pisanih venčkov do zanimivih in nenavadno oblikovanih aranžmajev.

Z izdelki udeležence in udeleženci ustvarjalne delavnice niso popestrili le svojih domov in dvorišč, temveč so jih pred tem še razstavili.

Tako smo vse aranžmaje lah-

ko občudovali na zanimivi razstavi v prostorih vaško-gasilskega doma in tudi v izložbi stare trgovine v Martjancih.

Z ustvarjalno delavnico, ki je nedvomno popestrila predpraznične dni, se je v Martjancih prebudilo druženje s sovaščani, sosedi in prijatelji. Prav to pa je bil tudi namen Turističnega društva Martin, ki bo podobne delavnice priredil tudi v prihodnosti.

Silva Nemeš

V dvoje
je lepše

Enaintridesetletni Srečko Leopold s Ptujске Ceste pri Gornji Radgoni ni imel sreče s prvo civilno zakonsko zvezo, zato se je ločil in se vrnil v domači kraj. Potem pa ni dolgo trajalo, ko je skoraj v soseščini odkril zelo prijazno tridesetletnico Elizabeto Škrlec, s katero sta se v drugi polovici lanskega leta poročila civilno, nato pa še cerkveno. Ta zveza, dvakrat potrjena, bo vzdržala, dokler ju smrt ne loči. Tako sta se namreč zaobljubila pred oltarjem. Za to jamčita tudi poročni prič: nevestin brat Janez Škrlec s Ptujске Ceste in ženinov birmanski boter Vladko Tkavc s Polic. Gostija je bila v šenekarjevem gostišču v Spodnjih Ivanjcih.

Z mladim parom sem se pogovarjal v Boračevi, kjer sta v starejši hiši najela stanovanje. Srečko je bil na pred- in pono-

voletnem dopustu, drugače pa je redno zaposlen v avstrijskem Gradcu, kjer dela v podjetju, ki se ukvarja s prezračevalnimi napravami. Elizabeta, ki jo tako mož kot drugi kličejo Liza, je prevzela možev priimek Leopold.

Po poklicu je tekstilna konfekcionarka, pozneje pa se je prekvalificirala v trgovsko pomočnico, vendar trenutno ni v službi, ampak doma skrbi za moževega sina iz prvega zakona: osemletnega Leona, ki obiskuje drugi razred devetletke v Radencih. Med božičnimi in no-

voletnimi prazniki pa je bil na obisku še Srečkov mlajši sin Tomaž, ki sicer živi pri materi na Moti. Elizabeta se je z obema igrala in ju razvajala, kot da bi bila njena. Lepo. Najbrž bo tako tudi potem, ko bosta imela s Srečkom še svoj naraščaj.

Načrti? Zdaj, ko sta si Leopoldova uredila življenje v dvoje, je ena skrb manj. Poslej si bosta prizadevala, da bi čimprej prišla do lastne hiše. Načrtujeta torej novogradnjo. Ker Srečko dobro služi, se bo želja zagotovo uresničila.

Š. S.

V novem letu
po nemirni Muri

Pomurski ljubitelji jadrnanja iz društva Yacht Team Tikve & Company so izvedli 1. januarja 2003 ob 10. uri spust po reki Muri. Startali so pri mostu med Radenci in Petanjci. Po tradicionalnem okrepčilu se je vesela družina vkrcala v čoln in odrinila proti Veržetu.

»Ugotavljali smo, da svež zrak in bližina vode zelo pomirjujoče delujeta na utrujene glave in želodce. Sploh pa je bilo nadvse prijetno in zanimivo,« nam je po

pristanku v bližini znamenitega Babičevega mlina v Veržetu povedal Zoran Kosi, eden od udeležencev. Ponovoletni spust po Muri (2. januarja) pa so izvedli

tudi člani PGD Dokležovje (na fotografiji). Pridružili so se jim še člani PGD Melinci in Bratanci ter drugi pogumneži. Startali so pri kroškem brodu. Med potjo so si v Veržetu ogledali Babičev mlin, potem pa nadaljevali plovo do cilja pri dokležovskem mostu, kjer so imeli zimski piknik.

O. B., J. Ž.

NAROČAM VESTNIK za najmanj eno leto (do preklica):

ime
in priimek:

kraj:

ulica:

številka:

poštna številka:

pošta:

davčna številka:

datum:

Naročnino želim plačevati (obkroži):

- a) po položnici - letno
b) po položnici - polletno
c) po položnici - trimesečno
d) pri poštarju - vsake tri mesece
e) prek trajnika - mesečno
d) sam bom plačeval pri blagajni Vestnika

Prve štiri številke v letu 2003 vam podarimo!

Pozornost novemu naročniku:
(obkroži)

majica

copati

VANĖKovi VICI

Učiteljica v najlepših letih vpraša učence:

Poročila se bom. Kateri čas je to?

»Skrajni!« odvrne Janezek.

Pred odhodom k verouku Janezek sprašuje očeta:

»Ati, kako je bilo ime Adamovi tašči?«

»Adamovi tašči?« se čudi ati. »Adam ni imel tašče, zato je bil takrat raj na zemlji.«

Spoštovani bralci, vabimo vas k sodelovanju. Šale, katerim ste se najbolj nasmejali, pošljite na dopisnicah s pripisom: VESTNIK, »Vanekovi vici«

Ulica arh. Novaka 13, 9000 Murska Sobota.

Vsak teden bomo objavljeno šalo tudi nagradili.

Po volilni zmagi LDS in po odprtu soboške obvoznice, ki se je zgodila neposredno po volitvah, je bilo pričakovati, da bo vladajoča soboška elita premogla toliko racia in posthumno izreka priznanje pokojnemu Žižku in odvetniku Oskarju Norčiču in jim izreka priznanje za odrešitev Murske Sobotice. Obvoznico bi lahko celo poimenovali po pokojnem Žižku. Brez zapiranja ceste in uspešnih pravih proti državi tudi obvoznice ne bi bilo.

Kot kaže, bo zaradi spremembe namembnosti uporabe prostora, kot se temu moderno reče, ostala neasfaltirana središka cesta ob madžarski meji. Ker je do sedaj niso asfaltirali, je verjetno tudi ne bodo. Cesta bo v okviru naravnega parka turistična pot, za te pa se ne spodobi, da bi jih obremenjevali z umetnimi materiali. Tako je edina nevarnost, da jo bo v poletnem času ob večji skupini kolesarjev treba zalivati zaradi prahu.

Prezidij je prejel oster protest na račun petrovskega stanovanjskega bloka. V protestu je zapisano, da tako opevani petrovski blok za oživljanje Gorickkega finančno le ni čisto brezhiben, kot je bilo povedano. In tudi ne more biti, piše v protestu, če je v krizo zašla tudi najbolj donosna delniška družba v petrovski občini, namreč Manchester United, ki nogometašem še zmeraj ni izplačal zasluženih plač, ampak je začel z ugotavljanjem tehnoloških presežkov in prekvalifikacijami nogometašev.

Izredni aplavz je doživel PRO-trener Milan Koblencar na razglasitvi romskega nogometaša leta, ko je izjavil, da Mura ni imela kakovosti, če v njenem moštvu nista igrala eden ali dva Roma. Očitno, da je Mura zašla v tako globoko krizo v času njegovega vodenja moštva, ker tega ni upošteval in jim ni dal možnosti ali se jim je odrekel.

V Ljutomeru imajo te dni velike težave. Zaradi prezasedenosti župana v državnem zboru so odgovorni pozabili zapreti vodo na krožnem vodometu in je cestišče močno poledenelo. Tako ga sedaj uporabljajo v rekreacijske namene za drsanje. Meščanom se topla priporoča, da ob sprehodu na mestni promeni najdejo še nekaj časa za intenzivnejšo rekreacijo in malo podrsajo na krožšču.

Ravnatelj soboškega srednješolskega centra Ludvik Sukič-Ringo ima še zmeraj rahle probleme. V tem trenutku mu se zmeraj ni jasno, kakšen status bo podelil nekdanjemu tehničnemu direktorju šole Prišku novi šolski minister Gaber. Glede na Gabrovo usmiljeno držo lahko pričakuje celo povišanje ex tehničnega.

BESEDA NI KONJ